

DOPRAVOPROJEKT a.s.
Bratislava

marec 1998

CESTA I/65
NITRA - ČARADICE

ZÁMER

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST
IÚ Bratislava

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	1
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE.....	3
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	
1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA.....	5
1.1 Geomorfologická charakteristika.....	5
1.2 Geologické pomery	5
1.3 Klimatické pomery	6
1.3.1 Teplota vzduchu.....	7
1.3.2 Zrážky.....	7
1.3.3 Veterné pomery.....	8
1.4 Podzemná a povrchová voda	9
1.4.1 Povrchové vody.....	9
1.4.2 Podzemné vody.....	9
1.5 Pôda.....	15
1.6 Vegetácia a živočíšstvo	16
1.6.1 Vegetácia.....	16
1.6.2 Živočíšstvo.....	20
2. KRAJINA, OCHRANA KRAJINY, STABILITA.....	21
2.1 Krajina	21
2.2 Súčasná krajinná štruktúra.....	22
2.3 Ochrana krajiny	22
2.4 Územný systém ekologickej stability.....	24
2.5 Ekologická stabilita územia.....	25
3. OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY	25
3.1 Osídlenie a obyvateľstvo	25
3.1.1 Osídlenie.....	26
3.1.2 Obyvateľstvo.....	26
3.1.3 Súčasný zdravotný stav obyvateľstva.....	28
3.2 Priemysel.....	29
3.3 Poľnohospodárstvo a lesníctvo	29
3.4 Doprava	30
3.4.1 Dopravná nehodovosť	31
3.5 Služby.....	32
3.6 Rekreácia a cestovný ruch.....	32
3.7 Kultúrne bohatstvo	33
4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	35
4.1 Geologické pomery a geodynamické javy	35
4.2 Znečistenie ovzdušia	35
4.3 Povrchové a podzemné vody.....	37
4.3.1 Kvalita povrchových vôd.....	37
4.3.2 Kvalita podzemných vôd.....	38
4.3.3 Územia významné z hydroekologického hľadiska a využitie vôd.....	38
4.3.4 Využívané vodné zdroje.....	39
4.4 Pôda.....	39
4.5 Vegetácia	40
4.6 Živočíšstvo	40
4.7 Skladky odpadov	41

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH KOMUNIKÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A MOŽNOSTIACH NA ICH ZMIERNENIE

1. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH.....	43
1.1 Požiadavky na vstupy.....	43
1.2 Údaje o výstupoch	46
1.3 Vplyvy na obyvateľstvo	51
1.3.1 Obyvateľstvo ovplyvnené navrhovanou investíciou	51
1.3.2 Narušenie pohody a kvality života	52
1.3.3 Dopravná prognóza pre navrhované alternatívne riešenia	53
2. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HLADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU POSOBENIA.....	56
2.1 Geologické a geomorfologické pomery.....	56
2.2 Povrchová a podzemná voda	57
2.2.1 Vplyv na povrchovú vodu.....	57
2.2.2 Vplyv na podzemnú vodu.....	58
2.2.3 Predpokladané priemerné množstvo odpadových vôd z komunikácie.....	59
2.3 Znečistenie ovzdušia emisiami z dopravy, imisná situácia, hluk z dopravy.....	59
2.3.1 Emisie z dopravy.....	59
2.3.2 Imisná situácia.....	69
2.3.3 Hluk z dopravy.....	70
2.4 Pôda.....	74
2.5 Príroda	74
2.6 Krajina.....	77
2.7 Využitie územia	78
2.8 Socioekonomicke vplyvy.....	79
2.9 Hospodárenie s odpadmi.....	79
2.10 Základné vyhodnotenie výhod a nevýhod navrhovanej trasy komunikácie.....	79
3. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE.....	85
4. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU VPLYVY SPÔSOBIŤ, S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ (SO ZRETEĽOM NA STUPEŇ EXISTUJÚcej OCHRANY PRÍRODY).....	85.
5. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI.....	86
6. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ČINNOSTI.....	86
6.1 Geologické pomery.....	86
6.2 Znečistenie ovzdušia.....	87
6.3 Hluk.....	87
6.4 Povrchová a podzemná voda.....	87
6.5 Pôda.....	90
6.6 Príroda.....	91
6.7 Krajina.....	91
6.8 Havarijny plán.....	91
6.9 Monitoring.....	91
7. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT).....	92
7.1 Dopravné intenzity pre stav bez realizácie investície.....	92
7.2 Obyvateľstvo a sídla.....	94
8. POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNO - PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU....	94

9. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV..... 95

ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE..... 96

V. MAPOVÁ PRÍLOHA A FOTODOKUMENTÁCIA

VI. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam použitej literatúry, štúdií a doplňujúcich materiálov..... 99

VII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU..... 101

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV..... 103

I.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov : **Slovenská správa ciest
Investorský útvar Bratislava**
2. Identifikačné číslo : **00 33 28**
3. Sídlo : **Starohájska cesta č. 6
852 43 Bratislava**
4. Oprávnený zástupca : **Ing. Alojz Fekete
riaditeľ útvaru**

II.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1. Názov :**Cesta I/65 Nitra - Čaradice****2. Účel :**

Výstavbou cesty sa zlepšia dopravné pomery a zvýší bezpečnosť cestnej premávky a obyvateľstva a kvalita životného prostredia v obciach.

3. Projektant :

Dopravoprojekt a.s., Kominárska 2,4, 832 03 Bratislava
stredisko S - 25 Zvolen

4. Užívateľ :

Slovenská správa ciest Bratislava

5. Charakter činnosti :

novostavba

6. Miesto realizácie :

okres Nitra
okres Zlaté Moravce

7. Termín začatia a ukončenia stavby :

2001 - 2005

8. Stručný opis technického a technologického riešenia :

	alternatíva červená			alternatíva modrá
	podalternatíva fialová	podalternatíva zelená	alternatíva červená	
Kategória komunikácie	S 22,5 / 100	S 22,5 / 100	S 22,5 / 100	S 22,5 / 100
Dĺžka trasy v km	5,344	8,298	31,597	35,888
Počet mostov (dĺžka)	5 (509m)	11 (1055m)	36 (2175m)	39 (1404m)
Minimálny smerový polomer v m	1800	1000	400	400
Minimálny výškový oblúk	4500	4500	4000	4000
Maximálny pozdĺžny sklon	4,5	4,5	4,5	4,5
Počet jazdných pruhov v jednom smere	2	2	2	2
Šírka jazdných pruhov v m	3,5	3,5	3,5	3,5

Začiatok riešeného úseku je na konci vybudovanej štvorpruhovej komunikácie kategórie S 22,5 / 100 v km 176,941 cesty I / 51 (severný obchvat Nitry), koniec úseku je v km 33,950 križovatka pri Čaradičiach. Technická štúdia je riešená v dvoch alternatívach vedenia trasy cesty a to v trase dnešnej cesty I / 65 (modrá) s úpravou smerového vedenia prislúchajúceho určenej kategórii a v novonavrhnutej trase (červenej) s dvomi podvariantmi. Fialová

podalternatíva predstavuje tunelové riešenie popod vrch Málok nad obcou Pohranice (tunel dĺ. 1490 m) a zelená podalternatíva obchádza obec Pohranice južne. Tretou alternatívou je nulové riešenie.

9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite : Cesty I/51 a I/65 sú zaradené do vybranej cestnej siete s medzinárodným významom ako časť ťahu E 571, ktorý spája hlavné mesto Slovenska s južnými časťami stredného a východného slovenska po osi Bratislava - Trnava - Sered' - Nitra - Zvolen - Lučenec a Košice. Z medzinárodného hľadiska spája susediace štáty Českú republiku s Ukrajinou a tým ďalšie západné a východné krajinu.

Zvyšovanie dopravnej intenzity na ceste I/51 a I/65 je dôvodom zaradenia predmetného úseku do programu postupnej prestavby ťahu E 571 na dopravne výkonnú komunikáciu.

Účelom a cieľom pripravovanej stavby je vybudovanie kapacitnej, smerove rozdelenej, štvorpruhovej komunikácie s cieľom zvýšiť bezpečnosť a plynulosť premávky, kapacitu komunikácie, dopravnú rýchlosť, prieplustnosť križovatiek (prebudovaním úrovňových na mimoúrovňové) a znížiť nehodovosť, spotrebu pohonných hmôt, exhalátov a hladiny hluku.

	Alternatíva červená	Alternatíva modrá
10. Odhad celkových nákladov	6. 124 292 tis. Sk	5. 325 588 tis. Sk

11. Zoznam dotknutých obcí : Okres Nitra - okresné a krajské mesto Nitra, Nitrianske Hrnčiarovce, Žirany, Pohranice, Kolíňany, Jelenec, Host'ová a Čeladice.

Okres Zlaté Moravce - okresné mesto Zlaté Moravce, Neverice, Beladice, Tesárske Mlyňany, Čaradice, Volkovce, Choča a Čierne Kľačany.

12. Názov dotknutého orgánu : Krajský úrad Nitra
Okresný úrad životného prostredia Nitra
Okresný úrad životného prostredia Zlaté Moravce

13. Názov povolujúceho orgánu : Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR

14. Vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice : Vplyvy presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú.

III.

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

1.1 Geomorfologická charakteristika

Predmetné územie sa nachádza v severovýchodnom výbežku Podunajskej pahorkatiny. V západnej časti trasa na krátkom úseku pretína aj južný výbežok pohoria Tríbeč a vo východnej časti sa dotýka juhozápadného úpäťia Pohronského Inovca.

Južná časť Tríbeča vytvára klinovitý výbežok stredohorského reliéfu do Podunajskej pahorkatiny. Na sever od Nitry sa vypína masív Zobora (588 m n.m.) v relatívnej výške 450 m nad údolnou nivou Nitry. Jeho úzky výbežok východne od Nitry zasahuje do Žitavskej pahorkatiny pomerne nízkym, ale v reliéfe nápadným skalným masívom. Masív Zobora na severovýchod prechádza do skupiny Jelenca s nápadnými bralnými formami na okrajoch vrcholovej časti. Severnejšie v centrálnej časti dosahuje najväčšiu výšku vrcholom Veľký Tríbeč (829 m n.m.).

Pohorie Tríbeč susedí na východe s pohorím Pohronského Inovca, od ktorého je oddelený údolím Žitavy. Pohronský Inovec má výrazný stredohorský reliéf so širokými chrbátmi. Maximálnu výšku dosahuje vrcholom Veľký Inovec (901 m n.m.). V južnej časti je reliéf členitý so skalnými bralami a svahy rýchlo zostupujú do Podunajskej pahorkatiny.

Okraj Podunajskej pahorkatiny je v tejto časti rozdelený na štyri časti: v západnom úseku okraj Nitrianskej nivy a Žitavská pahorkatina, v centrálnej časti úzka Žitavská niva a vo východnej časti Pohronská pahorkatina.

Údolná niva Nitry predstavuje široké rovinné územie, ktoré smerom na východ pozvoľne prechádza do úpätných svahov Tribča a Žitavskej pahorkatiny. Nadmorská výška v predmetnom úseku je okolo 140 m n.m.

Žitavská pahorkatina je trojuholníkový morfologický útvar s mierne členitým reliéfom medzi údoliami Nitry a Žitavy a južnými svahmi Tríbeča. Predstavuje sústavu oblych chrbtov oddelených úvalinovitými dolinami pravostranných prítokov Žitavy. Relatívne výšky medzi vrcholmi chrbtov a dnami dolín dosahujú niekoľko desiatok metrov.

Údolná niva Žitavy sa v úzkom (niekoľko desiatok metrov) páse tiahne od severovýchodu k juhozápadu pozdĺž riečky Žitava.

Pohronská pahorkatina zasahuje do študovanej oblasti svojou severnou časťou. Široké pahorkatinné chrbty sa tu striedajú so širokými úvalinovitými údoliami s miernymi svahmi. Relatívne výšky nepresahujú niekoľko desiatok metrov. Pahorkatinné chrbty plynulo prechádzajú do južného úpäťia Pohronského Inovca.

1.2 Geologické pomery

V predmetnom území sú zastúpené tri geotektonické jednotky s rozdielnou stavbou a zložením hornín. Sú to: Jadrové pohorie Tríbeča, neovulkanické pohorie Pohronského Inovca a severovýchodný výbežok Podunajskej pahorkatiny s neogénnou sedimentárhou výplňou.

Jadrové pohorie Tríbeča má charakteristickú stavbu jadrových pohorí, v rámci ktorej v strede vystupuje kryštalické jadro tvorené granitoidmi a rulovým komplexom, na ktorom sú uložené horniny sedimentárnej obalovej jednotky (tatrika). Bezprostredne na horninách kryštalického jadra sú to spodnotriasové kremence. Kremence smerom do nadložia prechádzajú do pieskovcovo-bridličnatého súvrstvia, nad ktorým je mohutný komplex strednotriasových vápencov a dolomitov. Vyššie členy mezozoika v južnej časti Tríbeča k povrchu nevystupujú. V severnej časti Tríbeča sa vyskytujú aj vrchnotriasové a kriedové komplexy tatrika a na nich presunuté jednotky fatrika. Horniny kryštalinika i mezozoika sú do

rôznej miery postihnuté tektonickým porušením. V depresiach reliéfu a na úpäti svahov sú horniny podložia zakryté deluviálnymi kamenitými, hlinitokamenitými a hlinitými kvartérnymi pokryvnými útvarmi. Vo forme skalných brál na svahoch a na vrcholoch pohorí najčastejšie vystupujú kremence a vápence.

Považský Inovec je budovaný mohutným komplexom neogénnych tufitických, tufových a andezitických hornín. Andezity tvoria nepravidelné telesá mocnosti niekoľko metrov až niekoľko desiatok metrov, často pretiahnutého tvaru. Pôvodne vypĺňali depresie terénu. V priebehu denudácie povrchu došlo v prostredí menej odolných tufitov a tufov k ich vypreparovaniu a často vytvárajú na svahoch skalné bralá.

Severovýchodný okraj Podunajskej pahorkatiny je tvorený mladými neogénnymi a kvartérnymi sedimentmi. Na báze neogénnego komplexu, ktorý je transgresívne uložený na paleozoickom a mezozoickom podloží, sú bádenské štrky, íly, litotamniové vápence, tufity a andezitové pyroklastiká. V staršej literatúre bolo toto súvrstvie označované ako torton. V predmetnom území k povrchu nevystupuje. V nadloží sú sarmatské íly, sliene, piesky a pieskovce s prímesou pyroklastík, podradne aj štrky, zlepence a vápence. Sedimenty tohto súvrstvia vystupujú k povrchu medzi Olichovom a Hronským Beňadikom. V prevažnej časti predmetného územia sú sarmatské sedimenty prekryté panónskymi pieskami, ílmi a slieňmi, s podradnými slojkami uhlia. K povrchu vystupujú v západnej a východnej časti predmetného územia. V širšom území južne od Zlatých Moravieč ako najmladšie neogéne sedimenty vystupujú pliocénne štrky, piesky, íly a ilovce. Neogéne sedimenty sú takmer súvisle zakryté kvartérnymi pokryvnými útvarmi reprezentovanými v podhorí Tribča a Pohronského Inovca hlinitými deluviami, d'alej od pohorí sprašovými hlinami, sprašami a v údolných nivách Nitry Žitavy a ich prítokov riečnymi štrkami, pieskom a povodňovými hlinami. Mocnosť kvartérnych pokryvných útvarov dosahuje niekoľko metrov, iba výnimcočne viac ako 10 m.

V trase červeného a tunelového (fialového) variantu v úseku km 6,6 – 8,0 sa vyskytujú vápence triasu. Vápence sú skrasovatené. Krasové dutiny sú do značnej miery vyplnené ilovitou hlinou. Vápence vystupujú priamo na povrch. Pokryvné kamenito-hlinité sedimenty sa vyskytujú iba nesúvislo a sú malých mocností do 2-3 m. Zvyšná časť červeného variantu, ako aj celá trasa modrého a južného (zeleného) variantu sú budované neogénnymi (piocénnyimi) ilovitými, prachovitými, piesčitými a štrkovitými sedimentmi v subhorizontálnom uložení. Neogéne sedimenty sú v celom predmetnom území zakryté štvrtohornými svahovými prachovitými, ilovitými a sprašovými hlinami. Na východnej a juhovýchodnej strane pahorkov sa môžu vyskytovať aj eolické presadavé spraše mocnosti do niekoľkých metrov.

Svahy v prirodzenom stave sú stabilné. Časť svahových hlín je však zosuvného pôvodu a pri neodbornom zásahu sa môžu aktivizovať.

Ložiská stavebných materiálov

Štrk – Volkovce, neogénne

Stavebný kameň

andezit – Čierne Kláčany, Čaradice, Opatovce – Kamenné vráta – Žitavany

vápenec – Žírany, Nitrianske Hrnčiarovce, Pohranice

kremenec – Žírany

1.3 Klimatické pomery

Väčšia časť sledovaného územia leží v teplej klimatickej oblasti, okrsku teplom, mierne suchom, s miernou zimou, prípadne v teplom, mierne vlhkom okrsku s miernou zimou. Časť územia na východ od Zlatých Moravieč je súčasťou mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku

mierne teplého, mierne vlhkého, vrchovinového. Územie je charakterizované **nízinnou klímou** prevažne teplou s miernou inverziou teplôt, suchou až mierne suchou s charakteristikami :

- suma teplôt 10°C a viac	2600 - 3000
- priemerná teplota v januári	$-1,5^{\circ}\text{C} - -4^{\circ}\text{C}$
- priemerná teplota v júli	$19,5^{\circ}\text{C} - 18,5^{\circ}\text{C}$

Údaje, ktoré uvádzame v nasledujúcich prehľadoch, pochádzajú z dlhodobých pozorovaní a sú čerpané z publikácií zborníkov SHMÚ (Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ zv. 33 / I, 1991).

1.3.1 Teplota vzduchu

Podunajská nížina na juhu Slovenska je známa ako najteplejšia oblasť našej republiky. Teplotné pomery určitej oblasti ovplyvňuje hlavne zemepisná poloha, t.j. zemepisná šírka, nadmorská výška, orografické pomery a ďalšie podmienky.

Priemerná teplota vzduchu v jednotlivých mesiacoch v roku a za celý rok (1951 - 1980) v $^{\circ}\text{C}$.
tab.č.1

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Nitra (145 m n.m)	-1,7	0,5	4,7	10,1	14,8	18,3	19,7	19,2	15,4	10,1	4,9	0,5	9,7
Tesárske Mlyňany (185 m n.m)	-2,0	0,2	4,2	9,6	14,4	17,9	19,1	18,5	14,5	9,5	4,5	0,2	9,2

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

1.3.2 Zrážky

Pod atmosferickými zrážkami rozumieme vodu v tekutom alebo tuhom stave, padajúcu v podobe dažďa, snehu, krúpov, niekedy sa tiež za zrážky považujú produkty kondenzácie vodných párov, ktoré sa vytvárajú bezprostredne na povrchu zeme ako napr. rosa námraza, inováť, či pol'adovica.

Priemerné úhrny zrážok za jednotlivé mesiace, celý rok a letné obdobie [mm] (1951 - 1980) :

tab.č.2

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok	IV- IX
Nitra	31	32	33	43	55	70	64	58	37	41	54	43	561	327
T.Mlyňany	37	39	36	45	54	84	69	61	43	43	56	50	615	355

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

Ďalšie zrážkové charakteristiky :

- priemerný počet dní so zrážkami 1 mm a viac v roku 83,1
- priemerný počet dní so zrážkami 10 mm a viac v roku 14,6
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac v roku 38,7
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou 5 cm a viac v roku 18,3

1.3.3 Veterné pomery

Veterné pomery sú dôležitou klimatickou charakteristikou, pretože značne ovplyvňujú priebeh meteorologických prvkov ako napríklad teplotu vzduchu, výpar, snehovú pokrývku, výskyt hmyzu a iné.

V Podunajskej nížine je prevládajúci smer vetra **severozápadný**, svahové, údolné a kotlinové oblasti majú prevládajúci smer vetra ovplyvnený miestnymi orografickými pomermi.

Relatívna početnosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria za zimné mesiace (december - február) v pozorovacej stanici Nitra [%] (1961 - 1980)

tab. č. 3

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
Nitra	8,6	14,3	20,4	8,4	3,1	3,0	10,7	17,0	14,5

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, 1991

Relatívna početnosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria za letné mesiace (jún -august) v pozorovacej stanici Nitra [%] (1961 - 1980)

tab. č. 4

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
Nitra	14,5	10,7	8,9	5,4	5,4	5,0	13,4	22,5	14,2

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, 1991

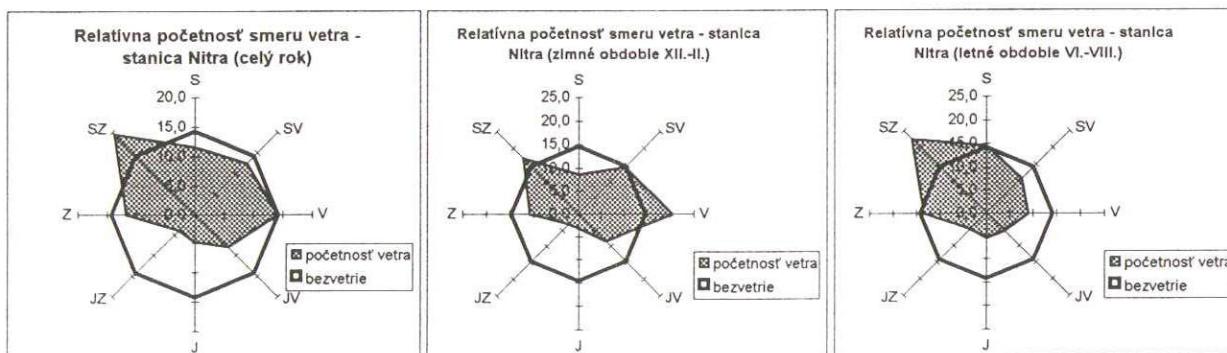
Relatívna početnosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria za celý rok v pozorovacej stanici Nitra [%] (1961 - 1980)

tab. č. 5

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
Nitra	11,6	12,5	14,1	7,9	4,7	3,9	11,7	19,4	14,2

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, 1991

Z predchádzajúcej tabuľky vidíme, že v Nitre v celoročnom pozorovaní prevláda prúdenie severozápadného smeru, v zimných mesiacoch prevláda v prúdení východná zložka.

Priemerná rýchlosť vetra v m.s^{-1} za zimné mesiace december - február (1961 - 1980)

tab. č. 6

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	priemer
Nitra	3,0	2,0	2,8	2,4	1,5	1,8	2,2	3,2	2,6

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv. 33/I, 1991

Priemerná rýchlosť vetra v m.s^{-1} za letné mesiace jún - august (1961 - 1980)

tab.č.7

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	priemer
Nitra	2,4	1,4	1,6	2,1	2,0	1,6	2,2	2,6	2,1

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

Priemerná rýchlosť vetra v m.s^{-1} za rok (1961 - 1980)

tab.č.8

	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	priemer
Nitra	2,8	1,7	2,4	2,4	2,0	1,8	2,2	2,8	2,4

Zdroj : Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ, zv.33/I, 1991

Z hľadiska hodnotenia sily vetra, v sledovanej oblasti sa tak v celoročnom ako aj v sezónnom hodnotení vyskytuje prevažne slabý vietor s priemernou rýchlosťou $2,4 \text{ m.s}^{-1}$.

Z ďalších dlhodobo sledovaných klimatických charakteristík uvádzame :

- priemerná ročná oblačnosť do 60 %
- priemerný počet jasných dní v roku 50,1 dní
- priemerný počet zamračených dní v roku 116,8 dní
- priemerný počet dní s hmlou v roku do 50 dní.

1.4 Povrchová a podzemná voda

1.4.1 Povrchové vody

Hydrografické a hydrologické pomery

Záujmové územie patrí po hydrografickej stránke povodiu Dunaja, čiastkovým povodiam Nitry a Žitavy. Západným okrajom Žitavskej pahorkatiny tečie rieka Nitra, ktorá priberať z tohto územia iba menšie autochtonne toky. Smer jej toku je založený na tektonickej poruche SZ-JV smeru. Dlhodobý priemerný prietok Nitry v Nových Zámkoch je $18,1 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$.

Lavostranným prítokom Nitry je rieka Žitava, ktorá sa do nej vlieva mimo nášho záujmového územia. Žitava preteká V a JV okrajom Žitavskej pahorkatiny. V hornom úseku má značný spád. Zmiernenie spádovej krivky nastáva od Zlatých Moravieci.

Pri hodnotení hydrologických pomerov územia sme vychádzali z realizovaných hydrometrovacích prác vrámci hydrogeologického priekumu neogénu Žitavskej pahorkatiny a zo sledovania prietokov niektorých povrchových tokov (SHMÚ Bratislava) v nadváznosti na dlhodobé hydrologické charakteristiky.

Najväčšie prietoky pripadajú na marec, najmenšie na september. Podľa údajov vodomernej stanice Vieska nad Žitavou bol maximálny prietok Žitavy $71,6 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$ (10.3.1941), minimálny prietok $0,03 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Priemerný dlhodobý prietok predstavuje $2,3 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Z pravej strany Žitava priberať množstvo prítokov, odvodňujúcich Žitavskú pahorkatinu, z ktorých najväčšie pramenia v Tribči, spomenieme Hostiansky potok, ktorého maximálny prietok na vodomernej stanici Zlaté Moravce bol $19,77 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$ a minimálny $0,003 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$ (za obdobie 1970-94), pričom dlhodobý priemer predstavuje $0,92 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Čerešnový potok (dlhodobý priemerný prietok pri ústí je $0,36 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$), Drevenica (dlhodobý priemerný prietok pri ústí je $0,6 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$) a

Bocegaj, ktorého maximálny prietok na vodomernej stanici Kolíňany bol $2,48 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a minimálny $0,000 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (za obdobie 1974-94). Uvedené toku priberajú rad ďalších prítokov z Tribeča i z územia Žitavskej pahorkatiny, ich prietočné množstvá však neboli doteraz kontinuálne sledované. Treba poznamenáť, že prietoky na niektorých potokoch (Bocegaj, Jelenský p., Čerešňový p...) sú ovplyvnené vybudovaním vodných nádrží, ich využívaním a priamym odberom vody z povrchových tokov pre závlahové účely. Z vodných nádrží spomenieme v.n. Kolíňany na potoku Bocegaj, v.n. Jelenec na Jelenskom potoku, v.n. Velčice na Čerešňovom potoku, v.n. Lovce a v.n. Host'ovce na potoku Pelúsok.

1.4.2 Podzemné vody

Hydrogeologické a hydrologické pomery územia sú odrazom geol. stavby, klímy a morfológie celého územia. Podzemné vody záujmového územia sa dopĺňajú zo zrážok i z povrchových, lokálne aj podzemných vód susedných oblastí. Podiel zrážkových vôd na podzemnom a povrchovom obehu zväčša závisí od geol. podmienok a reliéfu územia. Podľa geol. stavby môžeme rozdeliť územie na oblasti s nasledujúcimi obyčajnými podzemnými vodami: podzemné vody predmezozoických útvarov - kryštalika, podzemné vody mezozoika, podzemné vody stredoslovenských neovulkanitov a terciérnych sedimentov a podzemné vody kvartérnych sedimentov.

Podzemné vody kryštalika Tribeča

Podstatná časť pohoria respektíve hydrogeologického rajónu MG 070 je budovaná kryštalickým jadrom, a to v severnej časti kryštalickými bridlicami a v južnej granitoidnými horninami. Podzemná voda je v nich viazaná najmä na rozpukanú zónu kôry zvetrívania a menšie pukliny tektonického charakteru. V oblasti budovanej kryštalickými bridlicami, ktoré ako komplex možno považovať za relatívne nepriepustné sa nevyskytujú takmer žiadne pramene. V granitoidoch väčšia časť infiltrovaných zrážkových vôd cirkuluje v zóne zvetrívania, ktorá siaha do hĺbky 40-50 m. K relatívne väčším sústredeniam podzemných vôd môže dochádzať na tektonických poruchách (pokiaľ nie sú vyplnené málo priepustným materiálom) a to i vo väčších hĺbkach, celý komplex je skryte odvodňovaný do mladších sedimentov. K povrchu vystupuje malé množstvo podzemných vôd a to formou puklinových a druhotne suťových prameňov. Ich výdatnosti podľa registrácie prameňov sa pohybujú od stotín do $0,2 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$, spravidla nepresahujú hodnotu $0,3 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$. Podľa uvedeného i na základe výsledkov lokálnych prieskumov sú granitoidné horniny slabovozené.

Južnú časť pohoria Tribeč tvorí mezozoikum tribečskej obalovej série, v ktorej z aspektu tvorby zásob podzemných vôd má význam hlavne komplex strednotriasových kremencov a čiastočne aj karbonatické súvrstvia jury.

Komplexy vápencov stredného triasu, sčasti i vrchného triasu a jury majú puklinovú až puklinovo-krasovú priepustnosť, dolomity dobrú puklinovú priepustnosť. Kremence, ktoré sú v tomto území výrazne rozpukané, majú taktiež priepustnosť puklinovú. Odvodňovanie hydrogeologickej celku mezozoických karbonátov a kremencov sa uskutočňuje na styku s kvartérnymi a neogénymi sedimentami pri západnom i východnom okraji pohoria.

Na doplnenie zásob podzemných vôd priepustných polôh neogénu Žitavskej pahorkatiny sa podiela len menšia časť prestupujúcich podzemných vôd mezozoika. Medzi hlavným masívom a Koliňanským ostrovom je prúdenie podzemných vôd v podloží neogénnych sedimentov usmerňované tektonickým, alebo normálnym stykom mezozoických karbonátov s granitoidmi, alebo súvrstvím spodného triasu. Časť podzemných vôd vyviera na

povrch vo forme prameňov v Pohraničiach a Kolíňanoch o sumárnej priemernej výdatnosti $22,5 - 28,0 \text{ l.s}^{-1}$ (údaje z roku 1973-78). Uvedená situácia je podmienená priebehom tektonickej poruchy poklesového charakteru (mojmírovský zlom), SV - JZ smeru pozdĺž JV okraja kolíňanského mezozoického ostrova. Slabo pripustné sedimenty neogénu v poklesnutej kryhe (na JV strane zlomu) plnia funkciu bariéry. Určitá časť podzemných vôd mezozoika prestupuje pravdepodobne do polôh ílovitých pieskov v neogéne a zúčastňuje sa tiež hlbšieho obehu v karbonátoch v podloží terciéru.

Podzemné vody neovulkanitov Pohronského Inovca (rajón V 086)

Pohorie Pohronský Inovec, je budovaný neovulkanickými sériami (najmä andezity a ich pyroklastiká), ktoré sú v značnej miere tektonicky rozrušené. Obeh podzemných vôd v andezitoch prebieha v puklinovom prostredí a vo vulkanoklastikách, ktoré sú v prevahe v puklinovo-pórovom prostredí.

Podzemné vody infiltrované v južnej časti Pohronského Inovca postupujú na juh v smere úklonu skalného masívu výraznou tektonickou líniou (oddeluje Obyckú rázsochu od Zlatomoraveckej kotliny) a sčasti vystupujú k povrchu formou bariérových prameňov, sčasti skryte prestupujú do pripustných sedimentov Zlatomoraveckej kotliny. Priemerná výdatnosť prameňov v Pohronskom Inovci sa pohybuje od 0,2 až do $2,0 \text{ l.s}^{-1}$. Prestupujúce vody z pohoria boli zachytené v oblasti Zlatých Moravieč výskumnými hydrogeologickými vrtmi. Týmito vrtmi boli overené výdatnosti od $18,0 - 30,3 \text{ l.s}^{-1}$.

Podzemné vody neogénu Žitavskej pahorkatiny (rajón NQ 073)

Podzemné vody neogénnych sedimentov artézskeho charakteru prúdia a akumulujú sa v pórovom prostredí pripustných sedimentov. Kolektory tvoria piesky, ílovité piesky, drobné štrky, v podhorskej oblasti Tríbeča až balvanité štrky. Zvodnené vrstvy sa vyznačujú pestrým granulometrickým zložením s premenlivým obsahom pelitických prímesí.

Hydrogeologická funkcia lithostratigrafických jednotiek z hľadiska schematizácie litofaciálneho vývoja študovaného územia je prakticky jednotná. Vo všetkých sedimentačných cykloch (dák, pont, panón) sa striedajú polohy pripustných sedimentov s nepripustnými, ktoré sú tvorené pelitickými horninami. Vo všeobecnosti však nepripustné sedimenty prevládajú nad pripustnými vrstvami. Vzhľadom na to, že prevažná väčšina hydrogeologických vrtov uskutočnených na záujmovom území siaha do hĺbky 200 m, hodnotíme hydrogeologické pomery tohto územia v spojitosti zo sedimentami panónu a mladšími.

Miocénna sedimentácia má charakter panvovej fácie. Panónske súvrstvие je reprezentované piesčitými ílmi s polohami jemnozrnných pieskov, prípadne pieskovcov a štrkov. Zvodnenie týchto vrstiev je závislé od ich pripustnosti v nadväznosti na granulometrické zloženie a prítomnosť pelitických prímesí, obdobne ako u sedimentov pontu. Pre sedimenty pontu, kde vápnité a piesčité íly prevládajú nad vrstvami jemno až strednozrnných pieskov, ojedinele i drobných štrkov, je charakteristický výskyt zuhol'nateľých zvyškov rastlín, uhoľných ílov a lignitu. Pripustnosť týchto kolektorov vyjadrená súčinitelom filtracie dosahuje hodnoty rádovo $1.10^{-6} - 1.10^{-4} \text{ m.s}^{-1}$. Vo vertikálnom sledu sa strieda niekoľko zvodní nad sebou o hrúbke 1,0 - 13 m, najčastejšie 1 - 5 m, s častým vykliňovaním a charakterom šošoviek. Čím sú vrstvy pieskov mocnejšie, sú i čistejšie a obsah ílovitej prímesi sa znižuje.

Pliocénne volkovské súvrstvie (dák) pokrývajúce prakticky celé územie Žitavskej pahorkatiny o premenlivých mocnostiach, predstavuje komplex navzájom sa striedajúcich polôh stredno až hrubozrnných klastík (piesky a štrky s premenlivým obsahom ilovitej frakcie) s piesčitými ílmi, ílmi a prachovcami. Najvýraznejšie zvodnenie dosahuje toto súvrstvie v SV časti územia v oblasti styku sedimentov pahorkatiny s neovulkanitmi Pohronského Inovca. Granulometrické zloženie pripustných sedimentov sa mení zo severu na juh. V severnej časti územia sú sedimenty hrubozrnnnejšie a postupne na juh sa ich zrnitosť zjemňuje a stúpa obsah pelitov.

Celkove sa dajú hydrogeologické pomery neogénnych sedimentov Žitavskej pahorkatiny charakterizovať ako značne zložité. Vyplýva to jednak z veľmi variabilnej litologickej stavby územia (časté a nepravidelné striedanie sa kolektorov s izolátormi) a jeho tektonických pomerov. Priečne i pozdĺžne zlomové línie vytvárajú kryhovú stavbu pahorkatiny. V dôsledku tektonických pohybov došlo k vyzdvihnutiu, resp. k poklesu jednotlivých krýh, čo sťaže prúdenie podzemnej vody v pripustných vrstvách. Na tvorbe zásob podzemných vôd neogénu Žitavskej pahorkatiny sa podielajú hlavne prestupy podzemných vôd zo susedných hydrogeologických celkov.

Podzemné vody kvartérnych sedimentov

Kvartérne sedimenty, ktoré tvoria súvislý pokryv Žitavskej pahorkatiny sú zastúpené viacerými genetickými typmi. Patria k nim eolické, eolicko-deluviaálne, deluviaálne a deluviaálno-fluviálne sedimenty. Ich spoločným znakom je nízka pripustnosť. Sú málo pripustné až nepripustné a zvodnenie týchto sedimentov je veľmi malé, resp. žiadne. Hydrogeologický charakter uvedených genetických typov, ktoré reprezentujú spraše, hliny, piesčité a ilovité hliny, íly, neumožňuje priamu infiltráciu zrážkových vôd do horninového prostredia, čo značne znižuje možnosť tvorby a doplnania zásob podzemných vôd neogénnych sedimentov.

Z kvartérnych sedimentov širšieho záujmového územia sú hydrogeologicky najvýznamnejšie fluviálne sedimenty. Západne od záujmového územia sa rozprestierajú fluviálne sedimenty rieky Nitry. Náplavy Nitry tvoria štrky, piesčité štrky a piesky prikryté povodňovými hlinami a sprašami o celkovej hrúbke 7 - 12 m. Pripustnosť kolektora vyjadrená súčiniteľom filtrácie nadobúda hodnoty rádovo $1 \cdot 10^{-4}$ až $1 \cdot 10^{-3} \text{ m.s}^{-1}$. Hladina podzemnej vody kvartérnych náplavov je v hydraulickej spojitosti s hladinou vody v povrchovom toku.

Niva rieky Žitava zaberá iba úzky pás územia od Topoľčianok po Dvory nad Žitavou. Jej šírka dosahuje niekoľko sto metrov až 1 km, maximálne 1,5 km. Mocnosť náplavov sa pohybuje od 5 - 10 m. Hydrogeologický kolektor tvoria piesčité štrky a piesky o hrúbke 1,5 - 5 m. Ich pripustnosť vyjadrená koeficientom filtrácie sa pohybuje rádovo v rozmedzí 10^{-3} - 10^{-5} m.s^{-1} , čomu zodpovedajú špecifické výdatnosti v rozsahu $0,03$ - $3,5 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{m}^{-1}$. Piesčité štrky sú zvodnené celé až po nadložné, málo pripustné povodňové hliny. Podzemná voda má takmer trvale tlakový charakter, najmä v období vysokých vodných stavov v Žitave.

Zvodnená vrstva fluviálnych sedimentov sa v smere toku od severu k juhu z granulometrického hľadiska mení. V severnej časti sa vyskytuje štrk, v strednej štrk piesčitý a v južnej prevláda piesok so štrkom.

Zásoby podzemných vôd sú doplnované hlavne infiltráciou z toku Žitavy, na okrajoch nivy sa uplatňujú aj zrážkové vody a prestupy podzemných vôd z príahlých svahov. Základné parametre vybraných vrtov nachádzajúcich sa v záujmovom území sú uvedené v tabuľke č.9.

tab č. 9

označenie vrstu	hĺbka (m)	hladina p.vody (n/u)	výdatnosť (l/s)	klas.podľa STN 757111	geol útvar	lokalita	č. mapy 1:25000	ev. č. geofondu, autor, rok
HGCH-1	8	2,8/2,8	2,5	-	kvartér neogén	Nitra	M-34-133- A-a	33511 Arva 1975
HHG-1	52	-/5,4	2,2	nevyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Hrnčiarovce	M-34-133- A-a	73025 Laurenčíková 1990
HP-1	150	-/43,2	0,2	nevyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Pohranice	M-34-133- A-b	39247 Tartal 1977
HP-2	260	-/51	0,6	nevyhovuje	kvartér neogén	Pohranice	M-34-133- A-b	47914 Hušek
HGP-1	68	-/2,42	5	vyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Pohranice	M-34-133- A-b	65421 Jalč 1986
HK-1	-	-	0,5	nevyhovuje	-	Kolíňany	M-34-121- C-d	51858 Hušek 1981
HK-2	105	-/36,5	0,2	nevyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Kolíňany	M-34-121- C-d	54211 Laurenčíková 1982
HVK-1	151	-/0,47	12	vyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Kolíňany	M-34-121- C-d	65413 Bím 1985
HGJ-1	50	11,8/-	0,5	nevyhovuje	kvartér neogén mezoz.	Jelenec	M-34-121- C-d	43714 Fides 1979
HGV-1	45	-/3,0	0,5	nevyhovuje	kvartér neogén	Jelenec	M-34-121- C-d	48638 Matejovič 1981
HGV-2	150	-/20	1	nevyhovuje	kvartér neogén	Jelenec	M-34-121- C-d	49220 Matejovič 1981
HNV-1	140	-/28,3	0,8	nevyhovuje	kvartér neogén	Pustý Chotár	M-34-121- D-c	73002 Laurenčíková
HB-1	150	31/33,5	0,04	nevyhovuje	kvartér neogén	Beladice	M-34-121- D-c	54215 Laurenčíková 1982
HB-2	30	-/3,8	0,4	nevyhovuje	kvartér neogén	Beladice	M-34-121- D-c	54216 Laurenčíková 1982
VBE-41	380	-/1,9	1	nevyhovuje	kvartér neogén	Choča	M-34-121- D-c	77353 Jezný 1992
HTM-1	102	6,5/6,3	0,5	nevyhovuje	kvartér neogén	Tes. Mlyňany	M-34-121- D-c	45437 Lipovská 1979
NHTN-1	140	-	4	vyhovuje	kvartér neogén	Tes. Mlyňany	M-34-121- D-c	75251 Laurenčíková 1990

Režim podzemných vôd

Geologicko-tektonická pozícia záujmového hydrogeologického rajónu, jeho kryhová stavba, nepravidelnosť výskytu pripustných vrstiev a ich premenlivé granulometrické zloženie spôsobujú, že obeh a režim podzemných vôd je veľmi komplikovaný.

Obeh artézkých vôd je viazaný na geotektonické a morfologické pozicie jednotlivých pripustných vrstiev. V zásade možeme konštatovať, že obeh podzemných vôd je limitovaný vertikálnym i horizontálnym rozsahom kolektorov, ich tektonickou poziciou a vzťahom k susedným hydrogeologickým celkom. Na tvorbe a doplnovaní zásob podzemných vôd študovaného územia sa podieľa viac činiteľov.

V prvom rade sú to podzemné vody prestupujúce z pohorí Tribeč a Pohronský Inovec na tektonickom styku do prieplustných vrstiev neogénu. Na základe hydrogeologického prieskumu (Bím M., 1986) boli v KKZ Doplnkom č.1 k protokolu č.j. 598-16/5-86 pod č.j. 150-16/13-89 schválené prírodné zdroje v množstve 157 l.s^{-1} . Z nich autor vyčlenil priemerné množstvo podzemných vód prestupujúcich do Žitavskej pahorkatiny v množstve $74,0 \text{ l.s}^{-1}$.

Množstvá podzemných vód prestupujúcich z neovulkanitov Pohronského Inovca neboli dosiaľ vyčíslené.

Na tvorbe a dopĺňaní zásob podzemných vód predmetného územia sa tiež môžu podieľať podzemné vody fluviaľnych sedimentov v mestach, kde v podloží prieplustných kvartérnych sedimentov vyúsťujú neogénne kolektory (Ivánka pri Nitre, Zlaté Moravce, Vráble). Nezanedbateľnú úlohu tu tiež môže plniť tzv. Žitavský zlom, ktorý vytvára predispozíciu toku Žitavy. Jednak môže usmerňovať podzemné vody kvartérnych sedimentov, ako aj podzemné vody prestupujúce z neovulkanitov a Hronskej pahorkatiny.

Tretím faktorom podielajúcim sa na tvorbe a dopĺňaní zásob podzemných vód neogénnych sedimentov Žitavskej pahorkatiny sú atmosferické zrážky v mestach, kde vrstvy pieskov a drobných štrkov vychádzajú blízko na povrch.

V študovanom území sa uplatňujú rozdielne podmienky obehu a režimu podzemných vód v podhorských oblastiach, na styku pahorkatiny s Tribečom a Pohronským Inovcom ako v južnejších časťach územia. Doplňovanie a tvorba zásob podzemných vód prieplustných neogénnych sedimentov je viazaná v podhorských oblastiach na ich styk s pohoriami, s náplavovými kuželmi (prolúviami) a len v menšej miere na erózne doliny miestnych potokov. Vody prestupujúce z pohorí do piesčitých vrstiev neogénnych súvrství sa potom môžu zúčastňovať plytkého alebo hlbokého obehu.

Plytký obeh charakterizuje sezónne dopĺňovanie zásob podzemných vód a často permanentné odvodňovanie prostredníctvom málo početných výstupných prameňov.

Hlboký obeh podzemných vód je viazaný prakticky na celý komplex súvrství miocénu a pliocénu.

Obeh a režim podzemných vód študovaného územia sa odzrkadľuje i v hydrogeochemickom charaktere podzemných vód a poukazuje na miešanie vód relativne plytších obehov s hlbším obehom.

Zásoby podzemných vód

Vyčíslenie prírodných zdrojov v územiach budovaných neogénymi sedimentami je značne komplikované. Prietoky sústavou kolektorov sa vyčíslujú s určitým percentom chýb, nakoľko dosah, mocnosť a prieplustnosť kolektorov sú premenlivé veličiny. Problematiku vyčislovania prírodných zdrojov stŕažuje naviac i komplikovaná tektonická stavba územia. Podzemné vody záujmového územia sa tvoria prevažne mimo územia rajónu, určitú úlohu tu zohráva i Žitavský zlom a v malej miere môže lokálne dochádzať i k vsaku zrážkových vód. Jednotlivé zvodne územia sú dopĺňané hlavne prestupujúcimi podzemnými vodami z pohoria Tribeč a tiež z Pohronského Inovca.

Všeobecne možno povedať, že neogén Žitavskej pahorkatiny je veľmi chudobný na podzemné vody. Do hĺbky 80 - 120m sa vyskytujú najviac dva vodonosné horizonty budované pieskom, prípadne drobným štrčíkom. Z územia Tribeča do Žitavskej pahorkatiny prestupuje priemerne 74 l.s^{-1} podzemných vód, ktoré sú súčasťou v KKZ schválených prírodných zdrojov. Ďalší prítok podzemných vód z územia, kde neboli vyčíslené ich prestupy sa odhaduje na 36 l.s^{-1} . Sumár prírodných zdrojov teda predstavuje 110 l.s^{-1} .

Využiteľné zásoby podzemných vód sú v zmysle zásad a smerníc KKZ také množstvá, ktoré sú technicky a ekonomicky využitelné. Z hydrogeologických vrtov sa celkovo v hg.

rajóne NQ 073 (neogén Žitavskej pahorkatiny) uvažuje s množstvami $47,3 \text{ l.s}^{-1}$. Pri stanovení využitelných zásob pre kvartérne a neogénne zvodne sa vychádzalo z 5-ročných evidovaných údajov z Hydrofondu. V hg. rajóne NQ 073 pripadá na kvartér $2,5 \text{ l.s}^{-1}$ a na neogén $15,5 \text{ l.s}^{-1}$. Uvedené množstvo (celkovo $63,0 \text{ l.s}^{-1}$ z neogénnych zvodní) predstavuje 57,3 % vyčíslených prírodných zdrojov, je teda dobre zabezpečené. Vypočítané zásoby rojónu činia $Q = 127 \text{ l.s}^{-1}$

Južná časť pohoria Tribeč je budovaná prevažne kryštalínikom, ktoré nie je zatial' z hľadiska zásob ani orientačne zhodnotené. Analogicky mu však nemožno pripisať väčší hydrogeologický význam. Väčšiu hodnotu majú karbonatické horniny obalovej jednotky v oblasti Zobora, tvorené spodnotriassovými kremencami, vápencami stredného triasu a jury a taktiež kriedovými slienitými vápencami a bridlicami. Prognózne zásoby tejto oblasti sa pohybujú okolo 50 l.s^{-1} .

Tektonický styk pohoria Pohronský Inovec zo Zlatomoraveckou kotlinou je hydrogeologicky veľmi nádejnejou oblasťou. Podzemné vody z pohoria prestupujú do pieskov a štrkov výplne kotliny na jej severnom okraji. Zásoby podzemných vôd v tejto oblasti zistené na základe orientačného výpočtu sa odhadujú na $100-150 \text{ l.s}^{-1}$.

1.5 Pôda

Charakter pôd na trase posudzovanej stavby cestnej komunikácie je odrazom pôdotvorného substrátu a geomorfologických jednotiek, cez ktoré prechádza. Prevažná časť trasy a jej variantov je vedená cez kvartérne a neogénne sedimenty Žitavskej a Hronskej pahorkatiny. Tu prevažujú hnedozemce a ich variety a v malom rozsahu sa tu nachádzajú aj čiernozemce, čiernice, luvizeme, rendziny a kambizeme. Zvyšok trasy je vedený cez fluviálne sedimenty Žitavskej nivy, kde sa vyskytujú prevažne fluvizeme. Zrnitosťne sú to prevažne hlinité pôdy, v malých ostrovcoch ílovito-hlinité a často sa strieda hlinitá ornica na ílovito-hlinitom podorniči. **Pôdy, hlavne v pahorkatinách, sú produktívne, v západnej časti Hronskej pahorkatiny vysoko produktívne.**

Hnedozeme zaberajú 79,6% v trase modrého variantu, 100% v trase fialového variantu, 80,8% v trase zeleného variantu a 85,1% v trase červeného variantu. Sú vyvinuté na sprašiach alebo sprášových a polygenetických hlinách, sú stredne ľažké, v menšej miere ľažké. Väčšinou pokrývajú rovinný terén s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie, alebo na miernych svahoch, v menšej miere na stredných svahoch. Sú bez skeletu, alebo slabo skeletnaté, hlboké, alebo stredne hlboké. Pozdĺž uvažovanej trasy vytvárajú viaceré variety: okrem hnedozemce typickej sú to hnedozem luvizemná, v lokálnych depresiach hnedozem pseudoglejová a na výraznejších svahoch s výraznejšou eróziou tvoria komplex s regozemou typickou. V hnedoziemiach prevažuje BPEJ 144.01 a 145.01. Podiel ostatných BPEJ, aj keď je pestrý, je nízky.

Čiernica vo forme čiernica glejová sa vyskytuje iba v zelenom variante kde zaberá 3,1%. Je stredne ľažká, situovaná na rovinnom teréne s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie, alebo na miernom svahu. Je bez skeletu, alebo slabo skeletnatá a hlboká. Z čiernic je v zelenom variante BPEJ 126.01.

Čiernozem sa vyskytuje iba v trase modrého variantu, kde zaberá 0,28%. Je to čiernozem typická a čiernozem hnedozemná. Vyvinutá je na sprášových hlinách, stredne ľažká. Situovaná je na rovinnom teréne s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie, alebo na miernom svahu. Je bez skeletu, alebo slabo skeletnatá, hlboká. Z čiernozemí je v modrom variante zastúpená BPEJ 139.01.

Luvizem sa vyskytuje iba v trase modrého variantu kde zaberá 4,3%. Vyskytuje sa v oblasti Olichova vo forme luvizeme pseudoglejovej vyvinutej na sprašových a polygenetických hlinách, na povrchu je stredne ľažká. Situovaná je na rovinnom teréne s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie, alebo na miernom svahu. Je bez skeletu, alebo slabo skeletnatá, hlboká. Luvizem je v modrom variante zastúpená BPEJ 156.01.

Rendzina sa vyskytuje v červenom variante na krátkom úseku (0,7%) v oblasti výstupu vápencov pri Koliňanoch. Je to rendzina typická a kambizemná, pričom rendzina kambizemná je v prevahe. Obe sú stredne ľažké až ľažké a stredne hlboké. Vyvinuté sú na miernom svahu, bez skeletu, alebo slabo skeletnaté. Rendzina je v červenom variante zastúpená BPEJ 187.01.

Kambizem je vyvinutá v troch variantoch. V modrom zaberá 9,6%, v zelenom 13,4% a v červenom 2,0%. Kambizeme vo forme typickej a luvizemnej sú prítomné v modrom a zelenom variante a kambizem pseudoglejová kyslá vo variante červenom. Všetky kambizeme sú vyvinuté na svahových hlinách, sú stredne ľažké až ľažké. Sú bez skeletu, alebo slabo skeletovité, hlboké. Kambizem pseudoglejová je stredne skeletnatá a stredne hlboká. Kambizem je v jednotlivých variantoch zastúpená BPEJ 165.01, výnimocne 171.01.

Fluvizem je vyvinutá v údolných nivách s povrchovým tokom a v modrom variante zaberá 6,3%, v zelenom 2,7% a v červenom 12,1%. Fluvizeme sú prítomné v dvoch variantoch. Fluvizeme typické sú tu ľahké, stredne ľažké a ľažké, fluvizeme glejové sú tu stredne ľažké, ľažké a veľmi ľažké. Vyskytujú sa na rovinnom teréne s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie, alebo na miernom svahu. Je bez skeletu, alebo slabo skeletnatá, hlboká. Vo fluvizemiach prevažuje BPEJ 111.01, zvýšený podiel má aj BPEJ 106.01 a 112.01. Podiel ostatných BPEJ je nízky.

Percentuálny podiel pôdných typov v jednotlivých variantoch

tab.č.10

Pôda	modrý var.	fialový podvar.	zelený podvar.	červený var.
Fluvizem	6.3%	-	2.7%	12.1%
Čiernozem	0.2%	-	-	-
Čiernica	-	-	3.1%	-
Hnedozem	79.6%	100%	80.8%	85.1%
Luvizem	4.3%	-	-	-
Kambizem	9.6%	-	13.4%	2.1%
Rendzina	-	-	-	0.7%

1.6 Vegetácia a živočíšstvo

1.6.1 Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia územia Slovenska (J.Futák, 1979) sa študované územie nachádza na rozhraní dvoch oblastí. Oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), kam patrí celá nížinná časť Podunajskej pahorkatiny a Podunajskej roviny a oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), ktorá zahŕňa územie Tribeča a Pohronského Inovca v severnej a severovýchodnej časti okresu Nitra

Základnú predstavu o vegetačnom kryte sledovaného územia nám poskytuje Geobotanická mapa SSR (J.Michalko akol., 1986). Znázorňuje prirodzenú potenciálnu vegetáciu, teda taký vegetačný kryt, ktorý by sa vyvinul na území, keby do vývojového procesu nezasahoval človek svojou činnosťou. Podľa tohto materiálu je trasa navrhovanej komunikácie situovaná na území, na ktorom sa nachádzajú nasledovné jednotky rekonštruovanej prirodzenej vegetácie:

- C - dubovo - hrabové lesy karpatské**
- Qc - dubovo - cerové lesy**
- Cr - dubovo - hrabové lesy panónske**
- U - lužné lesy nížinné**
- CF - bukové lesy vápnomilné**
- At - lipovo javorové lesy**

C - dubovo - hrabové lesy karpatské

Pôvodne zaberali súvislé rozsiahle plochy najmä v pahorkatinách a na vrchovinách až do výšky priemerne 600 m n.m. vo všetkých vnútrokarpatských kotlinách a podoliach a napokon na rovinách a v nížinách na juhu územia.

V súčasnosti z nich zostali len zvyšky, najmä v severných kotlinách, na rovinách a v nížinách, ktoré sú vo veľkej miere antropogenizované. Štruktúra súčasných dubovo - hrabových lesov je oproti pôvodnej zmenená. Dnešné zastúpenie drevín je výsledkom dlhodobého vplyvu človeka. Druhové zloženie týchto lesov je bohaté. V stromovom poschodie prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), ďalej javor poľný (*Acer campestre*), lípa malolistá (*Tilia cordata*), l. veľkolistá (*T. platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Vtrúsený je aj dub žltkastý (*Quercus dalechampii*). Krovinné poschodie tvoria najmä zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*).

Qc - dubovo - cerové lesy

Patria sem xerotermofilné dubové lesy na alkalických podložiach v strednej Európe. Vedúcim druhom je *Quercus petraea*. V strednej Európe vystupujú najmä na vhodných stanovištiach. Stanovištne zodpovedajú hnedým pôdam a rendzinám na silne alkalickom podloží. Ostatné dubové subxerotermofilné až xerotermofilné lesy, v ktorých výraznejšie vystupuje dub cer (*Quercus cerris*), sa viažu na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch alebo na degradované černozeme na sprašiach. Takéto podmienky má Podunajská nížina (sprašové pahorkatiny) a úpäťia Považského Inovca, Štiavnických vrchov, Tríbeča, Pohronského Inovca, Krupinskej vrchoviny a Malých Karpát a ďalšie časti. Spolu s cerom tu vystupujú dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), alebo dub sivozelený (*Quercus pedunculifolia*), iba niekedy dub zimný (*Quercus petraea*) a letný (*Q. robur*). Z iných drevín sa vtrúseny vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor tatársky (*Acer tataricum*). Krovinná vrstva je pomerne bohatá, tvoria ju najmä vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), drieň (*Cornus mas*), svíb (*Swida sanguinea*), trnka (*Prunus spinosa*), ruža galská (*Rosa gallica*), hlohy (*Crataegus*) a rešetliak prečistujúci (*Rhamnus catharticus*). Dnešné lesy, nachádzajúce sa zväčša na väčších plochách, sú antropogenizované, výmladkové alebo vysadené agátom, ktorý miestami dominuje. Indikujú klimaticky teplé polohy.

Cr - dubovo - hrabové lesy panónske

Sú to spoločenstvá dubovo - hrabových lesov v najteplejších oblastiach na Slovensku alebo v teplejších kotlinách a v dolinách, kde má klíma zvýšenú kontinentalitu. Edaficky sú

podmienené aj v oblastiach ponticko - panónskych dubových lesov, v sprašových pahorkatinách, v kotlinách južného Slovenska, na rovinách (Podunajská, Východoslovenská) a na Záhorskej nížine. Podmieňujú ich predovšetkým piesočnaté a štrkovité terasy tret'ohorné alebo štvrtohorné pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužeľe. Na vápnitých alúviách rovín (Podunajská rovina) sú vzácnejšie, alebo vytvárajú prechodný typ fytocenóz a fytocenologicky sa radia k lužným lesom.

Stromové poschodie tvoria najmä dominantný dub letný (*Quercus robur*), častý je dub sivastý (*Quercus pedunculifolia*), iba na prechode do chladnejších polôh pristupuje alebo dominuje dub zimný (*Quercus petraea*). Hojné sú ešte javory (*Acer campestre*, *Acer platanoides*). Od východu po Nitru má trvalé zastúpenie aj *Acer tataricum*. Tvoria najčastejšie nižšiu stromovú a krovinnú etáž. Bežné sú bresty (*Ulmus minor*, na vlhkejších miestach *Ulmus laevis*). Ďalej sú tu hrab (*Carpinus betulus*) a jasene (*Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia*). Krovinné poschodie je takisto bohaté, vyskytuje sa najmä vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), trnka (*Prunus spinosa*), siripútka (*Viburnum lantana*), baza čierna (*Sambucus nigra*).

U - lužné lesy nížinné

Do tejto jednotky sú zahrnuté vlhkomilné a čiastočne mezohydrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov alebo v blízkosti prirodzených vodných nádrží. Zväčša sú to spoločenstvá jaseňovo - brestových a dubovo - brestových lesov rozšírené na alúviách väčších riek, avšak viažu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív, najmä v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín (do 300 m n.m), kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy, alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. Zvyšky týchto porastov okolo vodných tokov sú v súčasnej dobe pozmenené a ohrozované ľudskou činnosťou (regulácia vodných tokov, poľnohospodárstvo, meliorácie a pod.). Na ich vznik, vývoj a štruktúru vplýva veľa ekologických faktorov, z ktorých rozhodujúci význam má vodný režim úzko spojený s reliéfom a zloženie pôdotvorného materiálu. Z drevín sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny: jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiesané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov, napríklad topol' biely (*Populus alba*), topol' čierny (*Populus nigra*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Z týchto drevín majú rozhodujúci edifikačný význam jaseň panónsky a dub letný, lokálne aj brest hrabolistý. Krovité poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou. Bežnými druhami bývajú svíb krvavý (*Cornus sanguinea*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), javor poľný (*Acer campestre*), rozličné druhy hlohу (*Crataegus* sp.), lieska obyčajná (*Corylus avellana*) javor tatársky (*Acer tataricum*) a iné. Bylinný podrast je podstatne bohatší a druhovo pestrejší. Mnoho eutrofných a mezotrofných bylín tu má optimálne rastové podmienky, lebo pôda je dostatočne zásobená nielen vodou, ale aj základnými minerálnymi živinami.

CF - bukové lesy vápnomilné

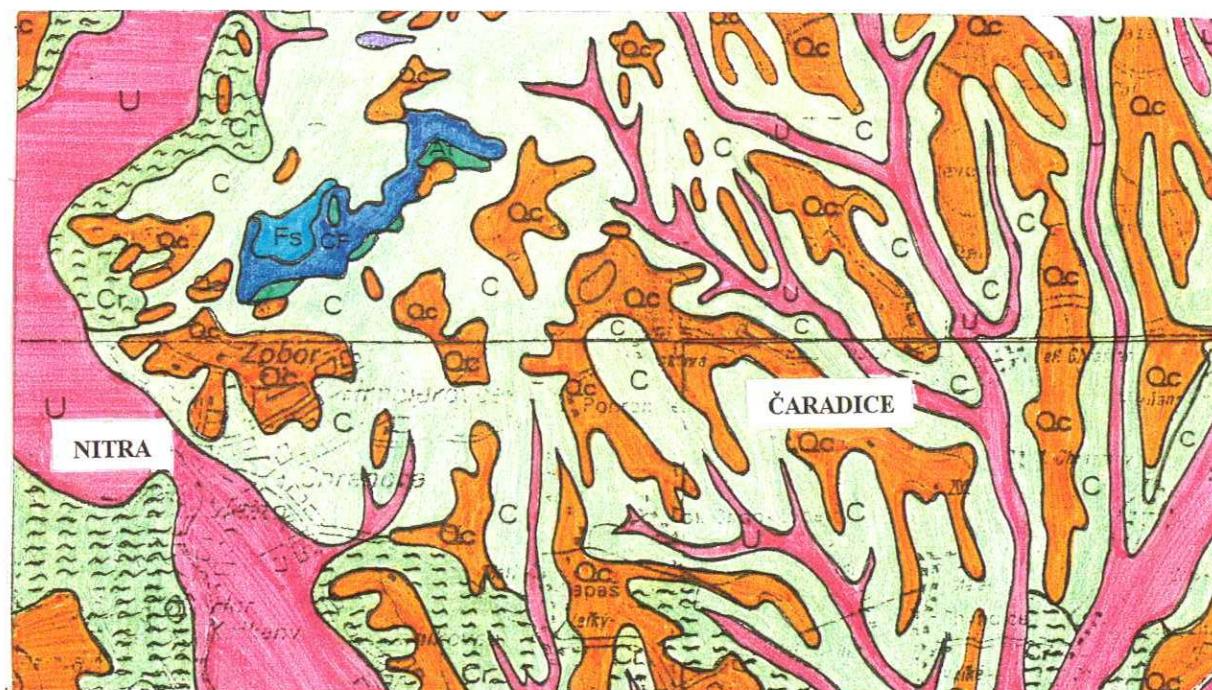
Jednotka zahŕňa bukové a zmiešané lesy na rendzinách rozšírené na strmých skalných vápencových svahoch v podhorskom a nižšom horskom stupni. V Západných Karpatoch sa bukové vápnomilné lesy vyskytujú vo všetkých vápencových a dolomitových pohoriach od Malých Karpát až po Humenné. Viazané sú na vápence, dolomity, travertíny a vápnité flyše. Čažisko výskytu vápencových bučín je medzi 600 - 1000 m n.m. V nižších polohách sa vyskytujú viac na chladnejších expozíciah, v stredných pre ne optimálnych polohách ich možno nájsť na všetkých expozíciah, vo vyšších polohách iba na južnej expozícii.

At - lipovo - javorové lesy

Zmiešané javorovo - jaseňovo - lipové lesy na kamenistých svahoch, sutinách a rozváľaných skalných chrbtoch alebo hrebeňoch, v úžľabinách, roklinách a pod. sú rozšírené takmer vo všetkých pohoriach Slovenska. Sú to edaficky podmienené spoločenstvá, vyvíjajúce sa na rozličných geologických podkladoch (na vyvrelinách, vápencoch a na flyšových pieskovcoch) a vo viacerých vegetačných stupňoch, v ktorých tvoria väčšie alebo menšie enklávy so svojzravnymi fyziognomickými znakmi. Pre spoločenstvá zväzu Tilio - Acerion sú v stromovom poschodi charakteristické tzv. sutinové dreviny, ktoré sú dobre prispôsobené kamenistému podložiu: javor mliečny (*Acer platanoides*), javor horský (*A. pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), z ďalších drevín bývajú viac - menej primiešané hrab, dub, a javor poľný, v bukovom stupni najmä buk, jedľa a vo vyšších polohách aj smrek a jarabina.

Poloha CHKO Ponitrie s južnými výbežkami Tríbeča na prechode medzi stepnými a lesostepnými spoločenstvami predurčuje druhovú pestrosť fytocenóz. Ich súčasťou sú aj niektoré taxóny, zaradené do kategórií ohrozených a zákonom chránených rastlín. Väčšina kriticky ohrozených druhov rastlín je súčasťou nelesných fytocenóz, lokalizovaných na vápencoch a dolomitoch, napr. v národnej prírodnej rezervácii Zoborská lesostep, prírodnej rezervácii Lupka, ako aj na územiach, ktorých ochrana nie je v súčasnosti legislatívne zabezpečená, napr. lokalita pri obci Pohranice. Vyskytujú sa tu druhy hlaváčik - *Adonis flammea*, pochybok - *Androsace maxima*, ibiš konopný - *Althaea cannabina*, astra - *Aster punctatus*, hadinec taliansky - *Echium italicum*, rumenica - *Onosma arenarium*, *Orchis coriophora*, *Spergularia marina*.

Prirodzená potenciálna vegetácia

Zdroj : Geobotanická mapa SSR, VEDA, 1986

Vysvetlivky :

C -	dubovo - hrabové lesy karpatské
Cr -	dubovo - hrabové lesy panónske
Qc -	dubovo - cerové lesy

U -	lužné lesy nízinné
CF -	bukové lesy vápnomilné
At -	lipovo javorové lesy

1.6.2 Živočíšstvo

Zo zoogeografického hľadiska patrí študované územie na rozhranie pahorkatinového dunajského okrsku juhoslovenského obvodu Panónskej oblasti v provincii Vnútrokarpatské zníženiny a západného okrsku vnútorného obvodu Západných Karpát provincie Karpaty (J.Čepelák, 1980).

Súčasné druhotné zloženie živočíšstva je dôsledkom geografickej polohy, geologického zloženia, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré v minulosti, ale aj v súčasnosti formovali vývoj a zloženie jednotlivých zoocenóz.

Zoocenózy kultúrnej stepi

Do kultúrnej stepi sa začleňujú plochy, ktoré boli v minulosti odlesnené a v súčasnosti sa využívajú ako polia, lúky a pasienky. Polia, lúky a pasienky sú väčšinou odlesnené, plne osvetlené plochy, v ktorých poraste prevládajú bud' kultúrne plodiny, alebo početné druhy tráv. Toto prostredie človek silno a pravidelne ovplyvňuje svojou poľnohospodárskou činnosťou.

Stavovce polí, lúk a pasienkov sa formovali zo stepných druhov živočíchov, dokonale prispôsobených svojim zafarbením a správaním požiadavkam prostredia, v ktorom žili. K charakteristickým cicavcom polí, lúk a pasienkov patria hraboše, škrečky, zajace, sysle (hraboš poľný - *Microtus arvalis*, ryšavka roľná - *Apodemus agrarius*, myška drobná - *Micromys minutus*, sysel obyčajný - *Citellus citellus*, zajac poľný - *Lepus europaeus*, chrčok obyčajný - *Cricetus cricetus*, lasica obyčajná - *Mustela nivalis*, a pôvodne aj srnec hôrny - *Capreolus capreolus*), z vtákov vrabec poľný - *Passer montanus*, jarabica obyčajná - *Perdix perdix*, prepelica obyčajná - *Coturnix coturnix*, škovránok poľný - *Alauda arvensis*, pipíška chocholatá - *Galerida cristata*, trasochvost lúčny - *Motacilla flava*, bažant - *Phasianus colchicus*.

Kultúrna step tvorí potravnú bázu aj druhom, ktoré sa topicky viažu na iné biocenózy, najčastejšie lesné (mnohé druhy dravcov - sokol stáhovavý - *Falco peregrinus*, sokol rároh - *Falco cherrug*, sokol lastovičiar - *Falco subbuteo*, myšiak hôrny - *Buteo buteo*, z cicavcov sú to lesné druhy netopierov, líška obyčajná - *Vulpes vulpes*, mačka divá - *Felis silvestris*, jazvec obyčajný - *Meles meles*, srnec hôrny - *Capreolus capreolus*, jeleň obyčajný - *Cervus elaphus*, sviňa divá - *Sus scrofa*.

Zoocenózy vód a brehov

Biocenóza vód a brehov je v sledovanom území reprezentovaná menšími vodnými nádržami, ktoré slúžia poľnohospodárstvu ako zavlažovacie, rybochovné a ochranné pred prívalovými vodami a potokmi a kanálmi, ktoré majú v intenzívne obhospodarovanej poľnohospodárskej krajinie veľký význam (vodná nádrž Kolíňany, slepčanská vodná nádrž, Čerešňový potok, Jelenský potok, potok Drevonica, rieka Žitava) Tvoria ich živočíchy, ktoré sú plne prispôsobené životu vo vodnom prostredí počas celého života, alebo len v niektornej jeho fáze. Okrem bežných druhov rýb sú na vodné prostredie hlavne v čase rozmnožovania viazané obojživelníky, ktoré sa zdržujú v stojatých vodách, stokách, kanáloch, rigoloch okolo ciest, mimo obdobie rozmnožovania sa zdržiavajú aj v záhradách a parkoch, prípadne aj v lese (kunka - *Bombina*, skokan hnédý - *Rana temporaria*, skokan ostropyský - *Rana arvalis*, skokan zelený - *Rana esculenta*, ropucha obyčajná - *Bufo bufo*, ropucha zelená - *Bufo viridis*, mlok obyčajný - *Triturus vulgaris*).

Z plazov je vodné prostredie lákavé pre užovku hladkú - *Coronella austriaca* a pre užovku obyčajnú - *Natrix natrix*. Najpočetnejšou triedou stavovcov sú vtáky.

Z cicavcov sú na vodné prostredie viazané : dulovnica väčšia - *Neomys fodiens*, dulovnica menšia - *Neomys anomalus*, krysa vodná - *Arvicola terrestris*.

Zoocenózy lesa

Charakteristické živočíšstvo lesa sa v študovanom území vyskytuje až v oblasti Olichova, kde komunikácia prechádza súvislejším lesným porastom. Živočíšstvo je veľmi rôznorodé, neobyčajným bohatstvom druhov a jedincov sa vyznačujú bezstavovce a medzi stavovcami sú druhy, charakteristické pre tento biotop. Sú to napríklad jašterica zelená - *Lacerta viridis*, haja červená - *Milvus milvus*, krakľa belasá - *Coracias garrulus*, žlna zelená - *Picus viridis*, d'atel' prostredný - *Dendrocopos medius*, d'atel' bielochrbty - *Dendrocopos leucotos*, vlha obyčajná - *Oriolus oriolus*, sýkorka belasá - *Parus caeruleus*, sýkorka hôrna - *Parus palustris*, kôrovník krátkoprstý - *Certhia brachydactyla*, drozd čierny - *Turdus merula*, mnohé druhy dravcov - sokol sťahovavý - *Falco peregrinus*, sokol ráoh - *Falco cherrug*, sokol lastovičiar - *Falco subbuteo*, myšiak hôrny - *Buteo buteo*, z cicavcov sú to lesné druhy netopierov, plch obyčajný - *Glis glis*, mačka divá - *Felis silvestris*, liška obyčajná - *Vulpes vulpes*, jazvec obyčajný - *Meles meles*, srnec hôrny - *Capreolus capreolus*, jeleň obyčajný - *Cervus elaphus*, sviňa divá - *Sus scrofa*.

Treba poznamenať, že uvedené charakteristiky jednotlivých zoocenóz predstavujú len hrubé rozdelenie podľa charakteru krajiny, ktorou prechádza navrhovaná trasa. Širšie okolie, hlavne najjužnejšia časť Tribča - Zobor, je významným spojovacím článkom medzi panónskou a karpatskou faunou. Väčšia časť tohto územia je porastená listnatými lesmi so živočíšnym spoločenstvom listnatého lesa. Významné sú však slnečné vápencové stráne s teplomilnými rastlinnými spoločenstvami, na ktoré sa viažu mnohé vzácné a chránené druhy živočíchov, najmä bezstavovcov napr.: sága stepná - *Saga pedo*, modlivka zelená - *Mantis religiosa*, askalafus škvornitý - *Ascalaphus macaronius*, zo stavovcov sa tu hojne vyskytuje jašterica zelená - *Lacerta viridis*, jašterica obyčajná - *Lacerta agilis*, vzácné užovka stromová - *Elaphe longissima*, užovka hladká - *Coronella austriaca*, v krovitých okrajoch stráni hniezdi množstvo spevavého vtáctva.

Podobný charakter teplých vápencových stráni s teplomilnou vegetáciou a živočíštvom majú aj Koliňanský vrch a kopec Málok, kde sa vyskytujú lokality kriticky ohrozených druhov rastlín a predpokladá sa výskyt vzácných druhov hmyzu.

2. KRAJINA, OCHRANA KRAJINY, STABILITA

2.1 Krajina

Územie medzi Nitrou a Čaradicami je súčasťou Podunajskej pahorkatiny, ktorá predstavuje typ nížinnej polyfunkčnej krajiny s prevahou priemyselno - poľnohospodárskej funkcie. Diferencované prírodné podmienky a antropogénna činnosť podmienili vznik subtypu nížinnej pahorkatiny s kultúrnou stepou až lesostepou, prevažne s vidieckym osídlením a poľnohospodárskou funkciou a subtypu poriečnej rovinnej krajiny s kultúrnou stepou, s vysokým podielom mestských sídiel a technicko - konštrukčných prvkov s priemyselno - poľnohospodárskou a komunikačnou funkciou.

Krajina je s výnimkou malých lesných remíz a hájov odlesnená a premenená na vysokoproduktívnu ornú pôdu.

2.2 Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je antropicko - biotickým komplexom, ktorý tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne, alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky. V súčasnej krajinnej štruktúre vystupujú nasledovné prvky:

- orná pôda
- trvalé kultúry
- trvalé trávne porasty
- les
- vodné plochy a toky
- odkrytý substrát
- sídla a technické diela.

2.3 Ochrana krajiny

V širšom zázemí sledovanej stavby sa podľa platných legislatívnych predpisov (Zákon NR SR č.287/1994 o ochrane prírody a krajiny) nachádzajú nasledovné chránené územia (charakteristika území je čerpaná z Návrhu RUSES Nitra, AUREX 1993 a zo zborníka referátov Ochrana biodiverzity na Slovensku, Bratislava 1994) (mapa č. 1, M 1 : 50 000):

Veľkoplošné

Chránená krajinná oblasť' Ponitrie - veľkoplošné chránené územie, ktoré je zložené z dvoch geologicky i geomorfologicky odlišných celkov - Tríbeča a Vtáčnika. Svojimi výbežkami zasahuje hlboko do Panónskej nížiny a na severe je vklinená medzi karpatské pohoria, pretínajú ju hranice rôznych fyto a zoogeografických areálov. Dlhoročné výskumy flóry a fauny na tomto území potvrdzujú veľkú druhovú pestrost'. Doteraz tu bolo evidovaných okolo 1200 druhov cievnatých rastlín a 6000 druhov živočíchov. Najvýznamnejšie lokality sú prevažne lesostepného charakteru a sú súčasťou chránených území NPR Zoborská lesostep, PR Lupka a PR Žibrica.

Maloplošné

Národná prírodná rezervácia Zoborská lesostep - predstavuje typickú ukážku stepi - lesostepi s významnými teplomilnými rastlinnými a živočíshnymi spoločenstvami. Vyskytuje sa tu poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), kosatec nízky (*Iris pumila*), Prilbica žltá (*Aconitum lycoctonum*), prilbica jedhoj (*Aconitum anthora*), lalia zlatohlavá (*Lilium martagon*) a ďalšie, z krovín je to drieň (*Cornus mas*), višňa mahalebka (*Prunus mahaleb*). K najvýznamnejším predstaviteľom entomofauny patrí modlivka zelená (*Mantis religiosa*), sága stepná (*Saga pedo*), strehúň škvornitý (*Hogna svignoriensis*), pestroň vlkovcový (*Zerynthia polyxena*) a ďalšie.

Prírodná rezervácia Žibrica - stepné, lesostepné až lesné spoločenstvá so zriedkavou flórou a faunou. Zalesnená časť rezervácie je tvorená nepravidelným porastom duba plstnatého (*Quercus pubescens*), duba cerového (*Quercus cerris*), hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*) a jaseňa manového (*Fraxinus ornus*), z chránených druhov rastlín sa tu vyskytujú hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), lalia zlatohlavá (*Lilium Martagon*, jazýčkovec jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), prilbica moldavská (*Aconitum moldovicum*). Zo vzácnych druhov fauny tu žije salamandra škvornitá (*Salamandra salamandra*),

jašterica zelená (*Lacerta viridis*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), hýl obyčajný (*Pyrhula pyrhula*) a ďalšie.

Chránený areál Arborétum Mlyňany - zbierka okrasných a hospodárskych drevín, ktoré tvoria cenný, dendrologicky bohatý park. Založený bol r. 1892 Dr. Štefanom Ambrózym, v súčasnosti sa tu vyskytuje 2200 taxónov drevín z celého sveta, 1330 druhov motýľov, 80 druhov vtákov.

Chránený areál Jelenská gaštanica - je celoštátne významná lokalita gaštanu jedlého (*Castanea sativa*), vysadeného v rokoch 1240 - 1241. Vyskytujú sa tu chránené druhy rastlín napr. ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), vemeník dvojlistý (*Platanthera bifolia*) a živočíchov brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), kukučka obyčajná (*Cucullus canorus*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a iné.

Prírodná rezervácia Lupka - cenné stepné a lesostepné xerotypné spoločenstvá flóry a fauny na geologickom podloží jurských vápencov a kremencov. Z chránených druhov flóry sa vyskytujú hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), kosatec nízky (*Iris pumila*), jasenec biely (*Dictamnus albus*), z predstaviteľov fauny uvádzame modlivku zelenú (*Mantis religiosa*), pestroňa vlkovcového (*Zerynthia polyxena*), askalafusa škvŕnitého (*Ascalaphus macaronius*).

Prírodná pamiatka Nitriansky dolomitový lom (triasový dolomitový útvar) - nálezisko dolomitov so zámerom realizácie parku.

Na legislatívnu ochranu sú navrhnuté

- Prírodná rezervácia Ploská - Lysec (v rámci CHKO Ponitrie)
- Prírodná pamiatka Údolie Huntáka (v rámci CHKO Ponitrie)

V sledovanom území sa vyskytujú tiež časti prírody s predpokladmi pre vyhlásenie za chránené podľa zákona.

- Vodná nádrž Kolíňany - k.ú. Kolíňany (1)
- Lesné porasty Jágerská pustatina - k.ú. Pohranice, Kolíňany, Lapáš, Nitra (2)
- Starý háj - k.ú. Tesárske Mlyňany, Veľké Vozokany (3)
- Rieka Žitava - od obce Obyce až po hranicu s okr. Nové Zámky (4)
- Potok Stráňka - k.ú. Mankovce, Host'ovce, Slažany, Martin nad Žitavou, Chyzerovce, Tesárske Mlyňany (5)
- Čertova dolina - k.ú. Čaradice (6)
- Krajinný priestor Rohožnícka hôrka - k.ú. Volkovce (7)
- Ochranné pásmo Arboréta Mlyňany - k.ú. Tesárske Mlyňany, Vieska nad Žitavou
- Krajinný priestor Jelenec - k.ú. Jelenec (v rámci CHKO Ponitrie)

Navrhované trasy komunikácie ani súčasná komunikácia sa bezprostredne nedotýkajú uvedených chránených alebo navrhovaných lokalít.

2.4 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených systémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvale udržateľný rozvoj. Základ tohto systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Na základe konkrétnych výskumov na území okresu Nitra a v CHKO Ponitrie boli v RÚSES pre okres Nitra navrhnuté biocentrá a biokoridory a vyčlenené z hľadiska ochrany biodiverzity významné plochy, ktoré sa v návrhu RÚSES často prekrývajú, alebo sú časťou biocentier regionálneho alebo aj nadregionálneho významu (Návrh regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nitra, AUREX 1993). Z nich nadregionálne biocentrum Pohranice sa nachádza v blízkosti projektovanej komunikácie (mapa č.1):

Nadregionálne biocentrá

- Zoborské vrchy
- Žibrica
- Jelenec
- Lupka
- Pohranice**

Regionálne biocentrá

- Hunták - Dobrotka
- Vozokany
- Mlyňany
- Velčice

V zmysle RÚSES Nitra sú viaceré genofondovo významné plochy súčasťou biocentier nadregionálneho alebo regionálneho významu.

Najvýznamnejšími **biokoridormi** z hľadiska šírenia sa živočíchov sú najmä údolia a nivy vodných tokov so sprievodnou vegetáciou.

Nadregionálne biokoridory

- *Zoborské vrchy - Tríbeč - Vtáčnik* - jeho reálny obraz dostaneme prepojením nadregionálnych biocentier Lupka - Zobor - Žibrica - Hunták - Jelenec - Tríbeč a ďalej smerom na Váčnik. Línia prechádza nelesnými formáciami stepných bezlesí a cez lesné formácie Querceto - Fagetea. Koridor prechádza na pohorie Vtáčnik, ďalej na pohorie Žiar a Malú Fatru a má význam ako spojnica biogeografických zón Panonika a Karpatika.

- *Povodie a tok rieky Žitavy* - spája juhovýchodné svahy pohoria Tríbeč s juhozápadnými svahmi Pohronského Inovca

- *Patianska cerina - Včelár - Vtáčnik* - je nadregionálnym biokoridorom prechádzajúcim cez xerotermné biocentrá juhozápadných svahov Pohronského Inovca a napája sa na tríbečský biokoridor

Regionálne biokoridory

- *Regionálne biokoridory rieky Žitavy* - spájajú nadregionálny biokoridor Žitavy s nadregionálnym biokoridorom pohoria Tríbeč. Klúčovým biocentrom, z ktorého vybiehajú regionálne biokoridory je tu Vrábelská vodná nádrž

- *Regionálny biokoridor Nitra - Dobrotka - Hunták* - je významná spojovacia hydrická migračná trasa spájajúca pohoria, umožňujúca migráciu živočíchov zo Zoborských vrchov.

2.5 Ekologická stabilita územia

Stupeň ekologickej stability územia vyjadruje plošný pomer medzi prirodzenými, poloprirodzenými až antropogénymi prvkami v sledovanom území.

Koeficient ekologickej stability odráža vzájomný pomer negatívnych a pozitívnych krajinných prvkov v území. Za pozitívne krajinné prvky považujeme ekosystémy zodpovedajúce prírodným a poloprirodlným podmienkam a to lesné porasty, trvalé trávne porasty - lúky a pasienky, prirodzené vodné toky, plochy verejnej zelene a pod. K negatívnym krajinným prvkom radíme umelo vytvorené, prípadne pozmenené plochy a objekty ako sú orná pôda, t'ažobné priestory, zastavané územia, smetiská a pod. Z ekologickeho hľadiska za najkvalitnejšiu štruktúru, t.j s najväčšou ekologickej stabilítou, považujeme územia slabo zasiahnuté antropogénou činnosťou, t.j. územia, ktoré majú najväčší podiel prvkov s vysokou hodnotou krajinoekologickej významnosti (lesné porasty, brehové porasty atď.).

Podľa RÚSES pre okres Nitra bola ekologická kvalita priestorovej štruktúry katastrálneho územia hodnotená v deviatich kategóriách, od veľmi priaznivej (1) po najmenej priaznivú (9). Najpriaznivejšiu štruktúru katastrálneho územia majú obce, ktorých význačná časť územia leží v pohorí Tribeč a Pohronský Inovec. Najmenej priaznivú štruktúru má skupina obcí ležiacich na Podunajskej pahorkatine, kde ide o intenzívne poľnohospodársky využívané územia.

V záujmovom území stavby sú dotknuté katastrálne územia hodnotené nasledovne :

tab. č. 11

obec	kategória ekologickej kvality priestorovej štruktúry	obec	kategória ekologickej kvality priestorovej štruktúry
Nitra	7	Zlaté Moravce	9
Pohranice	8	Neverice	8
Host'ová	8	Bel'adice	8
Kolíňany	8	Tesárske Mlyňany	9
Nitrianske Hrnčiarovce	9	Čaradice	4
Žirany	6	Volkovce	6
Jelenec	6	Choča	9
Čel'adice	9	Čierne Kľačany	8

3. OBYVATEĽSTVO A JEHO AKTIVITY

3.1 Osídlenie a obyvateľstvo

Cesta I/65 je vedená v dvoch variantoch. Modrý variant ide v trase súčasnej cesty I/65 s menšími úpravami na trase. Červený variant je navrhovaný v novej trase - južnejšie od súčasnej cesty I/65.

Obidve riešené trasy sa nachádzajú v Nitrianskom kraji v okresoch Nitra a Zlaté Moravce.

Nitriansky kraj má rozlohu $6\ 343\ km^2$. V roku 1995 v ňom žilo 717 624 obyvateľov. Hustota osídlenia je v kraji približne rovnaká ako celoslovenský priemer. Hustota osídlenia Nitrianskeho kraja bola v roku 1995 $113\ obyv./km^2$. V kraji je 344 sídiel, z toho 15 miest.

Okres Nitra má rozlohu $871\ km^2$. V roku 1995 tu žilo 162 592 obyvateľov. Počtom obyvateľov je okres Nitra najväčší na Slovensku. Okres je okrem Bratislavky a Košíc tretím najhustešie osídleným. Hustota osídlenia dosiahla v roku 1995 $187\ obyv./km^2$. Obyvateľstvo

sídlí rovnomerne po celom okrese. V okresnom meste, ktoré je lokalizované do centra okresu sídlí 54% obyvateľov.

V okrese je 57 sídiel, z toho 2 sú mestá. 32 obcí má viac ako 1000 obyvateľov.

Okres Zlaté Moravce má rozlohu 521 km². V roku 1995 mal 43 773 obyvateľov. Hustota osídlenia v roku 1995 dosiahla hodnotu 84 obyv./km².

V okrese je 32 sídiel, z toho jedno je mesto. 11 obcí má viac ako 1000 obyvateľov.

3.1.1 Osídlenie

Navrhované trasy prechádzajú alebo sa dotýkajú v okrese Nitra nasledujúcich sídiel : Nitra - okresné a krajské mesto, Nitrianske Hrnčiarovce, Žirany, Pohranice, Koliňany, Jelenec, Hostová a Čeladice. V okrese Zlaté Moravce sa navrhované trasy dotýkajú nasledujúcich sídiel: Zlaté Moravce - okresné mesto, Neverice, Beladice, Tesárske Mlyňany, Čaradice, Volkovce, Choča a Čierne Kľačany.

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádza bližšie informácie o charaktere uvedených sídiel.

tab. č.12

Názov sídla	Rozloha (km ²)	Hustota osídlenia (ob./km ²)	Počet bytov	% v rod. domoch
Nitra	135	666	29 212	25
Nitrianske Hrnčiarovce	9,9	178	498	99
Žirany	15,5	80	360	90
Pohranice	12,1	94	325	99
Koliňany	12,5	115	398	85
Jelenec	27,2	70	531	94
Hostová	4,8	84	123	100
Čeladice	10,5	76	271	98
Zlaté Moravce	45,4	349	4 892	44
Neverice	5,9	112	185	96
Beladice	22,4	69	473	95
Tesárske Mlyňany	18	95	510	91
Čaradice	17,8	32	168	98
Volkovce	11,6	89	261	97
Choča	4,4	112	160	88
Čierne Kľačany	10,9	101	287	94

Obec Nitrianske Hrnčiarovce vznikla odčlenením od Nitry 23.11.1990. Obec Hostová vznikla odčlenením od obce Pohranice 23.11.1990.

V okrese Nitra žije vo vidieckych sídlach 41 % obyvateľov. V okrese Zlaté Moravce žije vo vidieckych sídlach 64 % obyvateľov.

3.1.2 Obyvateľstvo

V okrese Nitra žilo v roku 1995 162 592 obyvateľov. Podiel obyvateľov predprodukívneho veku bol 24,4 %, podiel produktívneho veku bol 57,6 % a podiel poproduktívneho veku bol 18,0 %. Index vitality dosiahol hodnotu 135, čo predstavuje stabilizovaný typ populácie. V okrese Zlaté Moravce žilo v roku 1995 43 773 obyvateľov. Podiel obyvateľov predprodukívneho veku činil 23,3 %, podiel produktívneho veku 56,3 % a

podiel poproduktívneho veku 20,4 %. Index vitality dosiahol hodnotu 114, čo predstavuje stagnujúci typ populácie.

Priemerný vek obyvateľov v oblasti je 34,5 roka.

Národnostná štruktúra okresu Nitra hovorí o 90,3 % podiele obyvateľov slovenskej národnosti, 8,2 % podiele maďarskej národnosti a 1,5 % podiele obyvateľov ostatných národností. Väčší podiel obyvateľov maďarskej národnosti súvisí s polohou okresu na severnej hranici regiónu obývaného Maďarmi. Národnostná štruktúra okresu Zlaté Moravce je nasledujúca : 97,2 % tvorila slovenská národnosť, 1,4 % maďarská národnosť a 1,4 % ostatné národnosti.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov okresu Nitra, kde 15,3 % má vysokoškolské vzdelanie súvisí s faktom, že mesto Nitra je dôležitým univerzitným centrom a sídlom mnohých vedeckých inštitúcií. Podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva okresu Zlaté Moravce činil 3,4 %.

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádzajúci počet obyvateľov a jeho vekovú štruktúru zistenú pri sčítaní ľudu domov a bytov v roku 1991.

tab.č.13

Názov sídla	Počet obyvateľov 1991	Predproduktyvny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
Nitra	87 357	26 %	59 %	15 %
Nitrianske Hrnčiarovce	1 585	19 %	55 %	26 %
Žirany	1 251	24 %	55 %	21 %
Pohranice	1 130	21 %	57 %	22 %
Kolíňany	1 433	24 %	56 %	20 %
Jelenec	1 910	23 %	57 %	20 %
Host'ová	402	20 %	52 %	28 %
Čeladice	796	18 %	53 %	29 %
Zlaté Moravce	15 820	26 %	58 %	16 %
Neverice	659	25 %	52 %	23 %
Beladice	1 547	20 %	56 %	24 %
Tesárske Mlyňany	1 724	23 %	55 %	22 %
Čadice	568	21 %	51 %	28 %
Volkovce	1 034	13 %	56 %	31 %
Choča	490	22 %	52 %	26 %
Čierne Kľačany	1 111	27 %	57 %	16 %

V oblasti veľmi výrazne klesá prirodzený prírastok obyvateľov. V roku 1993 to bolo 2,5 os./1000 obyvateľov ročne. V roku 1995 to už bol úbytok - 0,2 os./1000 obyvateľov ročne. Zdá sa, že sa mierne zastavil úbytok obyvateľov. V roku 1996 to bolo 0,1 os./1000 obyvateľov ročne

Súčasne sa znížuje migračné saldo. V roku 1993 to bolo - 76 obyvateľov ročne a v roku 1995 to bolo - 7 obyvateľov ročne a v roku 1996 to bolo už 89 obyvateľov ročne.

V jednotlivých sídlach žil podiel ekonomicke aktívneho obyvateľstva tak, ako je uvedený v nasledujúcom prehľade. Tabuľka uvádzajúci aj podiel obyvateľov pravidelne odchádzajúcich za prácou mimo miestu svojho bydliska z obyvateľov ekonomicke aktívnych.

tab.č.14

Názov sídla	Podiel ekonomickej aktívneho obyvateľstva	Podiel obyv. odchádzajúcich za prácou
Nitra	51 %	12 %
Nitrianske Hrnčiarovce	44 %	76 %
Žirany	49 %	63 %
Pohranice	50 %	66 %
Kolíňany	47 %	72 %
Jelenec	48 %	61 %
Hostová	43 %	81 %
Čeladice	48 %	79 %
Zlaté Moravce	50 %	25 %
Neverice	45 %	79 %
Beladice	48 %	59 %
Tesárske Mlyňany	47 %	68 %
Čadice	45 %	79 %
Volkovce	40 %	73 %
Choča	45 %	88 %
Čierne Kľačany	50 %	87 %

V oblasti žije 61 % až 72 % obyvateľov rímsko-katolíckeho vierovyznania.

3.1.3 Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Podľa údajov Štatistického úradu SR mala Slovenská republika k 31.12.1995 5 mil. 367 790 obyvateľov, z toho 2 mil. 754 078 žien. Prirodzený prírastok predstavoval 8 741 osôb, čo je najmenej v celom povojnovom období a znížil sa o 41,7 %. Pôrodnosť dosiahla hodnotu 11,5 ‰ a je minimálna v celej histórii jej sledovania na Slovensku.

Prirodzený pohyb a stredný stav obyvateľstva v okrese Nitra v porovnaní s celoštátnymi hodnotami uvádza tabuľka .

tab.č.15

Územie	stredný stav obyv.	Živonarodení	Zomretí	Prirodz. prírastok
Slovenská rep.	5 363 676	61 427	52 686	8 741
Okres Nitra	212 912	2 223	2 255	- 32

Negatívny prirodzený prírastok v okrese Nitra v roku 1995 je dôsledkom celkovej zníženej pôrodnosti.

V roku 1995 zomrelo na Slovensku 52 686 osôb, vysoká úmrtnosť je najmä u mužov v stredných vekových kategóriach (35 - 54 rokov). Oproti roku 1994 sa zlepšila dojčenská úmrtnosť. Najvyššia úmrtnosť bola na choroby obebovej sústavy, druhou skupinou s najvyššou úmrtnosťou sú nádorové ochorenia, nasledujú ochorenia dýchacej sústavy, úmtia na poranenia, otravy a iné následky vonkajších príčin a napokon sú ochorenia tráviacej sústavy. Výrazne stúpajúcu tendenciu má vývoj úmrtnosti na nádorové ochorenia.

Úmrtnosť (počet zomretých na 100 000 obyvateľov) podľa príčin smrti dokumentuje tabuľka

tab.č.16

Ochorenie	Slovenská republika	Úmrtnosť okres Nitra
choroby obehoj sústavy	541,10	590,38
nádorové ochorenia	206,48	241,88
choroby dýchacej sústavy	67,92	47,44
vonkajšie príčiny úmrtnosti	67,9	71,86
choroby tráviacej sústavy	42,12	56,36

Z uvedeného je vidieť, že hodnoty úmrtnosti podľa jednotlivých príčin sú v okresnom meradle zväčša vyššie ako sú celorepublikové údaje.

3.2 Priemysel

Nasledujúci prehľad dokumentuje vývoj **zamestnanosti v Slovenskej republike** v posledných rokoch :

tab.č.17

	1991	1992	1993	1994	1995	1996
hospodárstvo	45 645	63 538	56 738	54 295	51 906	53 911
priemysel	16 115	18 077	17 489	16 606	15 875	18 330
poľnohospodárstvo	10 841	7 044	8 167	7 622	7 287	6 429
miera nezamestnanosti	-	-	14 405 = 17,7%	16 658 = 16,9%	14 426 = 14,2%	12 473 = 11,9%

Okres Nitra je najdôležitejším okresom v Nitrianskom kraji z hľadiska priemyselnej výroby. V okrese je zastúpený chemický, elektrotechnický a potravinársky priemysel.

V okresnom meste patria medzi najdôležitejšie závody Plastika a.s., (výroba a spracovanie plastov), Hefra s.r.o. (elektrické vybavenie vozidiel), Elektrické Systémy s.r.o. , Víno a.s. , NiPek a.s. (pekárska a cukrovinárska výroba), Pivovar Karšay s.r.o. a Miva a.s. (mlyn), Luna š.p. (pletený tovar a odevy), Rossa s.r.o. (obuv), Mevak s.r.o. (farmaceutická výroba), Idea a.s. (nábytok) a Nitrianske strojárne a.s. (výroba autopríslušenstva).

V dosahu navrhovaných trás sa v Žiranoch t'aží vápenec.

Priemysel okresu Zlaté Moravce je skoncentrovaný do okresného mesta. Calex a.s. a Samsung-Calex s.r.o. vyrábajú chladničky a mrazničky a Slovenské tehelne s.r.o. produkujú tehly , krytinu a stropné panely.

V dotknutom území je v Žiranoch a Kolíňanoch priemysel stavebných hmôt a v Čeladiciach drevársky priemysel.

Navrhované trasy neohrozujú rozvoj žiadneho z menovaných priemyselných areálov.

3.3 Poľnohospodárstvo a lesníctvo

Okres Nitra má výborné podmienky pre poľnohospodársku výrobu. V lokalite je vysoká bonita pôd. Najčastejšie pestovanými plodinami sú pšenica, jačmeň, cukrová repa, kukurica, zelenina, tabak, vinič a ovocie. Vzhľadom na priaznivé prírodné podmienky a organizáciu hospodárenia sa darí u nás pestovaným teplomilným plodinám. Časť osevných plôch treba zavlažovať.

V okrese Zlaté Moravce sa v prevážnej miere pestuje pšenica, jačmeň, cukrová repa, kukurica. Vhodné podmienky má aj ovocinárstvo a vinohradníctvo.

O význame poľnohospodárstva v okrese Nitra hovorí aj umiestnenie poľnohospodárskeho školstva - Poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Stredných odborných učilišť poľnohospodárskych v Nitre a Beladiach, ako aj Inštitútu výskumu a vzdelávania v poľnohospodárstve v Kolíňanoch.

Rozhodujúca časť lesného pôdneho fondu je viazaná na horský masív Tribeča, ktorý je takmer celý zalesnený a na výbežok Pohronského Inovca. V južnej časti Tribeča majú prevahu teplomilnejšie rastlinné spoločenstvá, vo vrcholových častiach Tribča majú prevahu bučiny a smrečiny. Lesný masív Pohronského Inovca tvoria kvalitné bučiny a jedľo - bučiny. V južnejšej časti sú dubovo - hrabové lesy. Lesné masívy sa nachádzajú v katastrálnych územiach Topoľčianky, Volkovce, Pohranice, Neverice a Nitra. Rozptýlené lesné celky nájdeme v sledovanom území len v Kolíňanoch, Tesárskej Mlyňane, Veľkých Vozokanoch.

3.4 Doprava

Dopravnú kostru dotknutého územia tvorí v súčasnosti cesta I. triedy I/65, ktorá je súčasťou medzinárodného cestného ťahu E571. Uvedenú komunikáciu križujú viaceré cesty II. a III. triedy smerom na sever aj na juh. Najdôležitejšia je cesta II/511 z Vráblov do Zlatých Moraviec a Topoľčianok. V Nitre sa na cestu I/65 napája cesta I/51 z Vráblov.

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádza intenzitu dopravy na úsekoch ciest dotknutého územia v rokoch 1990 a 1995 a ich vývoj.

tab. č. 18

INTENZITY DOPRAVY (skut.voz./24 h v jednom smere)	RPDI 1990	RPDI 1995	Vývoj 1995/1990
I/65 Nitra - Pod Zoborom - I/51	7 962	7 496	0,94
I/65 - I/51 - Pohranice	3 970	5 338	1,34
I/65 Pohranice - III/06433	3 254	5 060	1,55
I/65 - III/06433 - Beladice	3 056	4 535	1,48
I/65 - Beladice - II/511	2 756	4 507	1,63
I/65 - II/511 - III/51110	3 434	5 082	1,48
I/65 - III/51110 - Olichov	2 484	4 296	1,73
I/65 - Olichov - hr. okresu	2 461	3 742	1,52
I/51 - Nitra - koniec SÚ	2 214	2 932	1,32
I/51 - Nitra - Vráble	2 073	2 790	1,35
III/06433 - Žirany	376	323	0,86
II/511 - Tesárske Mlyňany - Vráble	842	730	0,86
II/511 - I/65 - Zlaté Moravce	2 031	1 551	0,76
III/51110 - Zlaté Moravce	600	481	0,80
III/51113 - Olichov	396	536	1,35

RPDI = ročný priemer denných intenzít

Skladba dopravného prúdu je dokumentovaná v tabuľkovom prehľade, ako výsledok celoštátneho sčítania dopravy v roku 1995.

Údaje dokumentované v tabuľke sú graficky znázornené na kartograme dopravného zatázenia.

V dotknutom území sa nachádza železničná trať č. 141 z Nitry cez Zlaté Moravce do Kozárovieč. V Zlatých Moravciach sa na trať č. 141 napája trať č. 151 zo Zlatých Moraviec do Nových Zámkov.

V dotknutom území nie je letisko.

3.4.1 Dopravná nehodovosť

Dôležitým ukazovateľom spôsobilosti cestných komunikácií je dopravná nehodovosť, ktorá má na cestách I. a II. triedy stále stúpajúcu tendenciu.

Podľa údajov, ktoré nám poskytli pracovníci Útváru bezpečnosti cestnej dopravy Slovenskej správy cest, došlo v celom okrese Nitra (podľa starého územno - správneho členenia) v roku 1996 len na cestách I. a II. triedy ku 904 dopravným nehodám, pri ktorých zahynulo 23 ľudí, ľažko ranených bolo 60 a ľahko ranených 125. Materiálne škody boli vyčíslené na 54 mil. 780 000,- korún. Vo väčšine prípadov je príčinou dopravných nehôd ľudský faktor (nedanie prednosti v jazde, neprimeraná rýchlosť apod.). Následky dopravných nehôd, ku ktorým došlo na cestách I. a II. triedy dokumentuje nasledujúca tabuľka :

tab. č. 19

cesta	NÁSLEDKY DOPRAVNÝCH NEHOD NA CESTÁCH I A II. TRIEDY											
	Intravilán				Extravilán				Intravilán + Extravilán			
	smrt'	t'až.zr	ľah.zr	mat.st	smrt'	t'až.zr	ľah.zr	mat.st	smrt'	t'až.zr	ľah.zr	mat.st
I / 51	1	1	1	675,5	6	17	36	22636,7	7	18	37	23312,0
I / 64	2	14	13	5054,9	3	3	7	1724,0	5	17	20	6778,9
I / 65	0	0	0	0,0	6	10	44	12029,6	6	10	44	12029,6
II/511	0	2	0	3235,6	2	2	3	798,5	2	4	3	4034,1
II/513	0	0	0	0,0	1	5	13	2882,5	1	5	13	2882,5
II/562	0	2	2	2910,8	2	4	6	2832,1	2	6	8	5742,9
spolu	3	19	16	11876,6	20	41	109	42903,4	23	60	125	12659,5

Poznámka : Materiálne straty sú vyčíslené v tisícoch Sk.

Na sledovanom úseku cesty I/65 je evidovaných 5 kriticky nehodových lokalít (KNL), t.j. miest, na ktorých došlo v ostatnom čase k vyššiemu počtu dopravných nehôd ako je vypočítaná kritická hranica (pre okres Nitra v roku 1996 bola vypočítaná kritická hranica na cesty I.triedy extravilán - 13 dopravných nehôd, v intraviláne - 15 a pre cesty II.triedy extravilán - 8 a intravilán - 11.

1. Kriticky nehodová lokalita na ceste I/65 v extraviláne mesta so začiatkom pri Chrenovskom cintoríne, príčinami dopravných nehôd je nedodržiavanie dopravných predpisov.
2. KNL na ceste I/65 v extraviláne Nitry, začína sa asi 250 m pred križovatkou s miestnou komunikáciou (ul. Vašinova) a končí pred odbočkou do vojenského objektu na pravej strane cesty. V lokalite sa nachádza vpravo odbočka k pracovisku HMÚ. Najčastejšími príčinami dopravných nehôd býva nedodržiavanie dopravných predpisov.
3. KNL na ceste I/65 pred odbočkou do Hornej Malanty, po oboch stranach komunikácie sa tu nachádza zastávka MHD.
4. KNL na ceste I/65 v extraviláne za Hornou Malantou, začína pred križovatkou cesty I/65 s cestou III/06434 cca 420 m a končí asi 100 m za križovatkou za autobusovým výbočišťom. V tejto križovatke sú stážené výhľadové pomery, nakoľko v ňom bráni vybudovaný zemný val a vegetačný porast.
5. KNL v extraviláne pred obcou Tesárske Mlyňany, za mostným objektom, pred križovaním s cestou II/511.

Kriticky nehodové lokality na sledovanom úseku cesty I / 65 v Nitre :

tab. č. 20

KNL	Stanoviště v km	Počet DN	Následky dopravných nehôd			
			smrteľné zr.	t'ažké zr.	Fahké zr.	mater.škody
1.	0,000 - 0,450	47	0	0	10	1 488 tis. Sk
2.	0,550 - 1,000	14	1	0	2	544 tis. Sk
3.	2,500 - 3,000	16	0	2	6	821 tis. Sk
4.	4,500 - 5,000	15	0	0	1	562 tis. Sk
5.	23,000 - 23,500	14	0	0	3	540 tis. Sk
Spolu		106	1	2	22	3 955 000

Najčastejšími príčinami dopravných nehôd na uvedených opakujúcich sa kriticky nehodových lokalitách sú : - nesprávny spôsob jazdy,
                           - nedanie prednosti v jazde,
                           - nehody nezavinené vodičom,
                           - neprimeraná rýchlosť.

3.5 Služby

Nitra je významné krajské sídlo, ktoré poskytuje svoje služby pre obyvateľov celého kraja a samozrejme následne okresu. Zároveň je sídlom mnohých inštitúcií nadregionálneho významu. V Nitre je centrum poľnohospodárskeho a pedagogického školstva (Poľnohospodárska univerzita a Univerzita Konštantína Filozofa), mnohých vedecko-výskumných inštitúcií ako napr. Archeologického ústavu SAV.

Nitra poskytuje dostatočné nadregionálne kultúrne vyžitie - múzeá (Nitrianske múzeum, Nitrianska galéria F. Studeného) a divadlo A. Bagara.

Zlaté Moravce ako okresné sídlo poskytujú služby v okresnom rozsahu.

Veľký význam z hľadiska služieb má nitriansky výstavný areál Agrokomplex. V súčasnosti sa v ňom niekoľkokrát ročne konajú významné medzinárodné podujatia ako napr. Agrokomplex, Autosalón Nitra, Medacta a ďalšie.

V Olichove (časť Volkoviec) je ústav pre hluchonemých s dlhoročnou pôsobnosťou.

3.6 Rekreácia a cestovný ruch

Cestovný ruch je v okrese Nitra orientovaný na Nitru. Centrum mesta je mestskou pamiatkovou rezerváciou.

Zaujímavé pre celoročnú, najmä jednodňovú, prípadne víkendovú rekreáciu je pohorie Tríbeč, ktorého najjužnejší vrchol je dominanta Nitry - Zobor. Riešená trasa začína práve pod Zoborom. Atraktívne je aj okolie Jelenca - zrúcaniny hradu Gýmeš a gaštanica.

Cestovný ruch v okrese Zlaté Moravce poskytuje atraktívne lokality napr. klasicistický kaštieľ a park v Topoľčiankach, ktoré sú národnou kultúrnou pamiatkou. Nedaleko Topoľčianok je zubria zvernica a chov koní.

Pozoruhodné pre turistov je aj Arborétum v Mlyňanoch, ktoré je najväčšie na Slovensku.

Celé dotknuté územie poskytuje príležitosť najmä na jednodňovú a víkendovú rekreáciu počas celého roku zameranú na turistiku a zber lesných plodín.

Zaujímavou súčasťou rekreácie sú vinohrady a vinné budy rozšírené v celom okolí riešenej trasy, ktoré výrazne dotvárajú charakter krajiny.

3.7 Kultúrne bohatstvo

Nitrianske Hrnčiarovce - „dedina pri hradskej“

- prvá zmienka v roku 1113 v Zoborskej listine
- klasicistická kúria z 18 st. v Dolnej Malante
- barokový kašiel z 18.st.
- barokový kostol sv.Juraja z r- 1774
- rannobaroková kaplnka zo 17.st. v Dolnej Malante

Pohranice - „hromadná cestná dedina“

- prvá zmienka 1075
- baroková - klasicistická kúria z 18.st.
- pôvodne románsky kostol Všechsvätých zo 14.st.

Kolíňany - „hromadná cestná dedina“

- prvá zmienka 1156
- pôvodne románsky kostol sv.Štefana z 12.st.
- baroková prícestná socha sv.Juraja z 18.st.

Neverice - „hromadná dedina“

- renesančný, klasicisticky prestavaný kašiel z 17 st.
- pôvodne románsky, barokovo-klasicisticky prestavaný kostol sv.Štefana
- pred kostolom sochy na pilastroch sv.Vendelína, p.Márie, sv.Jána Nepomuckého

Host'ová - „dedina pri hradskej“

- prvá zmienka 1232
- pôvodne barokový kostol z roku 1734

Jelenec - „hromadná cestná dedina“

- prvá zmienka z roku 1253
- zrúcaniny hradu Gýmeš (hrad z 13.st. začal po roku 1840 pustnúť)
- barokový kašiel z roku 1722
- barokový kostol Povýšenia kríža z roku 1720
- prícestná kaplnka sv.Jána Nepomuckého z 18.st.
- lesná rezervácia - gaštanica (1500 stromov jedlých gaštanov 300 až 500 r. starých)

Choča - „potočná radová dedina“

- prvá zmienka z roku 1234

Beladice - „hromadná dedina“

- pôvodne barokový, dnes pseudoklasicistický kašiel z 18.st.
- v parku mauzóleum z roku 1874

Čierne Kl'ačany - „potočná radová dedina“

- prvá zmienka z roku 1327
- barokový kostol z roku 1777

Olichov - ústav hluchonemých postavený v roku 1932 arch. J.Mergancom

Čel'adice - „hromadná cestná dedina“

- prvá zmienka z roku 1113
- pôvodne románsky kostol sv.Kataríny

Chrašťany - „dedina pri hradskej“

- v poli romantická kaplnka sv.Kríža z roku 1854

Tesárske Mlyňany - „skupinová cestná dedina“

- prvá zmienka v roku 1246
- pseudoklasicistický kašiel z roku 1895
- arborétum - botanická záhrada založená 1892
- na cintoríne neskoroklasicistická kaplnka sv.Kríža z roku 1841

Tesáre nad Žitavou - „hromadná cestná dedina“

- prvá zmienka v roku 1075
- barokový kostol Zvestovania Panny Márie z roku 1760

Žirany - „nepravá vretenovitá zástavba“

- prvá zmienka z roku 1113
- barokový kostol z roku 1734, prestavaný v roku 1938
- na kopci Elohegy - aragonitová jaskyňa

Zlaté Moravce - prvá zmienka z roku 1113

- obdĺžnikové námestie
- renesančný kašiel z roku 1630, zbarokizovaný v roku 1779
- renesančný bývalý župný dom
- bývalá župná nemocnica z roku 1873 - 1875
- bývalé reálne gymnázium J.Kráľa (1922 - 1924)
- klasicistický kostol sv.Michala archanjela z roku 1785
- v časti Prilepy - barokový kostol z roku 1763

Nitra - jedno z najvýznamnejších osídlení v histórii Slovenska

- osídlenie slovanskými kmeňmi už v 6.st. - dve veľké slovanské hradiská
- v rokoch 830 - 880 sídelný hrad panovníkov Veľkej Moravy
- 1248 získala mestské výsady
- na Zobore sídlili benediktíni už v 11.st.
- Hrad - vznikol v 11. - 13 st.
  - v 15.st. opevnený gotický hrad
  - Biskupská katedrála - kostol sv.Emerana v 18.st. zbarokizovaný
    - Horný kostol - gotický - barokovo upravený
    - Dolný kostol - rannobarokový
    - Biskupský palác - 1732 - 1739 barokový
- Františkánsky kostol a kláštor z 18.st.
- veľké množstvo historických objektov v centrálnej mestskej časti
- v časti Horné Krškany - klasicistická kúria z 19.st.
  - gotický kostol prestavaný v 19.st.

Archeologické náleziská :

- Nitra - kostrové pohrebisko ľudí s Nitrianskou skupinou
  - sídlisko z doby bronzovej
  - sídlisko madarskej kultúry

- nálezy mohylovej kultúry
- skýtske nálezy
- laténske sídlisko
- rímsko-barbarské sídlisko
- Zlaté Moravce - neolitické sídlisko
- Žirany - sídlisko lužickej kultúry z doby bronzovej
- Choča - neolitické sídlisko
- Pohranice - eneolitické sídlisko ľudu s kanelovanou keramikou.

4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 Geologické pomery a geodynamické javy

Stabilitu geologického prostredia narúša poľnohospodárska a ťažobná činnosť. Územie je poľnohospodársky využívané a s výnimkou výbežku Tribeča takmer úplne bez stromového a kríkového porastu. Na jar a v kukuričnom poraste aj počas letných prívalových dažďov dochádza na svahoch ku splachu a stružkovej erózii. Na temenach chrbtov a pahorkov sa počas suchých zím a na jar uplatňuje veterná erózia s miernymi až intenzívnymi prejavmi erózie poľnohospodárskych pôd. Seizmicka územia je slabá. Podľa STN 73 0036 „Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií, patrí do makroseizmickej oblasti 5° MSK so základným seizmickým zrýchlením 0.3 m.s^{-2} zo zdrojovej oblasti seizmického rizika v Kremnici a Banskej Štiavnici.

4.2 Znečistenie ovzdušia

Množstvo znečistujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia z jednotlivých zdrojov znečisťovania predstavuje emisie. Na území Slovenska sa vývoj základných znečistujúcich látok sleduje prostredníctvom databázy registra emisií a zdrojov znečistenia ovzdušia (REZZO 1 - 4). Po roku 1989 nastal významný pokles znečistenia ovzdušia, a to najmä z dôvodu hlbokej depresie našej ekonomiky. V súčasnosti sa už ale prejavuje pokles znečistenia ovzdušia uplatňovaním nových legislatívnych predpisov v ochrane ovzdušia a tiež plnením si záväzkov, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohôd o ochrane atmosféry, z realizácie novej energetickej stratégie, ktorá je založená na zvyšovaní podielu plynu, jadrovej energetike a úspornosti, povinného používania katalyzátorov v doprave a pod.

Vývojový trend emisií základných znečistujúcich látok [t.rok^{-1}] v rokoch 1989 - 1996 znázorňuje tabuľka :

tab. č. 21

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
SO₂	569 022	538 977	441 890	377 634	323 175	235 763	236 386	224 199
NO_x	226 892	226 739	211 980	191 709	183 863	173 015	180 950	139 551
CO	491 028	488 698	439 110	382 271	408 345	374 682	404 639	373 315
tuhé látky	320 991	299 368	229 608	177 481	143 318	87 301	88 978	66 977

Zdroj : Správa o stave životného prostredia SR v roku 1996 (MŽP SR 1997)

Doprava je významným prispievateľom hlavne emisií NO_x a CO. Emisie NO_x z dopravy tvorili v roku 1996 až 38 % celkovo vyprodukovaných emisií NO_x a emisie CO z dopravy až 48 %

celkových emisií CO. Vývojový trend emisií NO_x a CO [t.rok⁻¹] z dopravy v rokoch 1989 - 1996 podľa REZZO 4 dokumentuje tabuľka :

tab.č.22

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
NO _x	68 521*	67 090	66 278*	53 321	51 916	52 517	52 886	52 886**
CO	151 000	154 397	148 091*	142 915	150 880	184 956	181 097	181 097**

* údaje získané odborným odhadom

** údaje sú za rok 1995

Zdroj : Správa o kvalite ovzdušia a podieľe jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovanie v SR, 1996

V Slovenskej republike predstavujú emisie ľažkých kovov z dopravy (až na olovo), zväčša nízke percento z celkovo produkovaných emisií ľažkých kovov. Dokumentuje to tabuľka emisií niektorých ľažkých kovov [t] za sledované posledné roky 1990, 1992 a 1994 :

tab.č.23

Ľažké kovy	rok	Pb	Cd	Cr	Cu	Ni	Se	Zn
z dopravy	1990	75 ,0	0,497	0,222	6,625	5,515	0,022	7,513
	1992	96,8	0,527	0,239	6,472	5,281	0,024	7,425
	1994	21,1 (23%)	0,569 (7%)	0,267 (2 %)	5,093 (9 %)	3,757 (17%)	0,027 (0,3%)	6,162 (8 %)
celkovo	1990	166,141	9,673	74,506	103,407	78,018	8,872	110,763
	1992	182,014	12,078	72,110	84,552	52,853	12,943	96,716
	1994	90,532	7,713	13,466	55,565	22,474	9,488	79,766

Zdroj : Správa o kvalite ovzdušia a podieľe jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovanie v SR, 1996

Základným legislatívnym predpisom, ktorý upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri ochrane vonkajšieho ovzdušia je **Zákon č. 309 / 1991 Zb. O ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami**. Príloha č. 6 nariadenia vlády SR č.92 / 1996 Z.z, ktorým sa vykonáva Zákon č. 309 / 1991 Zb. uvádzá nasledovné imisné limity pre vybrané znečisťujúce látky :

tab.č.24

Znečisťujúca látka	Vyjadrená ako	Imisné limity ($\mu\text{g.m}^{-3}$)			
		IH _r	IH _d	IH _{8h}	IH _k
Polietavý prach		60	150	-	500
Oxid siričitý	SO ₂	60	150	-	500
Oxidy dusíka	NO _x	80	100	-	200
Oxid uhoľnatý	CO	-	5 000	-	10 000
Ozón	O ₃	-	-	110	-
Olovo v polietavom prachu	Pb	0,5	-	-	-
Kadmium v polietavom prachu	Cd	0,01	-	-	-
Pachové látky	nesmú byť v koncentráciách obtiažujúcich obyvateľstvo				

Vysvetlivky :

IH_r - priemerná ročná koncentrácia znečisťujúcej látky

IH_d - priemerná denná koncentrácia znečisťujúcej látky

IH_{8h} - priemerná 8 hodinová koncentrácia znečisťujúcej látky

IH_k - priemerná polhodinová koncentrácia znečisťujúcej látky

V okrese Nitra a Zlaté Moravce sú najväčšie zdroje emisií koncentrované v okresných sídlach. Sú to väčšinou priemyselné závody a miestne kotolne na tuhé palivo. Na území okresov sa prejavuje vplyv imisií z diaľkového prenosu zo susediacich okresov Galanta a Šaľa, pričom v súčasnosti sa už odzrkadľuje zastavenie prevádzky v niklovej huti v Seredi výrazným znížením imisií na príahlom území.

Z údajov pre určenie výšky poplatkov za znečisťovanie ovzdušia vyplýva, že najvýznamnejšie zdroje znečisťovania v okresoch (podľa informácií pracovníkov Okresných úradov životného prostredia v Nitre a v Zlatých Moravciach) sú:

Okres Nitra

tab. č. 25

prevádzkovateľ	emisie v t.rok ⁻¹ (rok 1996)			
	SO ₂	CO	NO _x	tuhé emisie
Služby Nitra, kotolňa na ZP a LVO	215,629	10,721	63,402	14,920
Agromilk a.s., kotolňa na ZP a LVO	157,895	2,995	32,160	10,360
Ferrenit a.s., kotolňa na TP	152,603	40,098	17,124	10,858
IDEA a.s., kotolňa na ZP a TP	0,006	27,193	6,186	26,768
Plastika Nitra a.s., kotolňa na ZP a LVO	7,562	3,922	12,683	0,954
Kameňolom a vápenka Glassner, Žirany	-	458,4	24,9	71,5
Kompresorová stanica Ivanka pri Nitre	-	627,5	1183,8	-

Okres Zlaté Moravce

tab. č. 26

prevádzkovateľ	emisie v t.rok ⁻¹							
	SO ₂		CO		NO _x		tuhé emisie	
1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	
Calex, a.s. Zlaté Moravce	129,819	65,380	17,309	34,789	22,377	17,573	27,324	12,741
Služby, Zlaté Moravce	134,214	207,424	10,642	119,310	33,141	37,509	31,203	27,835

Vysoké poplatky za znečisťovanie ovzdušia nútia mnohých prevádzkovateľov prechádzať na iné spôsoby vykurovania (plyn, elektrina), čoho dôsledkom je už aj v súčasnosti sa prejavujúce postupné znižovanie najmä koncentrácií SO₂ a tuhých látok v ovzduší.

4.3 Povrchové a podzemné vody

4.3.1 Kvalita povrchových vôd

Situáciu v čistote tokov záujmového územia môžeme hodnotiť ako zlú. Hlavné toky územia Nitra a Žitava sú znečistené na úroveň IV a V. triedy. Nepríaznivé hodnoty sú zaznamenávané najmä v ukazovateľoch kyslíkového režimu, mikrobiologického znečistenia a obsahu rozpustných látok. Z menších tokov, na ktorých vykonáva Ústav hygieny a epidemiológie Nitra kontrolné sledovanie v profiloch môžeme spomenúť nasledovné:

Hostiansky potok:	III. trieda čistoty
Jelenský potok:	III. trieda čistoty

Na celkovom zlom stave kvality povrchovej vody sa prejavuje nepriaznivá situácia uvedeného územia v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd.

Zlepšenie kvality vôd Nitry je podmienené popri účinnom zneškodnení odpadových vôd zaústených do rieky najmä zlepšením situácie vo vypúšťaní odpadových vôd v okrese Topoľčany a Prievidza.

U ostatných tokov je toto zlepšenie podmienené zabezpečením potrebných kapacít čistenia odpadových vôd a realizáciou opatrení na elimináciu a obmedzenie poľnohospodárskeho znečistenia.

4.3.2 Kvalita podzemných vôd

Pri zhodnocovaní kvality podzemných vôd študovaného územia sme vychádzali zo starších prieskumných prác a z výsledkov fyzikálno-chemických a bakteriologicko-biologických rozborov vzoriek odoberaných z hydrogeologických vrtov. Kvalita podzemných vôd v danom území nebola režimovo sledovaná.

Na základe starších archívnych materiálov kvalita podzemných vôd neogénu Žitavskej pahorkatiny nie je veľmi priaznivá pre získanie kvalitnej pitnej vody. Podzemné vody sú ovplyvnené zvýšenými koncentráciami Fe, Mn a NH_4^+ . Hydrogeochemické analýzy u novovybudovaných objektov potvrdili prítomnosť zvýšených koncentrácií Fe a Mn, veľmi často aj amónnych iónov. Overené boli podzemné vody neogénneho horninového komplexu, zastúpené prevažne Ca- resp. Ca-Mg-HCO₃⁻ typom s hlbším obehom. Mineralizácia podzemných vôd sa pohybovala v rozmedzí 0,35-0,92 g.l⁻¹, celková tvrdosť 3,8-26,6 °N. Častý bol u podzemných vôd výskyt agresívneho CO₂ podľa Heyera.

Z orientačných stanovení chemizmu vyplýva, že v záujmovej oblasti by z hľadiska možnosti využívania podzemných vôd neogenných sedimentov pre pitné účely bez úpravy prichádzali do úvahy len niektoré z hg. vrtov (Ladice - HZP-1, Mankovce - HZP-1) realizovaných v rámci regionálneho hydrogeologického prieskumu (Jendrašák, Bartková). U ostatných podzemných vôd s vyššou konc. Fe a Mn je potrebná úprava vody odželezovaním a odmangánovaním.

Oblast' neovulkanitov Pohronského Inovca sa v porovnaní s ostatnými sledovanými oblasťami vyznačuje kvalitnými podzemnými vodami. Podzemné vody sa vyznačujú pomerne nízkou mineralizáciou (0,2 -0,35 g.l⁻¹), tvorenou hlavne hydrogénuhličitanmi a katiónmi Ca. Typ chemického zloženia podzemných vôd je základný výrazný Ca-Mg-HCO₃⁻ so zložkou A2 nad 70 mmol %, S1 13-19 mmol % a zložka S2(SO₄) má nulovú hodnotu. Na tvorbe chemického zloženia podzemných vôd sa rozhodujúcou mierou podielajú primárne procesy hydrolytického rozkladu rôznych silikátov, menej sa uplatňuje rozpúšťanie karbonátov.

4.3.3 Územia významné z hydroekologického hľadiska a využitie vôd

Najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd sa viažu na hydrogeologické rajóny mezozoika skupiny Zobora v celku Tríča a štrkopieskové náplavy údolnej nivy rieky Nitry a Žitavy.

V týchto rajónoch sú prevažne sústredené vodné zdroje územia s vyhlásenými pásmami hygienickej ochrany, ktoré sú z hydroekologického hľadiska významným ekostabilizačným

prvkom v krajine. Túto ekostabilizačnú funkciu plnia aj v tých prípadoch, keď vodné zdroje infiltrátom zo znečistenej Nitry nemožno používať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Ďalším významným hydroekologickým faktorom územia sú vodné nádrže a rybníky. V záujmovom území ich je celkom 10. Ani jedna z nádrží neslúži pre zásobovanie pitnou vodou a teda nemajú okolo vodnej plochy vymedzené pásmo hygienickej ochrany. Menšie vodné nádrže slúžia hlavne poľnohospodárstvu ako zavlažovacie, rybochovné a ochranné pred prívalovými vlnami. Kedže ide prevažne o nádrže v územiach s intenzívne využívaným poľnohospodárskym pôdnym fondom, mimoriadnym ekostabilizačným faktorom je ich brehová vegetácia.

4.3.4 Využívané vodné zdroje

Pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou a úžitkovou vodou sa využívajú hlavne vŕtané studne, v menšej miere v oblasti neovulkanitov sú zachytené a využívané i pramene.

V areáli mesta Nitra medzi korytom rieky Nitry a potokom Dobrotka sa nachádza vodný zdroj Párovské háje. Záchytné objekty tvoria vŕtané studne S-1 až S-22 orientované na podzemnú vodu kvartérnych fluviálnych sedimentov.

Vodný zdroj pre zásobovanie obcí Podhorany, Pohranice a Badice tvoria vŕtané studne HG P-1, S-1, HG-XII.A. Kolínany zásobuje vŕtaná studňa HVK-1. Mesto Zlaté Moravce zásobuje vodný zdroj tvorený vŕtanými studňami RH-9,10, HZM-1,2, HZM-5,6, HŠ-8,10. Čierne Kľačany vŕtaná studňa HZM-7.

Uvedené objekty zachytávajú podzemnú vodu hlbokých zvodnených horizontov. Pre verejné zásobovanie sú zachytené a využívané pramene Osno, Sviniarka, Stoky, Drienka, Vlčia jama a prameň v obci Martin n / Žitavou. Miesta a ochranné pásmá vodných zdrojov sú vyznačené na mape dokumentačných bodov v mierke 1: 50 000 (mapa č. 2).

4.4 Pôda

Pôdy v hodnotenom území sú vysoko produkčné a intenzívne obrábané. Pahorkatinny reliéf s miernymi svahmi umožňuje dobré obrábanie. Sú hlinité, piesočnato - hlinité a ílovité. Sú to prevažne hlboké pôdy (60 cm a viac) a stredne hlboké pôdy (30 - 60 cm), bez skeletu až slabo skeletnaté, stredne ľažké, miestami ľažké. Väčšinou sú typické, malý podiel je glejových alebo pseudoglejových, časť kambizemí je kyslá. Vzhľadom na polohu v podhorí ako aj polohu možných zdrojov kontaminácie sú málo kontaminované. Výnimkou je modrý variant, ktorý je vedený súbežne s existujúcou komunikáciou a teda pôdy v jeho blízkosti sú kontaminované exhalátkami a imisiami z dopravnej prevádzky na tejto komunikácii a lokálne aj kontaminantmi po havárií vozidiel.

4.5 Vegetácia

Takmer celá vegetácia v sledovanom území je poškodzovaná antropogénymi činiteľmi (najmä imisie), ktoré prvotne oslabujú jej stabilitu a v spolupôsobení s prírodnými škodlivými činiteľmi znižujú odolnostný potenciál vegetácie natol'ko, že dochádza k chradnutiu a hynutiu rastlín a drevín. Tento nepriaznivý jav možno vidieť najmä pozdĺž existujúcej cesta I/65, kde najmä stromoradia sú na hranici životnosti.

Veľká časť imisií pochádza z diaľkového prenosu zo sídelno - priemyselných aglomerácií údolia rieky Nitry. Na zdravotný stav lesov negatívne pôsobia SO₂, NO_x a ďalšie

kyselinotvorné látky, ďalej ľažké kovy H_2S , CS_2 tvorbou fotooxidantov. Vyššie uvedené poškodenia vyvolávajú krátkodobé i dlhodobé poruchy vo vývoji vegetácie a vytvárajú podmienky na synergické pôsobenie prírodných škodlivých činiteľov. V prípade stromovej a krovitej vegetácie sa zhoršený zdravotný stav prejavuje žltnutím, nekrózami a predčasnym opadom asimilačných orgánov, čím sa znižuje odolnostný potenciál, a tak vznikajú podmienky pre premnoženie druhotných škodcov (hmyz, huby).

4.6 Živočíšstvo

Pre celé záujmové územie je charakteristický pahorkatinný typ krajiny, v ktorom sa strieda poľnohospodárska pôda s ľudskými sídlami.

Z hľadiska úživnosti poľovných revírov, tento typ územia poskytuje dostatok potravy pre zveri. Na poľnohospodársky intenzívne využívanej ornej pôde je problematická jej skladba, ktorá v podstatnej miere závisí od pestovanej plodiny. Z dôvodu zhoršovania životného prostredia a iných vplyvov sa v poslednej dobe znižujú stavy poľovnej zveri.

Hlavnými príčinami tohto stavu sú :

- intenzifikácia poľnohospodárstva
- poranenie zveri pri poľnohospodárskych prácach v dôsledku mechanizácie rastlinnej výroby
- pomerne hustá sieť komunikácií
- nedostatok remízok
- chemizácia a moridlá
- pytliactvo
- vplyv infekčných chorôb (besnota, tularémia, psinka, strečkovitosť, encefalitída, mor ošípaných)
- jednostranná potrava (veľkoplošné poľnohospodárstvo)

Vzhľadom na situovanie trasy komunikácie, najmä s ohľadom na šírku telesa cesty možno predpokladať narušenie biotopov poľovnej zveri. V súčasnosti migráciu zveri obmedzujú existujúce komunikácie.

Z poľovnej zveri sa na území vyskytujú srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), králik divý (*Oryctolagus cuniculus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*) jarabica poľná (*Perdix perdix*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), vrana obyčajná (*Corvus corone*), straka obyčajná (*Pica pica*), havran čierny (*Corvus frugilegus*).

Na zver negatívne pôsobí veľkoplošné obrábanie územia, likvidácia drobnej roztrúsenej zelene, vyrušovanie zveri, zraňovanie a usmrcovanie zveri pri rastlinnej výrobe, výstavba nadzemných elektrických vedení.

V lesnom hospodárení sa negatívne vplyvy na zver prejavujú dočasnom likvidáciou biotopov zveri a znižovaním úživnosti územia pri použití nevhodného hospodárského spôsobu, vyušovaním zveri pri vykonávaní prác v lese, poškodzovaním pôdy ľažkou mechanizáciou pri ľažbe a približovaní dreva.

4.7 Skládky odpadov

Záujmové územie je charakteristické vysokým počtom skládok ako odraz celkovej úrovne organizácie a realizácie v hospodárení s odpadmi. Aj napriek určitým zlepšeniam v poslednom období, prejavujúcich sa najmä v znížení počtu skládok bez povolenia a zvýšení starostlivosti o udržiavanie prevádzkovej schopnosti skládok TKO, väčšina skládok je rizikovým faktorom územia z dôvodu rôznych závad a negatívnych vplyvov na ovzdušie, povrchové a podzemné vody. Vzhľadom na skutočnosť, že ani jedna skládka nie je založená zodpovedajúco potrebám pre zamedzenie infiltrátov do podložia, sú tieto potenciálnymi zdrojmi ohrozovania akosti spodných a povrchových vôd aj po ich uzavorení. Oblastou husto posiatou skládkami odpadov je priestor medzi obcami Nitrianske Hrnčiarovce, Kolíňany a Pohranice, ktoré sú dôležitou spádovou oblasťou mesta Nitra. Ku skládkam, ktoré sú potenciálne najvýznamnejšími zdrojmi znečistenia životného prostredia patria čiastočne riadené a divoké skládky. Medzi skládky v širšom okolí navrhovanej trasy komunikácie so závadami ohrozujúcimi podzemné a povrchové vody možno zaradiť skládky Nemčičany, Dolné Obdokovce a Čeľadice. Vo väčšine skládok je skládkovaný domový a stavebný odpad. Situovanie skládok je zrejmé z mapy 1: 50 000 (mapa č.2).

IV.

**ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH
STAVBY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A MOŽNOSTIACH NA ICH
ZMIERNENIE**

1. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH

1.1 Požiadavky na vstupy

1.1.1 Záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy

tab. č.27

	merná jednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
záber poľnohospodárskej pôdy	ha	24,4	45,9	111,5	98,0
záber lesnej pôdy	ha	-	-	8,6	7,5

1.1.2 Chránené územia

Navrhované alternatívne riešenia trasy komunikácie neprechádzajú cez žiadne v súčasnosti legislatívne chránené územia.

1.1.3 Ochranné pásmá

Alternatívne riešenia projektovanej komunikácie zasiahnu jestvujúce objekty podzemných aj nadzemných inžinierskych sietí a ich ochranné pásmá. Tieto aby mohli plniť svoj účel, bude potrebné preložiť do novej trasy, ktorá nekoliduje so zámerom, resp. uložiť do väčších hĺbek a osadiť do chráničiek. Rekonštrukcie týchto sietí sú v projekte uvažované ako vyvolané investície stavby.

Realizácia alternatívnych riešení komunikácie si vyžiada :

tab. č.28

	alternatíva červená	alternatíva modrá
preložky vodovodov	DN 80 - 1200 m na zač. trasy v Nitre DN 100 - 650 m na zač. trasy v Nitre DN 160 - 1300 m pri Malante	DN 80 - 1200 m na zač. trasy v Nitre DN 100 - 650 m na zač. trasy v Nitre DN 160 - 1300 m pri Malante
uloženie preložených vodovodov do chráničiek	km 4,5 - DN 160 - 60m do chráničky DN 400 km 6,65 - DN 100 - 180 m do chráničky DN 400 km 9,57 - DN 300 - 100 m do chráničky DN 600 km 25,65 - DN 160 - 60 m do chráničky DN 400 km 31,15 - DN 100 - 60 m do chráničky DN 400	km 4,5 - DN 160 - 60m do chráničky DN 400 km 30,7 - DN 150 - 60 m do chráničky DN 400 km 32,5 - DN 100 - 60 m do chráničky DN 400 km 35,5 - DN 100 - 60 m do chráničky DN 400
preložky kanalizácií	DN 500 - 800 m na zač. trasy v Nitre DN 600 - 900 m na zač. trasy v Nitre	DN 500 - 800 m na zač. trasy v Nitre DN 600 - 900 m na zač. trasy v Nitre
preložky plynovodov	km 0,0 - 1,5 STL v Nitre - DN 150 - 1750 m	km 0,0 - 1,5 STL v Nitre - DN 150 - 1750 m km 21,66 VTL DN 200 - 100 m
uloženie jestvujúcich plynovodov do chráničiek	km 6,8 - STL DN 100 - 50 m km 16,65 - VTL DN 150 - 120m km 19,1 - VTL DN 200 - 60 m km 22,3 - VVTL DN 700 - 60 m km 25,5 - STL DN 150 - 60 m km 29,9 - STL DN 300 - 60 m	km 6,8 - STL DN 100 - 50 m km 10,56 - VTL DN 100 - 60 m km 12,3 - VVTL DN 700 - 60 m km 17,0 - VVTL DN 700 - 60 m km 24,7 - VVTL DN 700 - 60 m km 34,3 - STL DN 300 - 60 m

rekonštrukcie silnoprúdových vedení	km 0,4 - úprava VN 22 kV kábelového vedenia v dĺžke cca 60 m	km 0,4 - úprava VN 22 kV kábelového vedenia v dĺžke cca 60 m
VVN a VN vedenia	km 1,78 - úprava VN 22 kV kábelového vedenia v dĺžke cca 60 m	km 1,78 - úprava VN 22 kV kábelového vedenia v dĺžke cca 60 m
	km 1,82 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 1,82 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 3,25 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 3,25 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 3,27 - úprava dvojitého VN - 2 x 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 250 m	km 3,27 - úprava dvojitého VN - 2 x 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 250 m
	km 4,7 - 5,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 600 m	km 4,7 - 6,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia na dĺžku cca 1800 m
	km 5,9 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 7,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 250 m
	km 6,3 - 6,6 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 300 m	km 9,0 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke cca 350 m
	km 9,55 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 12,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 13,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 13,7 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 16,4 - 16,7 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 350 m	km 16,5 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 21,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 200 m	km 23,7 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 200 m
	km 22,11 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 24,61 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 22,12 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 24,62 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 24,63 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 26,3 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 250 m
	km 24,64 - úprava dvojitého VN - 2 x 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke cca 150 m	km 27,0 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 25,45 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 28,1 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 25,72 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m	km 28,61 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 30,0 - úprava VVN 110 kV vzdušného vedenia v dĺžke cca 210 m, preizolovať 2 stožiare	km 28,62 - úprava dvojitého VN 2 x 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 150 m
	km 31,12 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 200 m	km 31,0 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 200 m
		km 35,4 - úprava VN 22 kV vzdušného vedenia v dĺžke 200 m
		km 33,8 - 34,35 - úprava VVN - 110 kV vzdušného vedenia v dĺžke 480 m
NN vedenia	km 0,2 - 0,3 - úprava NN kábelových vedení v dĺžke cca 200 m	km 0,2 - 0,3 - úprava NN kábelových vedení na dĺžke cca 200 m
	km 0,6 - 0,9 - úprava NN kábelových vedení v dĺžke cca 300 m	km 0,6 - 0,9 - úprava NN kábelových vedení na dĺžke cca 300 m
	km 20,78 - úprava NN vzdušného vedenia a vzduš. VO v dĺžke cca 100 m	km 8,4 - úprava NN kábelových vedení na dĺžke cca 100 m
		km 18,4 - úprava NN vzduš. vedenia na vetve križovatky v dĺžke 100 m
		km 23,2 - úprava NN vzdušného vedenia a vzdušného VO v dĺžke cca 100 m
		km 31,55 - úprava NN vzduš. vedenia v dĺžke cca 150 m
verejné osvetlenie	km 0,0 - 2,6 - úprava existujúceho VO pri c.I/65 v dĺžke cca 3000 m	km 0,0 - 2,6 - úprava existujúceho VO pri c.I/65 v dĺžke cca 3000 m
	km 2,0 - 2,5 - nové VO križovatky a obslužnej komunikácie v dĺžke cca 1600 m	km 2,0 - 2,5 - nové VO križovatky a obslužnej komunikácie v dĺžke cca 1600 m
	km 0,0 - 2,6 - úprava NN pripojok pre VO v dĺžke cca 3000 m	km 0,0 - 2,6 - úprava NN pripojok pre VO v dĺžke cca 3000 m
		km 15,5 - úprava existujúceho VO na križovatke v dĺžke 300 m
		km 18,4 - úprava existujúceho VO na vetve križovatky v dĺžke 200 m
		km 19,0 - úprava existujúceho VO pri c. I/65 v dĺžke cca 100 m
		km 26,0 - 26,2 - úprava existujúceho VO na vetve križovatky v dĺžke cca 250 m

Projektovaná komunikácia prechádza vo svojich variantných riešeniacch pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov :

tab. č. 29

	alternatíva červená	alternatíva modrá
VZ Kolíňany - Pohranice - PHO II.st. vonk.	km 6,0 - 8,8	km 6,3 - 12,3
VZ Zlaté Moravce - PHO II.st.	km 23,5 - 30,0	km 25,6 - 34,3

Ochranné pásmá prírodných lokalít ani iné objekty, u ktorých sa určujú ochranné pásmá sa v sledovanom koridore nenachádzajú.

1.1.4 Voda

Počas výstavby a prevádzky komunikácie sa budú využívať miestne vodné zdroje na stavebnú činnosť, výrobu betónov, aj na údržbu zelene. Nároky na odber vody nemôžeme v súčasnosti konkretizovať, tieto údaje vyplývajú z technickej dokumentácie stavby.

1.1.5 Ostatné surovínové zdroje

tab. č. 30

zemné práce	merná jednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
výkopy	[m ³]	738 860	1 301 065	2 524 478	2 408 410
násypy	[m ³]	240 990	515 905	1 822 702	1 327 000

Nové zdroje násypového materiálu nie sú potrebné, celkovo prevyšujú výkopy nad potrebou násypového materiálu.

1.1.6 Energetické zdroje

Počas výstavby a prevádzky sa bude elektrická energia čerpať z jasťujúcich sietí. Nároky na spotrebu elektrickej energie vyplývajú z technickej dokumentácie stavby.

1.1.7 Nároky na dopravu a infraštruktúru

Ako prístupové cesty budú využité jasťujúce cesty - štátne, miestne komunikácie, poľné cesty podľa technologického postupu a podľa zdrojov násypového materiálu.

1.1.8 Nároky na zastavané územie

Realizácia stavby si vyžiada demoláciu **8 rodinných domov, 10 hospodárskych objektov a 1 administratívnej budovy v okrajovej časti mesta Nitra** v km 1,1 - 1,3 projektovanej komunikácie.

1.1.9 Nároky na pracovné sily

Výstavba komunikácie vytvorí pracovné príležitosti na úseku výstavby a údržby a na úseku nepriamych dodávateľských aktivít.

1.1.10 Iné nároky

Iné nároky sa nepredpokladajú.

1.2 Údaje o výstupoch

1.2.1 Ovzdušie

Výstavba

Zvýšený prejazd tăžkých automobilov predovšetkým medzi zdrojmi násypového materiálu a stavbou spôsobí zvýšenú koncentráciu exhalátov a prašnosť, ktorá je však len dočasná. Vhodnou organizáciou práce a údržbou je možné obmedziť negatívne pôsobenie týchto vplyvov.

Prevádzka

Celková produkcia jednotlivých druhov škodlivín emitovaných do ovzdušia v predmetnom území z cestnej dopravy prognózovaná na roky 2 005, 2 015 a 2 025 je nasledovná :

tab.č.31

		nulové riešenie				alternatíva modrá			
		NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.
extravilán	2005	1042,4	1896,9	204,7	14,9	1061,0	1830,5	198,2	15,5
	2015	972,5	1612,2	148,4	18,7	971,6	1556,1	143,6	19,3
spolu	2025	1030,2	1707,7	157,2	19,8	1029,2	1648,3	152,2	20,4
	intravilán	2005	119,3	303,2	33,4	2,2	125,7	240,1	25,4
	2015	107,5	254,6	24,3	2,8	117,7	204,1	18,4	2,3
	spolu	2025	113,9	269,7	25,8	3,0	124,7	216,1	19,5
celkove	2005	1161,8	2200,2	238,2	17,1	1186,8	2070,7	223,7	17,4
	2015	1080,1	1866,8	172,8	21,6	1089,8	1760,2	162,1	21,7
	2025	1144,1	1977,5	183,0	22,8	1153,9	1864,5	171,7	22,9

pokračovanie tab.č.31

		alternatíva červená				podalternatíva fialová				podalternatíva zelená			
		NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.
extravilán	2005	964,9	1659,8	180,2	14,0	963,2	1665,6	180,5	14,0	984,0	1666,6	182,3	14,1
	2015	884,8	1410,9	130,6	17,4	883,3	1415,8	130,8	17,5	902,5	1416,7	132,1	17,5
spolu	2025	937,3	1494,5	138,4	17,4	935,6	1499,7	138,6	18,5	956,0	1500,6	139,9	18,5
	intravilán	2005	111,4	213,5	22,7	1,6	97,5	193,6	20,4	1,4	111,3	213,3	22,7
	2015	104,8	181,4	16,4	2,0	92,0	164,5	14,7	1,8	104,7	181,3	16,5	2,0
	spolu	2025	111,0	192,2	17,4	2,1	97,5	174,2	15,6	1,9	110,9	192,0	17,4
celkove	2005	1076,3	1873,3	202,9	15,6	1060,7	1859,2	200,8	15,5	1095,4	1879,9	204,9	15,7
	2015	989,7	1592,4	147,1	19,4	975,4	1580,4	145,6	19,3	1007,3	1597,9	148,6	19,6
	2025	1048,3	1686,7	155,8	20,6	1033,2	1674,0	154,2	20,5	1066,9	1692,6	157,4	20,7

1.2.2 Voda

Výstavba

Výstavbou komunikácie môže dôjsť k lokálnemu splachu zeminy, resp. k úniku ropných produktov do povrchových vód. Tieto účinky sú krátkodobého charakteru.

Prevádzka

Počas prevádzky komunikácie sa bude voda používať na bežnú údržbu komunikácie, najmä na ošetrovanie zelene.

Odpadové vody z telesa komunikácie budú odvedené po prečistení do povrchových tokov

Predpokladané priemerné množstvo odpadových vód z komunikácie :

tab. č. 32

	merná jednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
dĺžka komunikácie	km	8,344	8,298	31,597	35,888
šírka komunikácie	m	22,50	22,50	22,50	22,50
priemerné množstvo odpadových vód	m ³	93 454	113 143	430 825	489 333

1.2.3 Odpady

Počas **výstavby** komunikácie môžu vzniknúť nasledovné druhy odpadov (podľa Vyhlášky č. 19/96 MŽP SR, ktorou sa ustanovuje kategorizácia odpadov a vydáva Katalóg odpadov, O - ostatný odpad, N - nebezpečný odpad, Z - zvláštny odpad) :

Prehľad odpadov pri výstavbe komunikácie

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Pôvod odpadu	Kategórie odpadu
15 901	Chrastie	príprava trasy, odstránenie kríkov	O
15 902	Iný rastlinný odpad	príprava trasy, odstránenie kríkov	O
17 101	Kôra, haluzina	príprava územia, výruby stromov	O
17 202	Odpadové stavebné drevo, drevo z demolácií	demolácie, stavebné práce	O
31 409	Stavebná súť a iný stavebný odpad neznečistený škodlivinami	stavebné práce, demolácie	O
31 410	Odpad z demolácií vozoviek neznečistený škodlivinami	preložky ciest	O
31 413	Hlušina a kamenivo	razenie tunelov	O
31 423	Zemina znečistená ropnými látkami	manipulácia s ropnými látkami, havárie	N

31 424	Iné znečistené zeminy	havárie na stavbe, úniky kontaminantov	N
31 426	Úlomky betónu znečistené škodlivinami	demolácie budov	N
31 427	Úlomky betónu neznečistené škodlivinami	demolácie budov	O
31 428	Použité materiály na zachytávanie olejov	havárie	N
31 601	Kal z výroby betónu	stavebné práce	O
31 663	Kal z vrtov neznečistený škodlivinami	príprava stavby	O
54 912	Odpad z bituménu	stavebné práce, demolácie komunikácií	N

Prevádzka

Pre štádium prevádzkovania vypracuje užívateľ komunikácie program odpadového hospodárstva v zmysle platných predpisov. Pri prevádzke komunikácie môžu vznikať nasledovné druhy odpadov :

Prehľad odpadov pri prevádzke komunikácie

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Pôvod odpadu	Kategórie odpadu
15 301	Zvyšky rastlín	ošetrovanie zeleného pásu a svahov	O
15 902	Iný rastlinný odpad	ošetrovanie zeleného pásu a svahov	O
31 449	Odpad z rekonštrukcií, opráv a modernizácií objektov	oprava komunikácií	O
35 327	Obaly a nádoby z neželezných kovov znečistené škodlivinami	prevádzka vozidiel, údržba kom.	N
35 107	Odpadové olejové filtre	prevádzka a údržba vozidiel	N
54 101	Odpadové oleje s obsahom kyselín	čerpacie stanice pohonných hmôt	N
54 104	Znečistené pohonné hmoty	čerpacie stanice pohonných hmôt, prevádzka vozidiel	
54 112	Odpadové oleje zo spaľovacích motorov a prevodoviek	čerpacie stanice pohonných hmôt	N
54 407	Odpadové bituménové emulzie	úprava povrchu vozovky	N
54 408	Iné zmesi olejov s vodou	doprava, havárie	N

54 704	Kal z nádrží a zo sudov na skladovanie ropy a ropných produktov	čerpacie stanice pohonných hmôr	N
54 711	Ropné kaly z čistiarní odpadových vôd	sedimentačné nádrže, ČOV, čistenie kanalizácií	N
57 127	Obaly a nádoby z plastov so zvyškami škodlivín	prevádzka vozidiel, čerpacie stanice	N
91 102	Odpad podobný domovému odpadu z obcí	preprava, doprava na komunikáciu	Z
91 501	Uličné smeti	čistenie odpočívadiel, čistenie parkovísk, čistenie komunikácií	O
91 701	Odpad zo zelene	údržba vegetácie	O

1.2.4 Hluk a vibrácie

Výstavba

K prekročeniu povolených hladín hluku a k negatívnym účinkom vibrácií dôjde predovšetkým na trase medzi zdrojmi násypového materiálu a stavbou komunikácie. Toto negatívne pôsobenie má dočasný charakter a je možné obmedziť ho vhodnou organizáciou práce.

Prevádzka

Výpočet hlukových pomerov komunikácie je obsahom samostatnej prílohy technickej štúdie (časť D - Prílohová časť - Hluková štúdia, Dopravoprojekt a.s. Bratislava, marec 1998).

V zmysle znenia Vyhlášky č. 14/77 Zb. MZ SR na základe výpočtu hladiny hluku dôjde k prekročeniu maximálnej prípustnej hladiny z dopravy (50 dB v dennej dobe a 40 dB v nočnej dobe) v úsekoch priblíženia sa alternatívnych riešení komunikácie k obytným súborom

1.2.5 Teplo

Teplo alebo výstupy zápachov sa nepredpokladajú.

1.2.6 Žiarenie

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa nepredpokladajú.

1.2.7 Doplňujúce údaje

Súčasťou preložky cesty I/65 sú preložky a úpravy ciest I., II. a III. triedy, poľných ciest a mestských komunikácií. Jedná sa o nasledovný rozsah cestných objektov :

tab. č. 33

Alternatíva modrá	Alternatíva červená
- miestna komunikácia v km 0,234 v kat. MS 9/50 o dĺžke 300 m	- miestna komunikácia v km 0,234 v kat. MS 9/50 o dĺžke 300 m
- miestna komunikácia v km 1,150 v kat. MS 9/50 o dĺžke 180 m	- miestna komunikácia v km 1,150 v kat. MS 9/50 o dĺžke 180 m
- prepojenie MK z ulice Vašinovej v kategórii MS 8/40 o dĺžke 390 m	- prepojenie MK z ulice Vašinovej v kategórii MS 8/40 o dĺžke 390 m
- preložka cesty I/51 v kategórii S 22,5/80 o dĺžke 1636 m	- preložka cesty I/51 v kategórii S 22,5/80 o dĺžke 1636 m
- prepojenie cesty III/06433 v kategórii S7,5/50 o dĺžke 780 m	- prepojenie cesty III/06433 v kategórii S7,5/50 o dĺžke 780 m
- preložka cesty III/0651 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 1120 m	- preložka cesty III/0651 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 1120 m
- účelová komunikácia v km 4,7 - 6,2 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 1630 m	- účelová komunikácia v km 4,7 - 5,4 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 760 m
- úprava cesty III/06434 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 370 m	- úprava cesty III/06434 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 350 m
- účelová komunikácia v km 6,2 - 7,6 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 1500 m	- úprava poľnej cesty v km 9,190 v kategórii P 6/40 o dĺžke 200 m
- úprava cesty III/06433 v km 8,380 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 350 m	- úprava cesty III/06560 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 275 m
- úprava cesty III/06435 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 780 m	- úprava cesty III/0653 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 530 m
- úprava cesty III/06433 v km 10,550 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 430 m	- úprava poľnej cesty v km 14,980 v kategórii P 6/40 o dĺžke 100 m
- prepojenie cesty III/06433 a cesty III/06435 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 1420 m	- úprava cesty III/51118 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 300 m
- preložka poľnej cesty v km 12,420 v kategórii P 6/40 o dĺžke 450 m	- úprava poľnej cesty v km 18,750 v kategórii P 6/40 o dĺžke 400 m
- úprava poľnej cesty v km 15,500 v kategórii P 6/40 o dĺžke 420 m	- úprava poľnej cesty v km 20,750 v kategórii P 6/40 o dĺžke 300 m
- úprava poľnej cesty v km 17,750 v kategórii P 6/40 o dĺžke 220 m	- úprava poľnej cesty v km 21,540 v kategórii P 6/40 o dĺžke 120 m
- úprava poľnej cesty v km 19,000 v kategórii P 6/40 o dĺžke 220 m	- preložka cesty II/511 v kategórii S 9,5/50 o dĺžke 1620 m
- preložka poľnej cesty v km 20,380 v kategórii P 6/40 o dĺžke 470 m	- úprava cesty III/51110 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 325 m
- úprava poľnej cesty v km 23,180 v kategórii P 6/40 o dĺžke 300 m	- preložka poľnej cesty v km 27,390 v kategórii P 6/40 o dĺžke 450 m
- úprava poľnej cesty v km 23,960 v kategórii P 6/40 o dĺžke 120 m	- úprava cesty III/51112 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 125 m
- preložka cesty II/511 v kategórii S 9,5/50 o dĺžke 650 m	- úprava cesty III/51026 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 440 m
- preložka poľnej cesty v km 25,850 v kategórii P 6/40 o dĺžke 1150 m	
- úprava cesty III/51110 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 410 m	
- účelová komunikácia v km 31,000 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 410 m	
- preložka poľnej cesty v km 31,100-32,800 v kategórii P 6/40 o dĺžke 1850 m	
- úprava cesty III/51112 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 125 m	
- úprava cesty III/51026 v kategórii S 7,5/50 o dĺžke 440 m	

1.2.8 Významné terénné úpravy a zásahy do krajiny

tab. č. 34

	alternatíva červená			alternatíva modrá
	podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
Križovatky	1 ks	2 ks	9 ks	13 ks
Zárubné mury			2400 m	620 m
Tunel	1 ks (1490 m)	-	-	-
Mostné objekty	5 ks (509m)	11 ks (1055 m)	36 ks (2 175 m)	39 ks (1404 m)
Regulácia a úpravy potokov			550 m	200 m

1.2.9 Významné zásahy do sídelnej štruktúry

V súvislosti s výstavbou komunikácie bude nutné odstrániť 8 rodinných domov, 10 hospodárskych objektov a 1 administratívnu budovu v okrajovej časti Nitry, v km 1,1 - 1,3.

1.3 Vplyvy na obyvateľstvo

1.3.1 Obyvateľstvo ovplyvnené navrhovanou investíciou

V riešenom území sú navrhované dve riešenia cesty I/65 pracovne nazvané modrá a červená, pričom červená má v lokalite Pohranice ešte dve podalternatívy - fialovú a zelenú.

Modrá alternatíva

Modrá alternatíva prechádza takmer v rovnakej trase ako súčasná cesta I/65 s menšími úpravami miest s nevyhovujúcim výškovým a smerovým vedením.

V prípade realizácie modrej alternatívy bude vo vzdialosti cca 200 m od osy komunikácie žiť predpokladaný počet obyvateľov uvedený v nasledujúcom prehľade.

(Údaje sú spracované v merítku a rozsahu zodpovedajúcim spracovávanej technickej štúdie. V ďalších stupňoch dokumnetácie budú tieto údaje na základe upresnenia trasy a merítka revidované.)

tab. č. 35

Sídlo	km trasy modrej alternatívy	Predpokladaný počet obyvateľov žijúcich do 200 m od osy riešenej komunikácie
Nitra - časti Zobor a Chrenová	1, 0 - 2,0	800 obyvateľov
Kolíňany	9,5 - 10,5	150 obyvateľov
Beladice	18,0 - 18,5	50 obyvateľov
Beladice časť Veľké Chrašťany	18,5 - 19,0	30 obyvateľov
Tesárske Mlyňany časť Tesáre nad Žitavou	23,5 - 24,5	100 obyvateľov
Zlaté Moravce	26,0 - 27,0	70 obyvateľov
Volkovce časť Olichov	34,0 - 34,5	25 obyvateľov

Červená alternatíva

Červená alternatíva prechádza južne od modrej alternatívy. V dotyku so sídlom Pohranice má ešte „tunelovú“ fialovú podalternatívu a „južnú“ zelenú podalternatívu. V prípade realizácie tejto alternatívy bude vo vzdialosti do 200 m od osy komunikácie bývať predpokladaný počet obyvateľov uvedený v nasledujúcom prehľade.

tab. č. 36

Sídlo	Km trasy červeného variantu	Predpokladaný počet obyvateľov žijúcich do 200 m od osy riešenej komunikácie
Nitra - časti Zobor a Chrenová	1, 0 - 2,0	800 obyvateľov
Pohranice	6,5 - 7,5	160 obyvateľov
Tesárske Mlyňany časť Tesáre nad Žitavou	21,0 - 22,0	100 obyvateľov
Zlaté Moravce časť Prílepy	25,5 - 26,0	30 obyvateľov
Volkovce časť Olichov	29,5 - 30,0	20 obyvateľov

V prípade, že bude realizovaná fialová podalternatíva, tak vzhľadom k realizácii tunela nedôjde v sídle Pohranice k žiadnemu dotyku s bývajúcim obyvateľstvom.

V prípade, že bude realizovaná zelená podalternatíva, tak v obci Pohranice v km 6,5 bude žiť do 200 m od riešenej komunikácie 20 obyvateľov, v km 7,0 bude žiť 15 obyvateľov a v km 7,5 - 8,0 bude žiť 20 obyvateľov.

1.3.2 Narušenie pohody a kvality života

Výstavba komunikácie prináša so sebou niektoré okolnosti, ktoré môžu negatívne vplyvať na obyvateľstvo v postihnutej oblasti. Najmä záber a demolácia rodinných domčekov v súvislosti s rozšírením komunikácie a budovaním križovatky na začiatku úseku (v km 1,1 - 1,3) bude mať negatívny vplyv na psychiku obyvateľov, ktorých sa toto bezprostredne dotýka. Obyvateľstvo, žijúce v okolí stavby a v blízkosti príjazdových komunikácií, bude počas výstavby obťažované zvýšenou premávkou t'ažkých mechanizmov, hlukom a prašnosťou a tiež nepriaznivými vizuálnymi vnemami, ktoré poskytuje postupujúca rozostavaná stavba v krajinе. Tieto sprievodné javy každej stavby sú dočasné a po ukončení diela bude toto postupne za pomoci biologických opatrení začlenené do krajinu. Reakcia obyvateľstva na zhoršené životné prostredie však môže byť rôzna, od vedomej subjektívne, či objektívne zlepšujúcej situáciu, až po podvedomý pocit nepohody, nespokojnosti, či neatraktívnosti prostredia.

Nová komunikácia (riešená v ktorejkol'vek uvažovanej alternatíve) prispeje lepšími technickými parametrami predovšetkým k zvýšeniu bezpečnosti premávky a tým k zníženiu dopravných nehôd v sledovanom úseku a nakoľko sa počíta s ochrannými opatreniami (protihlukové steny, kanalizácia...) bude, oproti súčasnemu stavu, prínosom aj z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo a čistotu vód.

1.3.3 Dopravná prognóza pre navrhované alternatívne riešenia

Dopravná prognóza pre navrhovanú modrú alternatívu pre časové horizonty 2005, 2015 a 2035

Pri navrhovanej modrej alternatíve sa uvažuje s križovatkami resp. napojeniami :

- Nitra - napojenie cesty I/51
- Pohranice
- Kolíňany
- Neverice
- Beladice
- Choča
- Tesárske Mlyňany - napojenie cesty II/511
- Chyzerovce
- Prílepy
- Olichov.

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádza predpokladané intenzity dopravy na ceste I/65 pri realizácii modrej alternatívy.

tab. č. 37

INTENZITY DOPRAVY MODRÁ ALTERNATÍVA (skut.voz./24 h v jednom smere) (osobné v. + ostatné v. = spolu)	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
I/65 Nitra - Pohranice	$7445 + 1689 = 9\ 134$	$10396 + 1926 = 12\ 322$	$12410 + 1939 = 14\ 349$
I/65 Pohranice - Kolíňany	$7033 + 1625 = 8\ 658$	$9808 + 1853 = 11\ 661$	$11708 + 1865 = 13\ 573$
I/65 Kolíňany - Neverice	$6433 + 1366 = 7\ 799$	$8971 + 1556 = 10\ 527$	$10710 + 1566 = 12\ 276$
I/65 Neverice - Beladice	$6433 + 1366 = 7\ 799$	$8971 + 1556 = 10\ 527$	$10710 + 1566 = 12\ 276$
I/65 Beladice - Choča	$6232 + 1374 = 7\ 606$	$8691 + 1565 = 10\ 256$	$10374 + 1575 = 11\ 949$
I/65 Choča - Tesárske Mlyňany	$6343 + 1395 = 7\ 738$	$8846 + 1589 = 10\ 435$	$10559 + 1599 = 12\ 158$
I/65 Tesárske Mlyňany - Chyzerovce	$6981 + 1690 = 8\ 671$	$9735 + 1926 = 11\ 661$	$11621 + 1939 = 13\ 560$
I/65 Chyzerovce - Prílepy (Zl.Mor.)	$6149 + 1459 = 7\ 608$	$8574 + 1663 = 10\ 237$	$10236 + 1674 = 11\ 910$
I/65 Prílepy - Olichov	$6138 + 1272 = 7\ 410$	$8559 + 1449 = 10\ 008$	$10218 + 1459 = 11\ 677$
I/65 Olichov - Čaradice	$5424 + 1048 = 6\ 472$	$7564 + 1194 = 8\ 758$	$9029 + 1202 = 10\ 231$

Údaje uvedené v tabuľke sú dokumentované na kartogramoch dopravného zatáženia na priložených obrázkoch.

Dopravná prognóza pre navrhovanú červenú alternatívu pre časové horizonty 2005, 2015 a 2035

Pri navrhovanej červenej alternatíve sa uvažuje s križovatkami resp. napojeniami :

- Nitra - napojenie cesty I/51
- Pohranice
- Host'ová (Kolíňany)
- Veľké Chrášťany (Beladice)
- Choča
- Tesárske Mlyňany - napojenie cesty II/511
- Olichov.

Nasledujúci tabuľkový prehľad uvádza predpokladané intenzity dopravy na ceste I/65 pri realizácii červenej alternatívy.

tab. č. 38

INTENZITY DOPRAVY ČERVENÁ ALTERNATÍVA (skut.voz./24 h v jednom smere) (osobné v. + ostatné v. = spolu)	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
I/65 Nitra - Pohranice	$7362 + 1514 = 8\ 878$	$10268 + 1726 = 11\ 994$	$12257 + 1737 = 13\ 994$
I/65 Pohranice - Čeladice	$5983 + 1301 = 7\ 284$	$8353 + 1484 = 9\ 837$	$9971 + 1493 = 11\ 464$
I/65 Čeladice - Beladice	$5989 + 1302 = 7\ 291$	$8353 + 1483 = 9\ 836$	$9971 + 1493 = 11\ 464$
I/65 Beladice - Choča	$6047 + 1309 = 7\ 356$	$8433 + 1491 = 9924$	$10066 + 1501 = 11\ 567$
I/65 Choča - Tesárske Mlyňany	$6343 + 1395 = 7\ 738$	$8846 + 1589 = 10\ 435$	$10559 + 1600 = 12\ 159$
I/65 Tesárske Mlyňany - Olichov	$5107 + 1082 = 6\ 189$	$7122 + 1233 = 8\ 355$	$8502 + 1241 = 9\ 743$
I/65 Olichov - Čaradice	$5423 + 1048 = 6\ 471$	$7564 + 1194 = 8\ 758$	$10745 + 1202 = 11\ 947$
pôv. I/65 Pohranice - Kolíňany	$1044 + 324 = 1\ 368$	$1455 + 369 = 1\ 824$	$1737 + 372 = 2\ 109$
pôv. I/65 Kolíňany - Beladice	$440 + 64 = 504$	$618 + 73 = 691$	$739 + 73 = 812$
pôv. I/65 Beladice - V. Chrášťany	$440 + 64 = 504$	$618 + 73 = 691$	$739 + 73 = 812$
pôv. I/65 V. Chrášťany - Choča	$185 + 65 = 250$	$258 + 74 = 332$	$308 + 74 = 382$
pôv. I/65 Tesárske Ml. - Zl.Mor.	$1971 + 526 = 2\ 497$	$2675 + 586 = 3\ 261$	$3170 + 597 = 3767$
pôv. I/65 Zl.Moravce - Prilepy	$1042 + 377 = 1\ 419$	$1452 + 430 = 1\ 882$	$1734 + 433 = 2167$
pôv. I/65 Prilepy - Olichov	$1031 + 190 = 1\ 221$	$1437 + 216 = 1\ 653$	$1716 + 218 = 1\ 934$

Údaje uvedené v tabuľke sú dokumentované na kartogramoch dopravného zaťaženia na priložených obrázkoch.

V tabuľke sú uvedené aj predpokladané intenzity dopravy zostávajúce na pôvodnej ceste I/65 v úsekoch kde sa trasa výrazne odkláňa.

V prípade realizácie fialovej podalternatívy nedôjde z dopravno-inžinierskeho hľadiska k zmenám intenzity dopravy, pretože napojenia cesty I/65 sú v rovnakých lokalitách.

V prípade relizácie zelenej podalternatívy je navrhovaná jedna križovatka naviac a preto budú rozdielne úseky - červený Pohranice - Čeladice a následne uvedené dva úseky cesty zelenej podalternatívy:

tab. č. 39

INTENZITY DOPRAVY ČERVENÁ ALTERNATÍVA (skut.voz./24 h v jednom smere) (osobné v. + ostatné v. = spolu)	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
I/65 Pohranice - Čeladice	$5983 + 1301 = 7\ 284$	$8353 + 1484 = 9\ 837$	$9971 + 1493 = 11\ 464$
INTENZITY DOPRAVY ZELENÝ PODVARIANT (skut.voz./24 h v jednom smere) (osobné v. + ostatné v. = spolu)	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
I/65 Poh., Dol.Malanta - Pohranice	$6576 + 1324 = 7\ 900$	$9168 + 1510 = 10\ 678$	$10943 + 1519 = 12\ 462$
I/65 Pohranice - Čeladice	$5989 + 1301 = 7\ 290$	$8353 + 1484 = 9\ 837$	$9971 + 1493 = 11\ 464$

Porovnanie modrej a červenej alternatívy

Modrá alternatíva je navrhovaná v súbehu so súčasnou trasou cesty I/65. Pri jej realizácii možno predpokladať do 200 m od osy komunikácie **1 225 bývajúcich** obyvateľov.

Červená alternatíva je navrhovaná v novej trase. Pri jej realizácii možno predpokladať do 200 m od osy komunikácie do **1 110 bývajúcich** obyvateľov.

Pri realizácii fialovej podalternatívy červenej alternatívy možno predpokladať do 200 m od osy komunikácie do **950 bývajúcich** obyvateľov.

Pri realizácii zelenej podalternatívy červenej alternatívy možno predpokladať do 200 m od osy komunikácie do **1005** obyvateľov.

Z dopravného hľadiska je rozdiel v zaťažení navrhovanej cesty iba pri porovnaní modrej a červenej alternatívy.

V prípade realizácie modrej alternatívy bude lepšie napojenie okolitých obcí a navrhovaná cesta bude viac zaťažená.

Pri realizácii červenej alternatívy bude predpokladane menej križovatiek a následne zostane viac dopravy na existujúcej ceste I/65. Toto konštatovanie platí aj pre zelenú podalternatívu, aj keď tá má oproti červenej jednu križovatku naviac.

Nasledujúci prehľad uvádzá rozdiel intenzity dopravy na ceste I/65 pri realizácii červenej alternatívy oproti modrej alternatíve v jednotlivých časových horizontoch :

tab. č. 40

ÚSEK CESTY I/65	Pokles intenzity na čer. alt. oproti modrej	Pokles intenzity na čer. alt. oproti modrej	Pokles intenzity na čer. alt. oproti modrej
	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
Pohranice - Koliňany	- 16 %	- 16 %	- 16 %
Koliňany - Beladice	- 6 %	- 6 %	- 7 %
Beladice - Choča	- 3 %	- 3 %	- 3 %
Tesárske Mlyňany - Olichov	- 16 % až - 28 %	- 16 % až - 28 %	- 16 % až - 28 %

2. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HLADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU POSOBENIA

2.1 Geologické a geomorfologické pomery

Medzi najvýznamnejšie vplyvy budovania komunikácie na reliéf patrí narušenie energie reliéfu zárezmi do terénu a násypmi v údoliach a depresiach a to v úseku (v závorke je uvedená maximálna hĺbka zárezu, resp maximálna výška nivelety nad terénom na násypoch na mostných konštrukciách).

a) Alternatíva modrá

Zárezy – km 0,1 až 0,5 (4 m), km 4,5 až 5,0 (9 m), km 5,7 až 6,1 (3m), km 7,3 až 7,8 (5 m), km 8,1 až 8,7 (9 m), km 8,9 až 9,6 (7 m), km 10,8 až 11,1 (6 m), km 12,3 až 12,9 (5 m), km 16,3 až 16,7 (5 m), km 19,9 až 20,6 (10 m), km 21,4 až 21,8 (5 m), km 22,6 až 23,5 (4 m), km 34,7 až 35,1 (9 m), km 35,3 až 35,5 (7 m); celková dĺžka zárezov je 7,2 km.

Násypy a mosty – km 5 až 5,6 (4 m), km 7,8 až 8,1 (3 m), km 10,4 až 10,8 (6 m), km 11,1 až 11,7 (10 m), km 20,7 až 21,4 (5 m), km 23,6 až 25,0 (5 m), km 29,3 až 31,7 (6 m), km 34,1 až 34,7 (8 m); celková dĺžka násypov a mostov je 13 km.

b) Alternatíva červená

Zárezy – km 5,3 až 6,4 (13 m), km 7,4 až 8,2 (23 m), km 8,9 až 9,35 (7 m), km 17,9 až 18,4 (5m), km 22,8 až 23,8 (8 m), km 30,35 až 30,85 (10 m); celková dĺžka zárezov je 4,35 km.

Násypy a mosty – km 6,4 až 6,9 (19 m), km 8,2 až 8,9 (13 m), km 12,7 až 13,6 (8 m), km 18,4 až 19,1 (8 m), km 21,1 až 22,8 (5 m), km 23,8 až 24,2 (6 m), km 29,3 až 30,35 (9 m); celková dĺžka násypov a mostov je 5,95 km.

Podalternatíva zelená - južná

Zárezy – 5,5 až 6,4 km (6 m), 7,1 až 7,6 km (17 m), 8,2 až 8,9 km (15 m), 9,8 až 10,5 (12 m), 11,4 až 11,8 km (3 m); celková dĺžka zárezov je 3,3 km.

Násypy a mosty – 4,9 až 5,5 km (10 m), 6,5 až 7,1 km (10 m), 7,7 až 8,2 km (16 m), 8,9 až 9,8 km (17 m), 11,1 až 11,4 km (2 m); celková dĺžka násypov a mostov je 2,9 km.

V zárezoch a na svahoch aj pod násypmi tam, kde sa v blízkosti povrchu vyskytujú íly a ílovité hliny, môže dôjsť k narušeniu stability svahov. K rozsiahlejším zosunom môže dôjsť pri podrezaní päty prípadných starých zosunov. Plytké zosuny v zárezoch sa môžu prejavovať až po určitom čase po vybudovaní. Na násypoch vybudovaných na sprašiach sa môže prejaviť ich deformácia následkom presadania. Na červenom variante v úseku 7,4 až 8,2 km, ktorý je vo vápencoch, môže dochádzať k opadávaniu úlomkov. Pod násypmi založenými na ílovitej a prachovitej podloži je nebezpečie aktivizovania stabilizovaných zosunov a vzniku nových následkom neutrálneho napäťia vody v póroch po ich vybudovaní.

Tunelový variant na červenej trase v úseku 6,6 až 8,2 km bude razený v prostredí strednotriásowych vápencov. Vápence predstavujú pevné skalné horniny, málo až stredne rozpukané, s možnosťou výskytu krasových dutín. Niveleta tunela bude pravdepodobne v celej dĺžke nad úrovňou hladiny podzemnej vody. V období jarného topenia snehu a po dažďoch môže dochádzať k presakovaniu vody po puklinách. Vo viacero rozpukaných horninách môžu vznikať nadvýlomy. Svahy v portálových častiach sú stabilné. Seizmické otrasy od strelných

práce v nedalekom kameňolome sa vo vápencovom prostredí dobre šíria. Veľkosť zrýchlenia seismických vln je potrebné inštrumentálne zmerať. V prípade veľkého zrýchlenia sa dá upraviť technológia strelných práce v kameňolome na priateľnú mieru.

2.2 Povrchová a podzemná voda

Teleso komunikácie bude celé odkanalizované s vyústením do sedimentačných nádrží, odkiaľ budú splachové vody po prečistení odvedené do recipientov.

Tým sa zabráni znečisteniu vôd povrchových tokov a následne i podzemnej vody vodou stekajúcou z povrchu cestného telesa. V miestach vyústenia vôd z cestnej kanalizácie do tokov možno očakávať zvýšenie prietokov po intenzívnych dažďoch a topení snehu. U tokov malých povodí s nízkymi prietokmi môže v dôsledku nedostatočného riedenia vôd dôjsť k ich kontaminácii najmä chloridmi z posypových solí. Kontaminácia chloridmi však predstavuje krátkodobý vplyv. Pri zimnej údržbe ciest sa chlorid sodný používa v množstve cca 1,25 kg/m², čo zodpovedá koncentrácii chloridov 4 - 12 g/l. Vážnejšie znečistenie resp. zhoršenie kvality povrchových a podzemných vôd prichádza do úvahy v havarijných prípadoch najmä cisterien prepravujúcich látky škodiace vodám a to pri rýchлом prieniku kontaminantov do vôd, napr. vyliatie priamo do toku.

2.2.1 Vplyv na povrchovú vodu

V trase navrhovanej komunikácie preteká viac menších tokov, z ktorých žiadny nie je v skúmanom území vodárenským tokom. Rieka Žitava s číslom hydrologického poradia 4-22-03-007 je vodárenským tokom po profil Obyce (nad záujmovým územím), v strednom úseku tvorí vodohospodársky významný tok, číslo hydrologického poradia 4-22-03-001. Ďalším vodohospodársky významným tokom je Jelenský potok, číslo hydrologického poradia 4-23-02-105.

Zraniteľnosť povrchových vôd súvisí najmä s ich otvorenosťou t.j. možnosťou priameho vniku znečistenia. Za najviac zraniteľné považujeme miesta križovania tokov s navrhovanou komunikáciou a to najmä počas jej výstavby, kedy môže dochádzať lokálne ku splaveniu rozrušenej zeminy do recipientov resp. i úniku pohonných hmôt zo stavebných mechanizmov a prieniku do vôd.

Počas prevádzky komunikácie sa dostatočnými technickými opatreniami zabraňujúcimi úniku škodlivín z cestného telesa dá vylúčiť alebo aspoň minimalizovať negatívny vplyv na povrchové resp. nepriamo i podzemné vody. Je to najmä vybudovanie cestnej kanalizácie, dostatočná kapacita a počet sedimentačných nádrží, účinné čistenie odpadových vôd z cestnej kanalizácie a obslužných zariadení, obmedzenie posypu v kritických miestach, umiestnenie zvodidiel, úprava svahov a pod.

Z hydrologických pomerov územia vyplýva, že s výnimkou riek Nitra a Žitava majú vodné toku prevažne nízke prietoky naviac s umelým režimom v dôsledku využívania vybudovaných vodných nádrží pre závlahy ako i priameho odberu vody z tokov pre závlahové účely. Z hľadiska prietokov sú vodné toku predmetnej oblasti značne zraniteľné, pretože riedenie vôd je malé. Najviac zraniteľné sú toky v úsekoch križovania a dotyku s komunikáciou. Ide najmä o tieto miesta :

Spoločný úsek - km 3,0 dotyk s Hrnčiarovským kanálom
km 4,4 križovanie s potokom Selenec

Červená alternatíva - km 5,05 križovanie so Štitárskym kanálom, km 6,6 križovanie s potokom Kadaň, km 12,3 dotyk s prítokom potoka Bocegaj, km 13,9 križovanie p. Bocegaj, km 13,9 - 14,1 dotyk s p. Bocegaj, km 16,25 križovanie s tokom Drevenica, km 18,22 (14,22) križovanie s Čerešňovým potokom, km 22,25 (18,25) križovanie s riekou Žitavou, km 25,65 križovanie potoka Širočina, km 26,2 križovanie Hraničného kanála, km 29,45 križovanie potoka Bočovka, km 31,4 - 31,5 dotyk s pravostranným prítokom Čadadického potoka. Červená alternatíva križuje tokov celkove 14 krát. Oproti „0“ (nulovému) variantu pôjde o zlepšenie situácie budovaním preventívnych technických zariadení.

Modrá alternatíva - v podstate kopíruje trasu existujúcej komunikácie, v tomto prípade ide tiež o zlepšenie, čiže pozitívny vplyv na povrchové vody oproti „0“ variantu v dôsledku budovania cestnej kanalizácie, sedimentačných nádrží, čistiarní vód a pod. Začína v km 4,7 a je vedená v dotyku resp. križuje Štitársky kanál v km 5,05, v km 6,85 križuje Kadaň, v km 10,6 Bocegaj, v km 11,25 je v dotyku s bezmenným kanálom pri vodnej nádrži Kolíňany, v km 12,25 s bezmenným ľavostranným prítokom potoka Bocegaj, v km 13,05; 13,5; 14,1; 14,82 križuje pravostranné drobné prítoky Jelenského potoka, v km 15,7 - 15,95 je vedená v dotyku s Jelenským potokom, v km 15,95 križuje potok Drevenica, v km 18,95 križuje potok Čakyň, v km 21,15 prekleňuje Čerešňový potok, v km 24,8 križuje rieku Žitava, v km 26,5 križuje Podhájsky potok, v km 29,35 prekleňuje prítok potoka Širočina, v km 30,95 prekleňuje Širočinu, v km 33,25 križuje potok Bočovka, v km 34,3 prekleňuje jej pravostranný prítok. Celkovo križuje povrchové tokov 19 - krát.

Zelená podalternatíva - začína pri Hornej Malante a južným obchvatom míňa obec Pohranice, pričom v km 4,95 prekleňuje Štitársky kanál, v km 6,85 križuje potok Kadaň, v km 9,28 Hostovský potok, v km 10,7 Čeľadický potok, v km 12,0 sa napája na červenú alternatívu.

Fialová - tunelová podalternatíva - začína v km 5,0 a v km 6,5 prekleňuje potok Kadaň, v km 8,4 Hostovský potok, pri ktorom sa napája na červenú alternatívu.

2.2.2 Vplyv na podzemnú vodu

Miera zraniteľnosti podzemnej vody závisí predovšetkým od priepustnosti a mocnosti pokryvných útvarov a hydrogeologických vlastností zvodneného kolektora najmä priepustnosti.

Najviac zraniteľné sú podzemné vody kvartérnych fluviaľnych náplavov rieky Nitry a Žitavy a podzemné vody karbonátov mezozoika. Dobrá priepustnosť kolektora vytvára vhodné podmienky pre relatívne rýchlu migráciu kontaminantov prostredníctvom prúdenia podzemnej vody.

Ostatným kvartérnym sedimentom ako hliny, deluviálne hliny, spraše, proliviálne sedimenty priradujeme stredný až nízky stupeň zraniteľnosti, tvoria v podstate ochrannú kryciu vrstvu.

Podzemné vody neogénnych sedimentov sú akumulované vo viac - menej uzavretých priepustných piesčitých vrstvách a možno ich hodnotiť ako veľmi málo zraniteľné. Relativne zraniteľnejšie sú podzemné vody neovulkanitov, kde pohyb vód prebieha v puklinovom a puklinovopórovom prostredí.

Podľa týchto kritérií je zraniteľnosť podzemných vód viazaná na úseky križovania komunikácie s väčšími tokmi, na oblasť karbonátov kolíňanského ostrova, kde komunikácia prechádza územím PHO vodného zdroja Pohranice v km 6,5 - 8,5 červenej alternatívy a na

oblasť PHO vodného zdroja Zlaté Moravce a Čierne Kľačany v km 24,0 - 29,75 červenej alternatívy a v km 25,75 - 32,5 modrej alternatívy. Pri tunelovej alternatíve možno očakávať v dôsledku pomerne malej rozlohy kolíňanského ostrova menšie prítoky podzemnej vody drénovaním infiltrovanej zrážkovej vody, najmä pri naradení porušených karbonatických hornín. Niveleta tunela je vedená nad miestnou eróznou bázou (potok Kadaň, Host'ovský potok).

Pri výstavbe a prevádzke komunikácie je nutné respektovať existenciu pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov a minimalizovať zásahy do horninového prostredia. Trvalý pokles hladiny podzemnej vody vplyvom výstavby komunikácie nepredpokladáme.

2.2.3 Predpokladané priemerné množstvo odpadových vôd z komunikácie

tab. č. 41

	merná ednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá	nulové riešenie
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená		
dĺžka komunikácie	km	8,344	8,298	31,597	35,888	36,000
šírka komunikácie	m	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50
priemerné množstvo odpadových vôd	m ³	93 454	113 143	430 825	489 333	490 860

2.3 Znečistenie ovzdušia emisiami z dopravy, imisná situácia, hluk z dopravy

2.3.1 Emisie z dopravy

Znečistenie ovzdušia a hluk z automobilovej dopravy má negatívny vplyv na životné prostredie. Jedná sa o dopady na zdravie obyvateľstva predovšetkým v sídlach, cez ktoré prechádzajú hlavné cestné tåhy s intenzívnu dopravou priamo zástavou. Tu sú obyvatelia vystavení vysokým koncentráciám škodlivých plynov. Je preukázaný aj nepriaznivý vplyv exhalátov na údržbu stavebných objektov. Zvýšené koncentrácie exhalátov z dopravy sa môžu vyskytovať aj v sídlach ležiacich v blízkosti cesty alebo diaľnice. Na znečistovanie ovzdušia sa okrem škodlivín z výfukových plynov cestných vozidiel podieľa aj zvýšená prašnosť, ktorá je spôsobená vírením usadených častic na povrchu vozovky a v jej bezprostrednej blízkosti. Exhaláty z motorových vozidiel môžu mať negatívny vplyv aj mimo sídiel a to predovšetkým na okysľovanie a znehodnocovanie pôdy spôsobené ukladaním SO₂, NO_x a kovov vznikajúcich pri spaľovaní. Kovy pôsobia negatívne aj na nadzemné časti rastlín.

Spaľovacie motory cestných vozidiel produkujú predovšetkým nasledovné škodliviny:

- oxid dusíka (NO_x)
- oxid uhoľnatý (CO)
- uhl'ovodíky (C_xH_y)

Oxidy dusíka (NO_x) - sú zmesou oxidu dusičného (NO₂) a dusnatého (NO). Pri spaľovaní vzniká NO, ktorý so vzdušným kyslíkom rýchlo reaguje na NO₂. NO₂ je plyn s dusivým zápacom čuchovo postihnutel'ný už pri nižších koncentráciách a pri vyšších koncentráciách (3 - 9 mg/m³) vyvoláva dráždenie dýchacích ciest. Osoby s chronickým zápalom priedušiek môžu reagovať podstatne skôr a astmatici sú najcitlivejší, ich stav sa môže zhoršovať už pri

koncentráciách okolo $0,6 \text{ mg/m}^3$. V letnom období sa oxidy dusíka podielajú na vzniku fotochemického smogu, ktorého hlavnou súčasťou je prízemný ozón. Fotochemický smog má výrazné dráždivé účinky na oči a dýchacie cesty, predovšetkým u alergických detí. Oxidy dusíka patria medzi najvážnejšie škodliviny produkované automobilovou dopravou.

Oxid uhol'natý (CO) - je silne toxický plyn, bez farby a zápachu, ktorý sa viaže na krvné farbivo a tým blokuje oxysličovanie tkanív. Je ľahší ako vzduch, takže za normálnych klimatických podmienok stúpa z dýchacej zóny a riedi sa. Preto ani pri vysokých intenzitách dopravy neohrozí zdravie. Je nebezpečný v uzavretých priestoroch (napr. garáže) a v miestach so zlým prevetrvávaním (tunely, frekventované mestské tepny v úzkej a vysokej zástavbe a pod.).

Uhľovodíky (C_xH_y) - vznikajú pri nedokonalom spaľovaní organických látok, teda aj pohonných hmôr. Jedná sa o veľké množstvo látok, ktorých zdravotné účinky sú rôzne. Niektoré jeho zložky pôsobia karcinogénne, prispievajú predovšetkým k vzostupu výskytu rakoviny plúc.

Medzi ďalšie škodliviny produkované spaľovacími motormi patria ešte oxid síry a olovo. Oxidy síry pôsobia dráždivo na dýchacie cesty, doprava sa však podielá na ich vzniku len menším dielom. Hlavnými znečistovateľmi, predovšetkým v zimných mesiacoch, je spaľovanie uhlia v kúreniskách. Olovo je ťažký kov, ktorý sa v minulosti pridával do benzínov ako antidentalónator v podobe tetraetylolova a tetrametylolova. V súvislosti s prechodom na nízkoolovnaté a bezolovnaté benzíny dochádza však v posledných rokoch k výraznému poklesu jeho koncentrácií v okolí ciest. Namesto tetraetylolova sa používa metytercbutyléter, ktorý obsahuje aj kyslík, ktorý zlepšuje spaľovanie organických látok a tým znížuje obsah CO vo výfukových plynach.

Na základe prognózovaných intenzít dopravy, emisných parametrov, rýchlosťi dopravného prúdu, dĺžky a pozdĺžneho sklonu jednotlivých úsekov bolo pre tri časové horizonty r. 2005, 2015 a 2025 vypočítané približné znečistenie ovzdušia z cestnej dopravy na projektovanej štvorpruhovej komunikácii od Nitry po Čaradice. Spolu s novou komunikáciou boli v prípade červenej alternatívy a jej podalternatív emisie sledované aj na odľahčenej starej ceste I/65, kde zostane zvyšková doprava a to bolo porovnané so stavom bez investovania, t.j. so znečistením na súčasnej ceste I/65 zatiaľenej výhľadovou intenzitou dopravy.

V posúdení boli zistované emisie 4 základných škodlivín NO_x , CO , C_xH_y a pevných častic (sadze) a to osobitne v intraviláne a osobitne v extraviláne, resp. v blízkosti zástavby, nakoľko závažnosť pôsobenia exhalátorov je tu rozdielna.

Merné (jednotkové) emisie vozidiel sú nasledovné:

Emisné parametre (g/voz./km)

tab. č. 42

druh škodliviny	NO_x			CO			C_xH_y			pevné častice		
	40	60	80	40	60	80	40	60	80	40	60	80
rýchlosť (km/h)	40	60	80	40	60	80	40	60	80	40	60	80
osobné vozidlo	2,2	2,2	2,8	11,5	8,8	8,4	1,5	1,1	1,1	0,02	0,02	0,03
nákladné vozidlo	9,0	13,8	15,0	16,0	14,0	13,4	0,6	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
koef. pre sklon nad 2,5 %	1,5			1,15			1,3			1,15		
koef. zniženia po r. 2010	0,3			0,5			0,5			0,75		

Podklady : údaje Pragoprojektu

Výpočet celkových emisií bol vykonaný v tabuľkách jednak pre nulové riešenie a jednak pre štyri navrhované alternatívy. V tabuľkách a grafoch vyjadrujúcich emisie je dodržané nasledovné značenie variantov:

- alternatíva modrá - v pôvodnej trase
- alternatíva červená - v novej trase

podalternatíva fialová - modifikovaná červená alternatíva s tunelom pri Pohraničiach
podalternatíva zelená - modifikovaná červená alternatíva v polohe južne od Pohraničia

Záverečné zhodnotenie spolu s grafickým zobrazením jednotlivých zložiek emisií je uvedené v samostatnej tabuľke.

Riešený existujúci úsek cesty I/65 bol vybudovaný v štyridsiatych rokoch, pričom sa už vtedy dodržiavala zásada, aby trasa neprechádzala zástavbou obcí. Jedine v Nitre na úseku dlhom cca 1800 m prechádza cesta intravilánom mesta a podobne v obci Olichov (cca 450 m). V ostatných prípadoch sa jedná len o dotyk s vonkajšou stranou zástavby (Horná Malanta, Koliňany, Beladice, Tesárske Mlyňany, Zlaté Moravce a Čierna Dolina). Kontakt so zástavbou je takto len na cca 15 % dĺžky trasy, aj to sa jedná väčšinou o jednostrannú zástavbu vo vzdialosti do 150 m, kde je nepriaznivý účinok emisií miernejší. Posudzovaná stavba preto nebude spôsobovať zásadné zmeny v prerozdelení emisií vzniknutých v zástavbe a mimo nej.

Z hľadiska celkového množstva exhalátov (intravilán + extravilán), pri NO_x a pri pevných časticach nastáva zníženie množstva emisií od 10 % (pri fialovej podalternatíve) až po zvýšenie o 2 % (pri modrej alternatíve). Takéto zvýšenie je spôsobené predovšetkým vyššími rýchlosťami vozidiel na štvorpruhovej komunikácii, pretože produkcia NO_x sa so zvyšujúcou rýchlosťou zväčšuje. Pri emisiách ostatných sledovaných zložiek (CO a C_xH_y) dochádza k zníženiu od 6 % do 16 %. Najvhodnejšia je v tomto ohľade fialová podalternatíva, najmenej vhodná je modrá alternatíva (- zníženie o %, + zvýšenie o %):

	alternatíva modrá	alternatíva červená	podalt. fialová	podalt. zelená
NO_x	+ 2 %	- 8 %	- 9 %	- 6 %
CO	- 6 %	- 15 %	- 15 %	- 14 %
C_xH_y	- 6 %	- 15 %	- 16 %	- 14 %
pevné častice	+ 1 %	- 9 %	- 10 %	- 9 %

Z hľadiska vplyvu exhalátov na obyvateľstvo, prípadne na stavebné objekty má rozhodujúci význam porovnanie množstva emisií v intraviláne, alebo v bezprostrednej blízkosti cesty I/65. Tu je poradie podobné: najvhodnejšia je fialová alternatíva (úspory od 14 % do 39 % podľa druhu škodliviny), druhá v poradí je južná podalternatíva (úspora od 3 % do 32 %), tretia je červená alternatíva (úspora od 2 % do 32 %) a posledná je modrá alternatíva (zvýšenie 9 % až úspora 24 %).

V riešenom úseku sú vcelku dobré rozptylové podmienky. Početnosť bezvetria v Nitre je až 14,2 %. Priemerná celoročná rýchlosť vetra (vrátane bezvetria) je 3,2 m/s.

Ak sa jednoducho sčíta množstvo sledovaných emisií vyprodukované v roku 2005, potom v blízkosti zástavby na existujúcom stave cesty by vozidlá vyprodukovali 456,07 t exhalátov (CO , NO_x a C_xH_y) a po rozšírení na štvorpruh 391,35 t pri modrej alternatíve, 347,69 t pri červenej alternatíve, 311,45 ton pri tunelovej podalternatíve a 347,35 ton pri južnej podalternatíve. Jednotlivé emisie majú však rozdielnú mieru negatívneho pôsobenia, preto ich nemožno jednoducho sčítať. Podľa metodiky používanej pre oceňovanie vplyvov pre ekonomickú efektívnosť, je relatívna toxicita jednotlivých emitovaných látok približne v relácii: $\text{CO} = 1$, $\text{C}_x\text{H}_y = 5$, $\text{NO}_x = 10$. Pri použití tohto predpokladu vychádza relatívna toxicita v zástavbe pred výstavbou 1 664,1 a po výstavbe 1 625,2 pri modrej alternatíve, 1 441,7 pri červenej alternatíve, 1 270,3 pri tunelovej poalternatíve a 1 440,1 pri južnej podalternatíve. Dochádza teda vo všetkých prípadoch k zlepšeniu, najviac u tunelovej podalternatívy a to o 24%.

Výpočet emisií z motorových vozidiel

alternatíva modrá

tab. č. 43

Cesta I/65 Nitra - Čáradice	dĺžka km	rok	intenzita dopravy (sk voz/24h)			merné emisie Os (g/km)				merné emisie Na (g/km)				Emisie (ton / rok)			
			spolu	osobné	nákladné	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.
Nitra zástavba I. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,290	2005	5600	4592	1008	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,63	13,27	1,50	0,10
		2015	7560	6199	1361	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,26	11,28	1,09	0,12
		2025	8008	6567	1441	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,69	11,95	1,15	0,13
Nitra zástavba II. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,970	2005	12996	10657	2339	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	39,46	89,60	8,96	0,65
		2015	17545	14387	3158	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	37,58	76,13	6,50	0,82
		2025	18584	15239	3345	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	39,81	80,64	6,88	0,87
Nitra - Pohranice zástavba I. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,550	2005	9141	7496	1645	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	23,61	41,09	4,65	0,30
		2015	12340	10119	2221	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	22,48	34,92	3,37	0,38
		2025	13072	10719	2353	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	23,82	36,99	3,57	0,40
Nitra - Pohranice zástavba II. v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005	9141	7496	1645	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	7,33	13,65	1,43	0,12
		2015	12340	10119	2221	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	6,72	11,61	1,04	0,14
		2025	13072	10719	2353	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	7,11	12,29	1,10	0,15
Nitra - Pohranice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	3,425	2005	9141	7496	1645	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	114,18	212,55	22,26	1,80
		2015	12340	10119	2221	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	104,56	180,68	16,14	2,24
		2025	13072	10719	2353	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	110,75	191,39	17,09	2,37
Nitra - Pohranice extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,745	2005	9141	7496	1645	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	37,26	53,17	6,29	0,46
		2015	12340	10119	2221	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	34,11	45,20	4,56	0,57
		2025	13072	10719	2353	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	36,14	47,87	4,83	0,60
Pohranice - Kolíňany zástavba v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,310	2005	8656	7098	1558	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	14,68	20,95	2,48	0,18
		2015	11686	9582	2103	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	13,44	17,81	1,80	0,22
		2025	12378	10150	2228	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	14,24	18,86	1,90	0,24
Pohranice - Kolíňany extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	1,524	2005	8656	7098	1558	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	48,11	89,56	9,38	0,76
		2015	11686	9582	2103	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	44,06	76,13	6,80	0,94
		2025	12378	10150	2228	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	46,67	80,64	7,20	1,00
Pohranice - Kolíňany extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	2,516	2005	8656	7098	1558	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	119,14	170,03	20,13	1,46
		2015	11686	9582	2103	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	109,10	144,54	14,59	1,81
		2025	12378	10150	2228	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	115,56	153,10	15,46	1,92
Kolíňany - Beladice zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,190	2005	7797	6394	1403	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	5,40	10,06	1,05	0,09
		2015	10526	8631	1895	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	4,95	8,55	0,76	0,11
		2025	11150	9143	2007	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	5,24	9,06	0,81	0,11
Kolíňany - Beladice extravilán v= 80 km/h, sklon<2,5%	7,640	2005	7797	6394	1403	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	217,25	404,41	42,35	3,42
		2015	10526	8631	1895	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	198,94	343,78	30,70	4,25
		2025	11150	9143	2007	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	210,73	364,15	32,52	4,51
Beladice - Tes. Mlyňany zástavba I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,490	2005	7733	6341	1392	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	12,65	25,72	2,69	0,22
		2015	10440	8560	1879	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	12,65	21,87	1,95	0,27
		2025	11058	9068	1990	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	13,40	23,16	2,07	0,29
Beladice - Tes. Mlyňany extravilán v= 80 km/h, sklon<2,5%	4,113	2005	7733	6341	1392	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	116,00	215,93	22,61	1,82
		2015	10440	8560	1879	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	106,22	183,55	16,39	2,27
		2025	11058	9068	1990	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	112,52	194,43	17,36	2,41
Beladice - Tes. Mlyňany extravilán v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,247	2005	7733	6341	1392	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	52,75	75,29	8,91	0,65
		2015	10440	8560	1879	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	51,17	67,79	6,84	0,85
		2025	11058	9068	1990	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	51,17	67,79	6,84	0,85
Tes. Mlyňany-Zl. Moravc zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,250	2005	8667	7107	1560	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	7,90	14,71	1,54	0,12
		2015	11700	9594	2106	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	7,24	12,50	1,12	0,15
		2025	12394	10163	2231	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	7,67	13,25	1,18	0,16
Tes. Mlyňany-Zl. Moravc extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	2,868	2005	8667	7107	1560	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	90,66	168,75	17,67	1,43
		2015	11700	9594	2106	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	83,01	143,45	12,81	1,77
		2025	12394	10163	2231	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	87,93	151,95	13,57	1,88
Tes. Mlyňany-Zl. Moravc extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,932	2005	8667	7107	1560	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	44,19	63,06	7,47	0,54
		2015	11700	9594	2106	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	40,46	53,61	5,41	0,67
		2025	12394	10163	2231	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	42,86	56,79	5,73	0,71
Zl. Moravce - Olichov zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005	7399	6067	1332	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	116,90	202,00	18,04	2,50
		2015	9989	8191	1798	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	116,90	202,00	18,04	2,50
		2025	10581	8676	1905	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	116,90	202,00	18,04	2,50
Zl. Moravce - Olichov extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,634	2005	7399	6067	1332	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	66,14	94,39	11,18	0,81
		2015	9989	8191	1798	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	60,56	80,24	8,10	1,01
		2025</td															

cesta I/65 Nitra - Čáradice

úsek	délka km	rok	intenzita dopravy (sk. voz/24h)	menné emisie Os (g/km)				menné emisie Na (g/km)				Emisie (ton / rok)					
				spolu	osobné	na料adné	NOx	CO	C _x H _y	pev.č.	NOx	CO	C _x H _y	pev.č.	NOx	CO	C _x H _y
Nitra zástavba I. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,290	2005	5600	4592	1008	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	18,1	0,52	0,35	7,63	13,27	1,50	0,10
		2015	7560	6199	1361	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,28	11,28	1,09	0,12
Nitra zástavba II. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,970	2005	12998	10657	2339	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	39,46	89,80	8,96	0,65
		2015	17545	14387	3158	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	37,58	76,13	6,50	0,82
Nitra - Pohranice zástavba I. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,550	2005	9141	7496	1645	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	18,1	0,52	0,35	23,61	41,09	4,65	0,30
		2015	12340	10119	2221	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	22,48	34,92	3,37	0,38
Nitra - Pohranice zástavba II. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005	9141	7496	1845	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	7,33	13,85	1,43	0,12
		2015	12340	10119	2221	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	6,72	11,61	1,04	0,14
Nitra - Pohranice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	2,958	2005	9141	7496	2353	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	7,11	12,29	1,10	0,15
		2015	12340	10119	2221	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	98,65	183,83	19,23	1,55
Nitra - Pohranice extravilán II. v= 80 km/h, sklon<2,5%	1,251	2005	9141	7496	1845	4,2	8,8	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	23,82	38,99	3,57	0,40
		2015	12340	10119	2221	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	20,83	377,57	39,54	3,19
Pohranice - Beladice zástavba v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,350	2005	7290	5978	1312	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	13,96	19,92	2,36	0,17
		2015	9842	8070	1771	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	12,78	16,93	1,71	0,21
Pohranice - Beladice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	7,829	2005	7290	5978	1771	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	185,74	320,98	28,87	3,87
		2015	9842	8070	1771	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	196,74	339,98	30,36	4,21
Beladice - Choča extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	1,217	2005	7290	5978	1312	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	92,56	132,10	15,64	1,13
		2015	9842	8070	1771	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	84,76	112,29	11,34	1,41
Beladice - Choča extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,283	2005	7356	6032	1324	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	33,88	63,07	6,81	0,53
		2015	9931	8143	1788	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	31,03	53,62	4,79	0,66
Beladice - Choča extravilán II. v= 80 km/h, sklon<2,5%	3,440	2005	7356	6032	1788	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	32,87	58,79	5,07	0,70
		2015	9931	8143	1788	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	48,97	89,89	8,27	0,60
Choča - Tes. Mlyňany zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	2,321	2005	9058	9068	1990	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	88,84	153,52	13,71	1,90
		2015	10440	8560	1879	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	84,10	162,62	14,52	2,01
Tes. Mlyňany - Oľchov zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	5,221	2005	6189	5075	1114	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	5,19	9,66	1,01	0,08
		2015	8355	6851	1504	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	4,75	8,21	0,73	0,10
Tes. Mlyňany - Oľchov extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	5,221	2005	6189	5075	1114	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	5,04	8,70	0,78	0,11
		2015	8355	6851	1504	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	117,85	219,37	22,98	1,85
Tes. Mlyňany - Oľchov extravilán II. v= 80 km/h, sklon<2,5%	2,169	2005	6189	5075	1114	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	107,91	186,48	18,85	2,31
		2015	8355	6851	1504	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	114,31	197,53	17,64	2,44
Oľchov - Čáradice extravilán I. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,928	2005	8732	7160	1572	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	20,05	34,84	3,09	0,43
		2015	9249	7584	1865	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	21,23	36,89	3,28	0,45
Oľchov - Čáradice extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,369	2005	8468	5304	1184	4,2	9,66	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	13,06	18,83	2,21	0,16
		2015	8732	7160	1572	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	71,23	94,37	9,53	1,18
Kolifany - Kolifany zástavba v= 70 km/h, sklon>2,5%	0,310	2005	1366	1120	246	3,75	9,89	1,43	0,03	21,8	15,8	0,52	0,35	21,8	33,88	3,38	0,40
		2015	1844	1512	332	1,13	4,95	0,72	0,02	21,8	15,8	0,52	0,35	2,01	2,88	0,28	0,03
Pohranice - Kolifany extravilán I. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,530	2005	1366	1902	352	1,13	4,95	0,72	0,02	21,8	15,8	0,52	0,35	2,13	3,05	0,30	0,04
		2015	1844	1512	246	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	2,64	4,92	0,51	0,04
Pohranice - Kolifany extravilán II. v= 70 km/h, sklon<2,5%	3,490	2005	1366	1902	352	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	2,42	4,18	0,37	0,05
		2015	1844	1512	246	3,75	9,89	1,43	0,03	21,8	15,8	0,52	0,35	24,23	38,10	4,41	0,30
Kolifany - Beladice zástavba v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,190	2005	507	416	91	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,30	0,68	0,07	0,00
		2015	684	581	123	0,86	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,29	0,58	0,05	0,01
Kolifany - Beladice extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	5,960	2005	725	595	131	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,30	0,62	0,05	0,01
		2015	684	581	123	0,75	4,3	0,55	0,02	14,4	13,7	0,4	0,3	10,24	21,00	2,15	0,18
Kolifany - Beladice extravilán II. v= 70 km/h, sklon<2,5%	1,700	2005	507	416	91	3,75	9,89	1,43	0,03	21,6	15,8	0,52	0,35	4,33	6,20	0,81	0,07
		2015	684	581	123	1,13	4,95	0,72	0,02	21,6	15,8	0,52	0,35	4,09	5,85	0,58	0,07
Beladice - Choča zástavba v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,280	2005	377	309	68	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,33	0,75	0,08	0,01
		2015	509	417	92	0,75	4,3	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,31	0,64	0,05	0,01
Beladice - Choča extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,980	2005	377	309	68	2,5	8,8	1,1	0,03	14,4	13,7	0,4	0,3	1,25	2,57	0,26	0,02
		2015	509	417	92	0,75	4,3	0,55	0,02	14,4	13,7	0,4	0,3	1,17	2,18	0,19	0,03
Beladice - Choča extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	1,910	2005	377	309	68	3,75	9,89	1,43	0,03	21,6	15,8	0,52	0,35	3,86	5,75	0,87	0,05
		2015	509	417	92	1,13	4,95	0,72	0,02	21,6	15,8	0,52	0,35	3,41	4,89	0,48	0,06
Tes. Mlyňany-Zl. Moravce zástavba v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,250	2005	2478	2032	602	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	2,77	4,30	0,42	0,05
		2015	3544	2906	638	0,99	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	2,93	4,56	0,44	0,05
Tes. M																	

Výpočet emisií z motorových vozidel

podalternativa fialová - tunelová

tab. č. 45

Cesta I/65 Nitra - Čáradice

úsek	délka km	rok	intenzita dopravy (sk. voz/24h)				merné emisie Os (g/km)				merné emisie Na (g/km)				Emisie (ton / rok)			
			spolu	osobné	nákladné	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.	
Nitra zástavba I. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,290	2005 2015 2025	5600 6199 8008	4592 1361 1441	1008 0,99 0,99	3,3 5,08 5,08	10,1 4,4 4,4	1,43 0,55 0,55	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 20,7	16,1 16,1 16,1	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	7,83 7,26 7,69	13,27 11,28 11,95	1,50 1,09 1,15	0,10 0,12 0,13	
Nitra zástavba II. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,970	2005 2015 2025	12998 17545 15854	10657 14387 15239	2339 3158 3345	2,2 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,1 0,55 0,55	0,02 0,02 0,02	13,8 13,8 13,8	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	39,46 37,58 39,81	89,80 80,84 68,88	8,98 8,88 8,87	0,85 0,82 0,87	
Nitra - Pohronice zástavba I. v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,550	2005 2015 2025	9141 12340 13072	7496 10119 10719	1845 2221 2353	3,3 0,99 0,99	10,1 5,08 5,08	1,43 0,72 0,72	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 20,7	16,1 16,1 16,1	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	23,61 23,82 23,82	41,09 36,89 35,77	4,65 3,37 3,40	0,30 0,38 0,40	
Nitra - Pohronice zástavba II. v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005 2015 2025	9141 12340 13072	7496 10119 10719	1845 2221 2353	2,8 0,84 1,26	8,4 0,4 4,83	1,1 0,55 0,72	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	7,33 8,72 8,72	13,85 11,81 11,81	1,43 1,04 1,04	0,12 0,14 0,14	
Nitra - Pohronice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	2,959	2005 2015 2025	9141 12340 13072	7496 10119 10719	1845 2221 2353	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	98,85 214,98 95,88	183,83 371,49 165,35	19,23 33,18 14,77	1,55 1,80 2,05	
Nitra - Pohronice extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,251	2005 2015 2025	9141 12340 13072	7496 10119 10719	1845 2221 2353	4,2 0,84 1,26	9,66 0,4 4,83	1,43 0,72 0,72	0,04 0,02 0,02	22,5 22,5 15	14 14 15	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	62,56 57,29 57,29	89,28 75,89 75,89	10,57 7,66 7,66	0,77 0,95 0,95	
Pohronice - Beladice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	8,336	2005 2015 2025	7290 8942 10425	5978 8070 8548	1312 1771 1878	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	221,63 202,95 214,98	412,58 350,71 371,49	43,21 31,32 33,18	3,49 3,34 4,80	
Pohronice - Beladice extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,808	2005 2015 2025	7290 9842 10425	5978 8070 8548	1312 1771 1878	4,2 0,84 1,26	9,66 0,4 4,83	1,43 0,72 0,72	0,04 0,02 0,02	22,5 22,5 15	14 14 15	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	72,10 66,03 68,84	102,90 87,47 88,83	12,18 1,10 1,10	0,88 0,95 0,95	
Beladice - Choča extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	1,263	2005 2015 2025	7358 9931 10519	6032 8143 8626	1324 1788 1893	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	31,03 31,03 32,87	53,82 56,79 56,79	5,07 5,07 0,70	0,68 0,68 0,70	
Beladice - Choča extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	1,217	2005 2015 2025	7358 9931 10519	6032 8143 8626	1324 1788 1893	4,2 0,84 1,26	9,66 0,4 4,83	1,43 0,72 0,72	0,04 0,02 0,02	22,5 22,5 15	14 14 15	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	44,85 47,50 47,50	59,41 62,93 62,93	6,00 6,35 6,35	0,75 0,79 0,79	
Choča - Tes. Myňany zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005 2015 2025	7733 10440 11058	6341 8560 9068	1392 1789 1990	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	33,88 6,02 6,02	63,07 10,40 10,40	6,81 0,93 0,93	0,53 0,13 0,13	
Choča - Tes. Myňany extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	3,440	2005 2015 2025	7733 10440 11058	6341 8560 9068	1392 1789 1990	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	97,02 94,37 97,02	180,60 93,13 189,1	1,53 1,18 1,53	0,88 0,88 0,88	
Tes. Myňany - Oľchov zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,230	2005 2015 2025	8189 8355 8850	5075 1504 7257	1114 1879 1593	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	88,84 5,04 5,04	153,52 8,70 8,70	13,71 0,78 0,78	1,90 0,11 0,11	
Tes. Myňany - Oľchov extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	5,221	2005 2015 2025	8189 8355 8850	5075 1504 7257	1114 1879 1593	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	107,91 117,85 117,85	188,48 219,37 219,37	18,85 22,98 22,98	2,31 2,44 2,44	
Tes. Myňany - Oľchov extravilán II. v= 80 km/h, sklon>2,5%	2,169	2005 2015 2025	8189 8355 8850	5075 1504 7257	1114 1879 1593	4,2 0,84 1,26	9,66 0,4 4,83	1,43 0,72 0,72	0,04 0,02 0,02	22,5 22,5 15	14 14 15	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	73,44 72,25 72,25	104,81 89,09 89,09	12,41 8,99 8,99	0,90 1,12 1,12	
Oľchov - Čáradice extravilán I. v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,928	2005 2015 2025	6468 8732 9249	5304 7160 7584	1184 1572 1885	2,8 0,84 1,26	8,4 0,4 4,2	1,1 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	21,89 21,89 12,88	40,75 21,00 16,78	4,27 2,15 1,68	0,34 0,16 0,21	
Pohronice - Kolíňany zástavba v= 70 km/h, sklon>2,5%	0,310	2005 2015 2025	1366 1844 1953	1120 1802 1802	246 352 352	3,75 1,13 1,13	9,89 4,95 4,95	1,43 0,72 0,72	0,03 0,02 0,02	21,6 21,6 21,6	15,8 15,8 15,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	2,15 2,13 2,13	3,38 3,05 3,05	0,39 0,30 0,30	0,03 0,04 0,04	
Pohronice - Kolíňany extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,530	2005 2015 2025	1366 1844 1953	1120 1802 1802	246 332 352	2,8 0,84 0,84	8,4 0,4 4,2	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 15	14 14 15	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	2,84 2,42 2,42	4,92 4,18 4,18	0,51 0,37 0,37	0,04 0,05 0,05	
Pohronice - Kolíňany extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	3,490	2005 2015 2025	1366 1844 1953	1120 1802 1802	246 332 352	3,75 1,13 1,13	9,89 4,95 4,95	1,43 0,72 0,72	0,03 0,02 0,02	21,6 21,6 21,6	15,8 15,8 15,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	24,23 22,80 22,80	38,10 32,38 32,38	4,41 3,19 3,19	0,30 0,38 0,38	
Kolíňany - Beladice zástavba v= 80 km/h, sklon<2,5%	0,190	2005 2015 2025	507 684 725	418 561 595	91 123 131	2,2 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 14	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	10,24 11,96 11,96	21,00 15,84 15,84	2,15 1,66 1,66	0,16 0,20 0,20	
Kolíňany - Beladice extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	5,960	2005 2015 2025	507 684 725	418 561 595	91 123 131	2,5 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 14	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	9,55 11,96 11,96	17,84 15,84 15,84	1,58 0,21 0,21	0,21 0,16 0,16	
Kolíňany - Beladice extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	1,700	2005 2015 2025	507 684 725	418 561 595	91 123 131	2,5 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 14	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	10,12 12,88 12,88	18,90 16,89 16,89	1,65 0,22 0,22	0,22 0,05 0,05	
Beladice - Choča extravilán v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,980	2005 2015 2025	507 684 725	377 509 539	91 123 131	2,5 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 14	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	1,25 1,24 1,24	2,57 2,31 2,31	0,26 0,20 0,20	0,02 0,03 0,03	
Beladice - Choča extravilán v= 70 km/h, sklon>2,5%	1,910	2005 2015 2025	507 684 725	377 509 539	91 123 131	2,5 0,86 0,86	8,8 4,4 4,4	1,0 0,55 0,55	0,03 0,02 0,02	13,8 13,8 14	14 14 14	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	3,88 3,41 3,41	5,75 4,89 4,89	0,67 0,48 0,48	0,05 0,06 0,06	
Tes. Myňany-Zl. Moravce zástavba v= 80 km/h, sklon>2,5%	0,250	2005 2015 2025	2478 3345 3544	2032 2743 2906	448 502 538	3,3 0,99 0,98	10,1 5,06 5,06	1,43 0,72 0,72	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 21,6	16,1 16,1 16,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	2,77 2,93 4,33	4,30 4,56 6,20	0,42 0,44 0,61	0,05 0,07 0,07	
Tes. Myňany-Zl. Moravce extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	1,930	2005 2015 2025	2478 3345 3544	2032 2743 2906	448 502 538	2,5 0,99 0,98	8,99 5,06 5,06	1,43 0,72 0,72	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 21,6	16,1 16,1 16,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	3,88 3,41 3,41	5,75 4,89 4,89	0,67 0,48 0,48	0,05 0,05 0,05	
Tes. Myňany-Zl. Moravce extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	0,350	2005 2015 2025	2478 3345 3544	2032 2743 2906	448 502 538	2,5 0,99 0,98	8,99 5,06 5,06	1,43 0,72 0,72	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 21,6	16,1 16,1 16,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	2,91 3,46 4,09	5,06 5,46 5,85	0,57 0,44 0,58	0,04 0,05 0,05	
Tes. Myňany-Zl. Moravce extravilán III. v= 70 km/h, sklon>2,5%	0,720	2005 2015 2025	2478 3345 3544	2032 2743 2906	448 502 538	2,5 0,99 0,98	8,99 5,06 5,06	1,43 0,72 0,72	0,02 0,02 0,02	20,7 20,7 21,6	16,1 16,1 16,8	0,52 0,52 0,52	0,35 0,35 0,35	8,07 8,46 8,46	14,26 12,12 12,12	1,85 1,20 1,20	0,11 0,14 0,14	
Zl. Moravce - Oľchov zástavba v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,580	2005 2015 2025	1210 1634 1730	992 1419 1419	218 311	2,5 0,99 0,75	8,8 4,4 4,3	1,1 0,55 0,55	0,02 0,02 0,02	14,4 14,4 14,4	13,7 13,7 13,7	0,4 0,4 0,4	0,3 0,3 0,3	2,38 2,35 2,35	4,88 4,39 4,39	0,50 0,38 0,38	0,04 0,05 0,05	
Zl. Moravce - Oľchov extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	3,960	2005 2015 2025	1210 1634 1730	992 1419 1419	218 311	2,5 0,99 0,												

Výpočet emisí z motorových vozidel

podalternativa zelená - južná

tob. č. 46

Cesta I/65 Nitra - Čadáce

úsek	dĺžka km	rok	intenzita dopravy (sk.voz/24h)	merné emisie Oz (g/km)				merné emisie Na (g/km)				Emisie (ton / rok)					
				spolu	osobné	nákladné	NO _x	CO	C _x H _y	pav.č.	NO _x	CO	C _x H _y	pav.č.	NO _x	CO	C _x H _y
Nitra zástavba I.	0,290	2005	5800	4592	1008	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,63	13,27	1,50	0,10
		2015	7580	8199	1361	0,69	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,26	11,28	1,09	0,12
		2025	8008	8567	1441	0,69	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	7,69	11,95	1,15	0,13
Nitra zástavba II.	0,870	2005	12998	10657	2339	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	39,45	89,60	9,98	0,85
		2015	17545	14387	3158	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	37,58	76,13	6,50	0,82
		2025	18584	15239	3345	0,66	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	39,81	80,64	6,88	0,87
Nitra - Horná Malatia zástavba I.	0,550	2005	9141	7496	1845	3,3	10,1	1,43	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	23,61	41,09	4,65	0,30
Nitra - Horná Malatia zástavba II.	0,220	2005	12340	10119	2221	0,89	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	22,48	34,92	3,37	0,38
Nitra - Horná Malatia zástavba II.		2015	13072	10719	2353	0,89	5,06	0,72	0,02	20,7	16,1	0,52	0,35	23,82	36,99	3,57	0,40
Nitra - Horná Malatia extravidán I.	2,190	2005	9141	7496	1845	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	7,33	13,65	1,43	0,12
Nitra - Horná Malatia extravidán I.		2015	12340	10119	2221	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	8,72	11,61	1,04	0,14
Nitra - Horná Malatia extravidán I.		2025	13072	10719	2353	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	7,11	12,29	1,10	0,15
Nitra - Horná Malatia extravidán I.	0,470	2005	9141	7496	1845	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	70,92	122,38	10,93	0,51
Nitra - Horná Malatia extravidán I.		2015	12340	10119	2221	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	21,52	28,51	2,88	0,36
Nitra - Horná Malatia extravidán I.		2025	13072	10719	2353	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	22,80	30,20	3,05	0,38
Hor.Malatia-Pohronice zástavba	0,320	2005	7800	8478	1422	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	13,83	19,74	2,34	0,17
Hor.Malatia-Pohronice zástavba		2015	10665	8745	1920	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	12,66	16,78	1,89	0,21
Hor.Malatia-Pohronice zástavba		2025	11297	9284	2033	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	13,41	17,77	1,79	0,22
Hor.Malatia-Pohronice extravidán I.	0,845	2005	7900	8478	1422	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	24,35	45,32	4,75	0,38
Hor.Malatia-Pohronice extravidán I.		2015	10865	8745	1920	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	22,29	38,52	3,44	0,48
Hor.Malatia-Pohronice extravidán I.		2025	11297	9284	2033	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	23,62	40,81	3,64	0,50
Hor.Malatia-Pohronice extravidán II.	1,735	2005	7900	8478	1422	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	74,98	107,01	12,67	0,92
Hor.Malatia-Pohronice extravidán II.		2015	10665	8745	1920	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	88,66	90,97	9,18	1,14
Hor.Malatia-Pohronice extravidán II.		2025	11297	9284	2033	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	72,73	95,38	9,73	1,21
Pohronice - Beladice extravidán I.	5,705	2005	7290	5978	1312	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	151,68	282,35	29,57	2,39
Pohronice - Beladice extravidán I.		2015	9842	8070	1771	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	138,89	240,02	21,44	2,97
Pohronice - Beladice extravidán I.		2025	10425	8548	1876	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	147,13	254,24	22,71	3,15
Pohronice - Beladice extravidán II.	3,005	2005	7290	5978	1312	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	119,84	171,03	20,25	1,47
Pohronice - Beladice extravidán II.		2015	9842	8070	1771	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	109,74	145,39	14,68	1,82
Pohronice - Beladice extravidán II.		2025	10425	8548	1876	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	116,24	154,00	15,55	1,93
Beladice - Chôľa extravidán I.	1,263	2005	7358	6032	1324	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	33,88	63,07	6,61	0,53
Beladice - Chôľa extravidán I.		2015	9931	8143	1788	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	31,03	53,62	4,79	0,68
Beladice - Chôľa extravidán I.		2025	10519	8626	1893	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	32,87	56,79	5,07	0,70
Beladice - Chôľa extravidán II.	1,217	2005	7358	6032	1324	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	119,84	171,03	20,25	1,47
Beladice - Chôľa extravidán II.		2015	9931	8143	1788	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	44,85	59,41	6,00	0,75
Beladice - Chôľa extravidán II.		2025	10519	8626	1893	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	47,50	62,93	6,35	0,79
Chôľa - Tes.Mlyňany zástavba	0,220	2005	7733	6341	1382	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	6,20	11,65	1,21	0,10
Chôľa - Tes.Mlyňany zástavba		2015	10440	8560	1879	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	5,88	9,82	0,88	0,12
Chôľa - Tes.Mlyňany zástavba		2025	11058	9069	1990	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	6,02	10,40	0,93	0,13
Tes.Mlyňany - Oľchov extravidán I.	5,221	2005	7733	6341	1392	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	97,02	180,60	18,91	1,53
Tes.Mlyňany - Oľchov extravidán I.		2015	10440	8560	1879	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	94,10	182,82	14,52	2,01
Tes.Mlyňany - Oľchov extravidán I.		2025	11058	9069	1990	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	114,31	197,53	17,64	2,44
Tes.Mlyňany - Oľchov zástavba	0,230	2005	8189	5075	1114	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	4,75	8,21	0,73	0,10
Tes.Mlyňany - Oľchov zástavba		2015	8189	5075	1114	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	73,44	104,81	12,41	0,90
Tes.Mlyňany - Oľchov zástavba		2025	8189	5075	1114	4,2	9,86	1,43	0,04	22,5	15,4	0,52	0,35	87,25	89,09	8,99	1,12
Kolifany - Čadáce extravidán II.	2,169	2005	8355	6851	1504	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	21,89	40,75	4,27	0,34
Kolifany - Čadáce extravidán II.		2015	8950	7267	1583	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	71,23	94,37	9,53	1,18
Kolifany - Čadáce extravidán II.		2025	8468	5304	1164	2,8	8,4	1,1	0,03	15	13,4	0,4	0,3	20,05	34,64	3,09	0,43
Kolifany - Čadáce extravidán I.	0,928	2005	8732	7160	1572	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	21,23	36,89	3,28	0,45
Kolifany - Čadáce extravidán I.		2015	9249	7584	1865	0,84	4,2	0,55	0,02	15	13,4	0,4	0,3	13,06	18,63	2,21	0,18
Kolifany - Čadáce extravidán I.		2025	9249	7584	1865	1,26	4,83	0,72	0,03	22,5	15,4	0,52	0,35	11,96	15,84	1,60	0,21
Kolifany - Beladice extravidán I.	0,190	2005	8732	416	223	3,75	8,99	1,43	0,03	21,6	15,8	0,52	0,35	2,13	3,05	0,30	0,04
Kolifany - Beladice extravidán I.		2015	9644	512	131	0,86	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,29	0,58	0,05	0,01
Kolifany - Beladice extravidán I.		2025	725	595	131	0,86	4,4	0,55	0,02	13,8	14	0,4	0,3	0,30	0,62	0,05	0,01
Kolifany - Beladice extravidán I.	5,960	2005	507	416	91	2,5	8,8	1,1	0,03	14,4	13,7	0,4	0,3	10,24	21,00	2,15	0,16
Kolifany - Beladice extravidán I.		2015	684	561	131	0,75	4,3	0,55	0,02	14,4	13,7	0,4	0,3	10,24	21,00	2,15	0,16
Kolifany - Beladice extravidán I.		2025	725	595	131	0,75	4,3	0,55	0,02	14,4	13,7	0,4	0,3	10,12	18,90	1,85	0,22
Kolifany - Beladice extravidán II.	1,700																

Výpočet emisií z motorových vozidiel

nulové riešenie

tab. č. 47

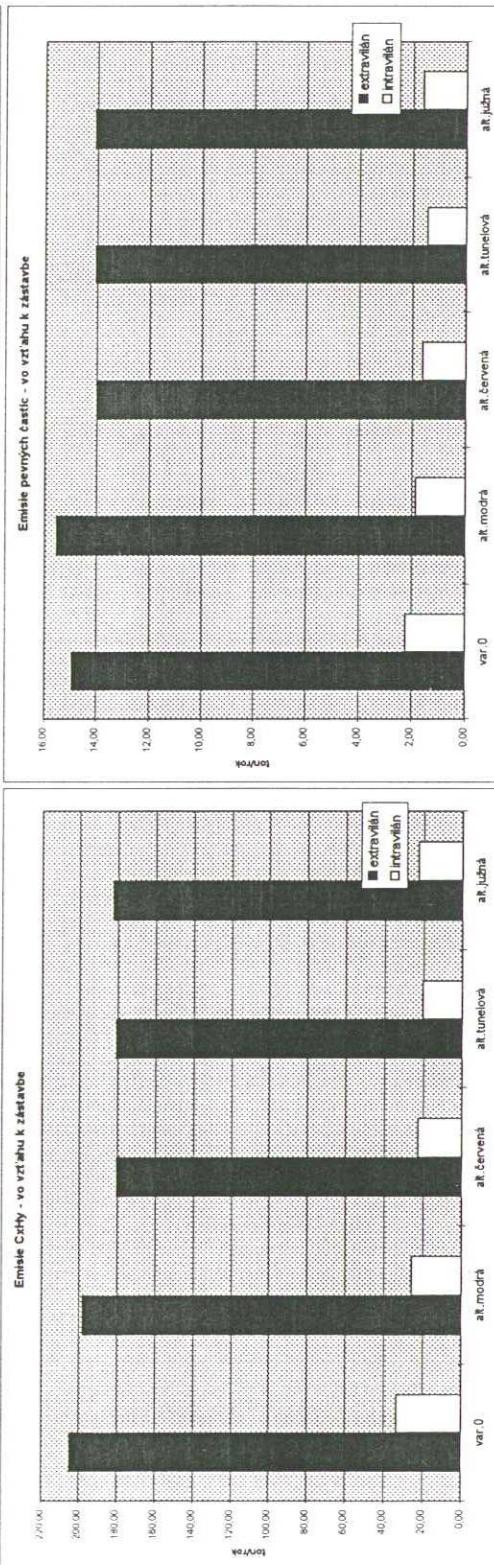
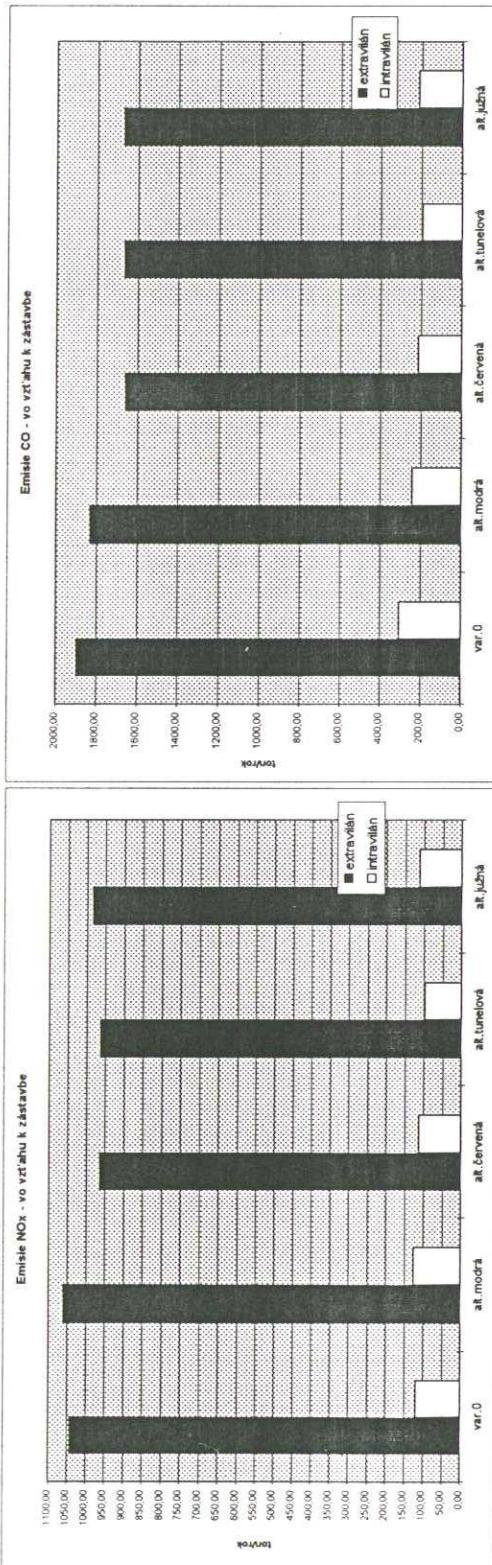
Cesta I/65 Nitra - Čáradice	dĺžka km	rok	intenzita dopravy (sk voz/24h)			merné emisie Os (g/km)			merné emisie Na (g/km)			Emisie (ton / rok)					
			spolu	osobné	nákladné	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.	NOx	CO	CxHy	pev.č.
Nitra zástavba I. v= 40 km/h, sklon<2,5%	0,290	2005	5600	4592	1008	2,2	11,5	1,5	0,02	9	16	0,6	0,4	4,06	14,59	1,59	0,10
		2015	7560	6199	1361	0,66	5,75	0,75	0,015	9	16	0,6	0,4	3,46	12,16	1,16	0,13
		2025	8008	6567	1441	0,66	5,75	0,75	0,015	9	16	0,6	0,4	3,66	12,88	1,23	0,14
Nitra zástavba II. v= 40 km/h, sklon<2,5%	0,970	2005	12996	10657	2339	2,2	11,5	1,5	0,02	9	16	0,6	0,4	31,51	113,28	12,31	0,81
		2015	17545	14387	3158	0,66	5,75	0,75	0,015	9	16	0,6	0,4	26,85	94,36	8,98	1,05
		2025	18584	15239	3345	0,66	5,75	0,75	0,015	9	16	0,6	0,4	28,44	99,95	9,51	1,11
Nitra - Pôhronice zástavba I. v= 40 km/h, sklon>2,5%	0,550	2005	9141	7496	1645	3,3	13,23	1,95	0,023	13,5	18,4	0,78	0,46	18,85	51,97	6,38	0,37
		2015	12340	10119	2221	0,99	6,615	0,975	0,017	13,5	18,4	0,78	0,46	16,06	43,29	4,66	0,48
		2025	13072	10719	2353	0,99	6,615	0,975	0,017	13,5	18,4	0,78	0,46	17,01	45,85	4,93	0,51
Nitra - Pôhronice zástavba II. v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,220	2005	9141	7496	1645	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	6,81	13,97	1,43	0,11
		2015	12340	10119	2221	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	6,36	11,88	1,04	0,14
		2025	13072	10719	2353	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	6,73	12,58	1,10	0,15
Nitra - Pôhronice extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	2,390	2005	9141	7496	1645	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	74,03	151,80	15,53	1,19
		2015	12340	10119	2221	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	69,05	129,01	11,26	1,49
		2025	13072	10719	2353	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	73,14	136,65	11,93	1,58
Nitra - Pôhronice extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	1,850	2005	9141	7496	1645	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	85,96	135,13	15,63	1,07
		2015	12340	10119	2221	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	80,17	114,85	11,33	1,35
		2025	13072	10719	2353	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	84,92	121,66	12,00	1,43
Pôhronice - Kolíňany zástavba v= 70 km/h, sklon>2,5%	0,310	2005	8656	7098	1558	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	13,64	21,44	2,48	0,17
		2015	11686	9582	2103	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	12,72	18,22	1,80	0,21
		2025	12378	10150	2228	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	13,47	19,30	1,90	0,23
Pôhronice - Kolíňany extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	0,530	2005	8656	7098	1558	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	15,55	31,88	3,26	0,25
		2015	11686	9582	2103	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	14,50	27,09	2,36	0,31
		2025	12378	10150	2228	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	15,36	28,70	2,50	0,33
Pôhronice - Kolíňany extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	2,960	2005	8656	7098	1558	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	130,24	204,74	23,68	1,62
		2015	11686	9582	2103	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	121,47	174,02	17,17	2,04
		2025	12378	10150	2228	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	128,66	184,33	18,18	2,16
Pôhronice - Kolíňany extravilán III. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,530	2005	8656	7098	1558	3,3	10,12	1,43	0,023	20,7	16,1	0,52	0,35	21,54	37,50	4,24	0,27
		2015	11686	9582	2103	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	20,52	31,86	3,07	0,35
		2025	12378	10150	2228	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	21,73	33,75	3,26	0,37
Kolíňany - Beladice zástavba v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,190	2005	7797	6394	1403	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	4,64	10,53	1,05	0,08
		2015	10526	8631	1895	0,66	4,4	0,55	0,015	13,8	14	0,4	0,3	4,42	8,95	0,76	0,10
		2025	11150	9143	2007	0,66	4,4	0,55	0,015	13,8	14	0,4	0,3	4,68	9,48	0,81	0,10
Kolíňany - Beladice extravilán I. v= 70 km/h, sklon<2,5%	5,960	2005	7797	6394	1403	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	157,47	322,88	33,04	2,53
		2015	10526	8631	1895	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	146,87	274,41	23,95	3,18
		2025	11150	9143	2007	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	155,57	290,67	25,37	3,37
Kolíňany - Beladice extravilán II. v= 70 km/h, sklon>2,5%	1,700	2005	7797	6394	1403	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	67,37	105,92	12,25	0,84
		2015	10526	8631	1895	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	62,84	90,02	8,88	0,16
		2025	11150	9143	2007	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	66,56	95,36	9,41	1,12
Beladice - Tes. Mlyňany zástavba I. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,280	2005	7733	6341	1392	2,2	8,8	1,1	0,02	13,8	14	0,4	0,3	6,78	15,39	1,54	0,11
		2015	10440	8560	1879	0,66	4,4	0,55	0,015	13,8	14	0,4	0,3	6,46	13,08	1,12	0,14
		2025	11058	9068	1990	0,66	4,4	0,55	0,015	13,8	14	0,4	0,3	6,84	13,85	1,18	0,15
Beladice - Tes. Mlyňany zástavba II. v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,230	2005	7733	6341	1392	3,3	10,12	1,43	0,023	20,7	16,1	0,52	0,35	8,35	14,54	1,64	0,11
		2015	10440	8560	1879	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	7,95	12,35	1,19	0,14
		2025	11058	9068	1990	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	8,43	13,08	1,26	0,14
Beladice - Tes. Mlyňany extravilán v= 70 km/h, sklon<2,5%	3,330	2005	7733	6341	1392	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	87,26	178,92	18,31	1,40
		2015	10440	8560	1879	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	81,39	152,06	13,27	1,76
		2025	11058	9068	1990	0,75	4,3	0,55	0,019	14,4	13,7	0,4	0,3	86,21	161,07	14,06	1,86
Beladice - Tes. Mlyňany extravilán v= 70 km/h, sklon>2,5%	2,160	2005	7733	6341	1392	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	84,90	133,48	15,44	1,06
		2015	10440	8560	1879	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	79,19	113,44	11,19	1,33
		2025	11058	9068	1990	1,125	4,945	0,715	0,022	21,6	15,76	0,52	0,35	83,88	120,17	11,86	1,41
Tes. Mlyňany-Zl. Moravce zástavba v= 60 km/h, sklon>2,5%	0,250	2005	8667	7107	1560	2,5	8,6	1,1	0,025	14,4	13,7	0,4	0,3	10,17	17,71	2,00	0,13
		2015	11700	9594	2106	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	9,69	15,05	1,45	0,16
		2025	12394	10163	2231	0,99	5,06	0,715	0,017	20,7	16,1	0,52	0,35	10,26	15,94	1,54	0,17
Tes. Mlyňany-Zl. Moravce extravilán II. v= 60 km/h, sklon<2,5%	0,350	2005	8667	7107	1560	3,75	9,89	1,43	0,029	21,6	15,76	0,52	0,35	40,97	64,41	7,45	0,51
		2015	11700</														

Výpočet emisií z motorových vozidel

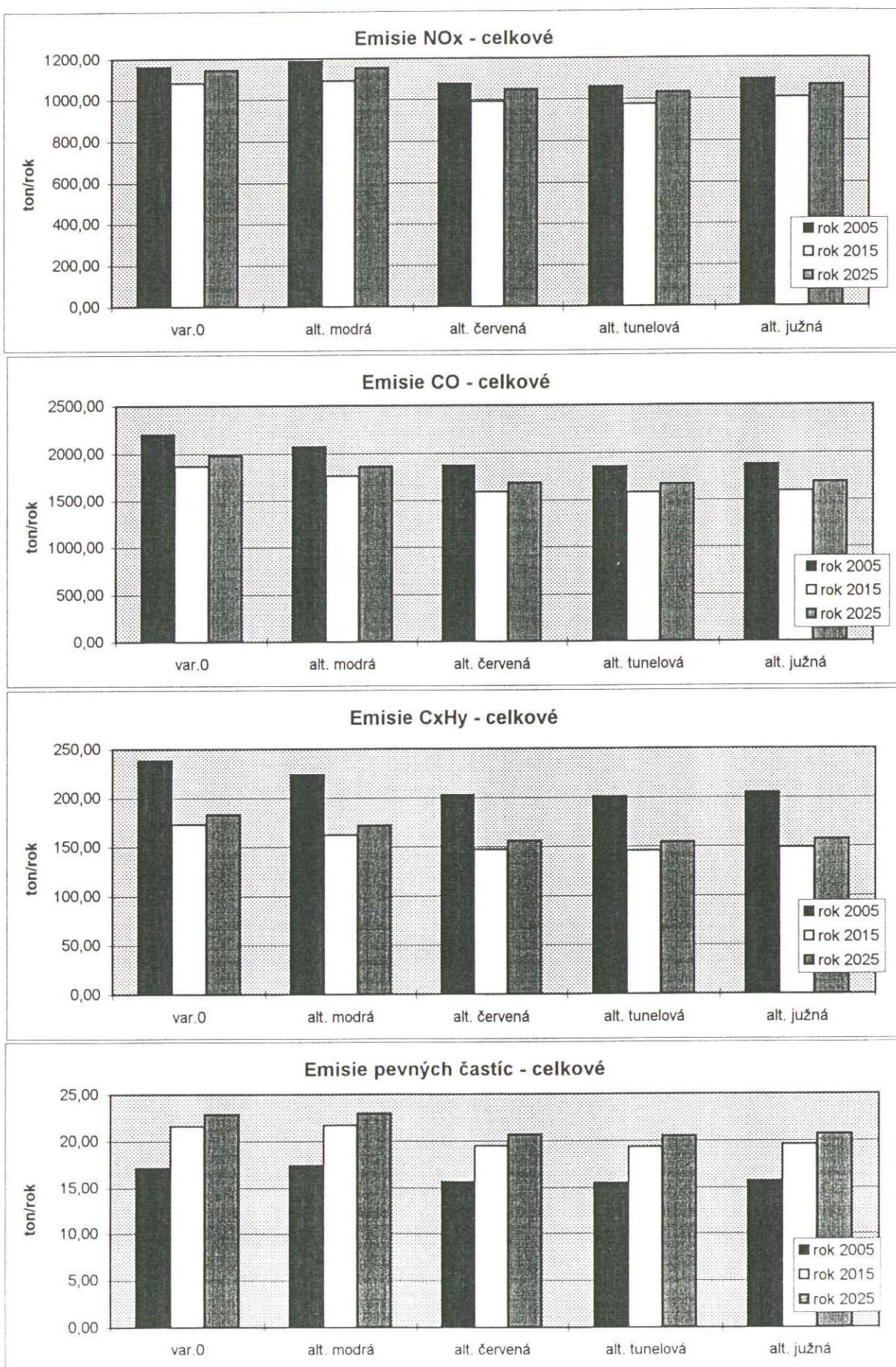
záverečné zhodnotenie

tab č. 48

	variant 0				alternativa modrá				alternativa červená				podalternativa halová (funkčná)				
	NOx	CO	C ₆ H ₆	Pev č.	NOx	CO	C ₆ H ₆	Pev č.	NOx	CO	C ₆ H ₆	Pev č.	NOx	CO	C ₆ H ₆	Pev č.	
EXTRAVILÁN spolu	2005	1042,45	1886,95	204,75	1061,06	1830,58	188,21	15,53	984,91	1659,84	180,75	14,00	983,75	1685,84	180,48	14,05	
	2015	917,58	1612,21	148,42	918,75	971,62	1569,11	143,68	894,95	1410,95	893,32	17,44	902,52	1415,88	170,81	17,50	
INTRAVILÁN spolu	2005	1030,22	1707,75	157,22	19,86	1029,20	1648,32	152,19	20,47	937,28	1494,56	138,41	18,47	935,67	1498,78	138,57	18,53
	2015	119,35	303,24	33,48	2,23	240,11	25,47	111,45	111,47	213,51	22,73	111,32	1,62	97,48	193,59	20,37	1,45
CELKOVE	2005	107,53	254,66	24,37	2,85	117,78	204,06	18,46	2,34	104,86	181,44	16,48	2,05	92,08	184,51	14,77	1,84
	2015	113,90	289,75	25,81	3,01	124,74	216,15	19,55	2,49	111,07	192,19	17,45	2,17	97,53	174,25	15,84	1,95
	2005	1161,80	2300,19	298,23	17,14	1186,83	2020,68	233,67	17,38	1078,36	1873,35	202,98	15,53	1080,74	1859,22	15,50	1,95
	2015	1080,11	1866,82	172,79	21,60	1089,38	1780,16	162,14	21,67	989,71	1582,39	147,14	19,48	975,40	1580,38	19,33	1,95
	2025	1144,11	1977,50	183,03	22,98	1153,94	1864,47	171,75	22,95	1048,35	1886,70	155,88	20,65	1033,20	1874,04	20,48	1,95

údaje v grafoch sú k roku 2005

2.3.2 Imisná situácia

Imisná štúdia je samostatnou prílohou technickej časti štúdie (časť D - Prílohová časť, Imisná štúdia). Vypracoval ju TIBOS Bratislava, 1998. Bola vypracovaná pre časové horizonty rokov 2005 a 2035 na základe predpokladaných dopravných intenzít a hodnôt špecifických emisií automobilov.

Vyhodnotenie imisnej situácie

Nulové riešenie

Cesta I/65 je komunikácia I. triedy s priemernou dopravnou zát'ažou. Za priaznivých rozptylových podmienok sa hodnoty koncentrácií NO_x a CO pohybujú hlboko **pod dennými imisnými limitmi (IH_d (NO_x) = 100 µg.m⁻³ a IH_d (CO) = 5 mg.m⁻³)**. Na celom sledovanom území nepresiahnu hodnoty koncentrácií NO_x 40µg.m⁻³.

Alternatíva modrá

Výstavbou modrej alternatívy cesty I/65 sa imisná situácia zmení minimálne, pretože trasa modrej alternatívy je vedená v trase pôvodnej cesty I/65. Imisné zať'aženie územia je tu veľmi podobné zať'aženiu cesty I/65, zhoršenie bude spôsobené zvýšenou dopravou, ktorá sa po realizácii komunikácie sústredí z cest miestneho významu na upravenú komunikáciu.

Alternatíva červená

V prípade červenej alternatívy sa prenesie ťažisko imisného zať'aženia južne od obcí, ktorými viedie trasa cesty I/65 na územie s nižšou hustotou obyvateľov. Koncentrácie škodlivých plynov však ostanú i v tejto oblasti na nízkej úrovni a dosahujú približne polovicu imisného limitu. Imisná situácia sa zlepší v okolí pôvodnej cesty I/65, čo prinesie zlepšenie pre obce Kolínany, Neverice, Bel'adice, Prílepy, zhorší sa situácia pozdĺž osi komunikácie v červenej alternatíve. Zhoršenie je však relatívne, pretože aj po realizácii komunikácie sa pohybujú hodnoty koncentrácie NO_x do 60µg.m⁻³ a CO do 0,5 mg.m⁻³, čo sú stále hodnoty hlboko pod imisnými limitmi IH_d (NO_x) a IH_d (CO) za dobrych rozptylových podmienok. Vzhľadom na to, že červená alternatíva je oproti modrej kratšia, vyprodukuje vozidlá pri jej realizácii cca o 10 % menej celkových emisií.

Fialová podalternatíva pri obci Pohranice je pre obec najšetrnejšia, ale vzhľadom na vysoké náklady realizácie tunelového vedenia je na zváženie efektívnosť pri takých nízkych koncentráciách, aké boli výpočtom zistené pri povrchových alternatívach.

Zelená podalternatíva je vedená južne od Pohraníc, preto zmenu k lepšiemu zaznamenaná len sever Pohraníc. Zmeny sú to však opäť relatívne, vzhľadom na veľmi nízke koncentrácie škodlivín v oboch alternatívach (červenej a zelenej).

Imisná situácia v roku 2035 vykazuje aj napriek vyššej intenzite dopravy mierne zlepšenie v porovnaní s rokom 2005, čo je spôsobené výraznejším znižením špecifických emisií automobilov.

Z porovnania oboch alternatív je zrejmé, že rozdiely v imisnom zať'ažení pri realizácii ktorejkoľvek z alternatív sú nepatrné (lišia sa len dotknutým územím) a hodnoty koncentrácií

plynnych škodlivín NO_x a CO sa pohybujú okolo polovice imisného limitu.

Z dôvodu menšieho množstva vyprodukovaných emisií sa dá považovať červená alternatíva, prípadne jej podalternatívy, z hľadiska celkového vplyvu na životné prostredie za vhodnejšiu. Rozdiely sú však nevýrazné, preto riešiteľ imisnej štúdie navrhuje pri výbere najvhodnejšej alternatívy zohľadniť ďalšie posudzované kritériá.

2.3.3 Hluk z dopravy

Posúdenie hlukových pomerov je obsahom samostatnej prílohy technickej štúdie, ktorú vypracoval Dopravoprojekt a.s Bratislava v marci 1998 (časť D - Prílohová časť, Hluková štúdia).

Základnými vstupnými dopravnými podkladmi pre výpočet hlukových pomerov boli intenzita dopravy a skladba dopravného prúdu. Pre našu situáciu sa uvažovala výhľadová intenzita dopravy pre rok 2015 t.j. 10 rokov po uvedení novej trasy cesty I/65 do prevádzky.

Posúdenie hlukových pomerov bolo spracované v zmysle :

- metodických pokynov pre výpočet hladín hluku z dopravy (VÚVA Praha 1991)
- vyhlášky č. 14/77 Zb. MZ SSR „Ochrana zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií.

Cesta I/65 je navrhnutá ako kategória S 22,5/100 so šírkou deliaceho pásu 3,0 m. Nakol'ko šírka deliaceho pásu je väčšia ako 2,0 m bolo potrebné na základe metodických pokynov posudzovať jazdné pásy ako samostatné komunikácie (samostatné zdroje hluku).

Trasa cesty I /65 je od začiatku úseku po km 1,800 vedená intravilánom mesta Nitry a možno ju po urbanistickej stránke charakterizovať nasledovne :

- km 0,000 - km 1,210 : obytná zóna. Terén v prevažnej miere pohltivý.
- km 1,210 - km 1,800 : zmiešaná zóna. Terén po pravej strane odrazivý, po ľavej strane pohltivý.
km 1,350 - km 1,600 vpravo : výrobná zóna. Terén odrazivý.

Pre ostatné úseky trasy cesty I /65 :

- intravilán : obytná zóna. Terén pohltivý.

Limitujúce hodnoty hluku vo vonkajších priestoroch určuje vyhláška č. 14/1977 ako **ekvivalentnú hladinu hluku L_{aeq}**.

Najvyššia prípustná ekvivalentná hladina hluku L_{aeq} sa určí súčtom základnej ekvivalentnej hladiny hluku L_{AZ} = 50 dB(A) a korekcií, ktoré zohľadňujú miestne podmienky (K₇) a denný čas (K₈) :

- pre rozsiahle školské a kultúrne priestory, rekreačné priestory celomestského významu, rekreačné priestory a iné priestory, ktoré vyžadujú osobitnú ochranu -5 dB(A)
- pre obytné územia predmestské a menšie sídliská 0 dB(A)
- pre zmiešané zóny +10 dB(A)
- pre výrobné zóny, centrá sídelných útvarov a dopravné zóny s ojedinelými stavbami pre

- bývanie + 20 dB(A)
- v priestore bezprostredne naväzujúcim na územie diaľnic, ciest I. a II. triedy a hlavných mestských komunikácií sa použije korekcia : +10 dB(A)

Korekcia na denný čas :

čas	Korekcia
deň (od 6 ⁰⁰ do 22 ⁰⁰ hod.) :	0 dB(A)
noc (od 22 ⁰⁰ do 6 ⁰⁰ hod.) :	- 10 dB(A)

Na základe horeuvedenej vyhlášky bola v hlukovej štúdií stanovená výsledná prípustná ekvivalentná hladina hluku podľa vzťahu $L_{Aeqp} = L_{AZ} + K_7 + K_8$ nasledovne :

- km 0,000 - km 1,210 : obytná zóna + priestor bezprostredne naväzujúci na cestu I.triedy

$$\text{pre deň } L_{Aeqp} = 50 \text{ dB(A)} + 10 \text{ dB(A)} = 60 \text{ dB(A)}$$

$$\text{pre noc } L_{Aeqp} = 60 \text{ dB(A)} - 10 \text{ dB(A)} = 50 \text{ dB(A)}$$

- km 1,210 - km 1,800 : zmiešaná zóna

$$\text{pre deň } L_{Aeqp} = 50 \text{ dB(A)} + 10 \text{ dB(A)} = 60 \text{ dB(A)}$$

$$\text{pre noc } L_{Aeqp} = 60 \text{ dB(A)} - 10 \text{ dB(A)} = 50 \text{ dB(A)}$$

- km 1,350 - km 1,600 vpravo : výrobná zóna

$$\text{pre deň } L_{Aeqp} = 50 \text{ dB(A)} + 20 \text{ dB(A)} = 70 \text{ dB(A)}$$

$$\text{pre noc } L_{Aeqp} = 70 \text{ dB(A)} - 10 \text{ dB(A)} = 60 \text{ dB(A)}$$

- ostatné úseky trasy cesty I /65 : obytná zóna

$$\text{pre deň } L_{Aeqp} = 50 \text{ dB(A)}$$

$$\text{pre noc } L_{Aeqp} = 50 \text{ dB(A)} - 10 \text{ dB(A)} = 40 \text{ dB(A)} .$$

Pre návrh protihlukových opatrení technického charakteru sa posudzovali objekty nachádzajúce sa v ochrannom pásme prípustnej hladiny hluku $L_P = 40 \text{ dB(A)}$, resp. 50 dB(A) nočnej doby v najbližšej vzdialosti od osi trasy cesty I /65 v jednotlivých úsekok. Výber posudzovaných bodov v rovnakých úsekok bol závislý od konfigurácie terénu.

Posudzované objekty v jednotlivých alternatívnych riešeniach :**Alternatíva modrá**

objekt č.1 - km 0,000 vľavo (Nitra) - vysokoškolský internát nachádzajúci sa 117,0 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 14 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.2 - km 0,170 vľavo (Nitra) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 85 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.3 - km 0,355 vľavo (Nitra) - vojenské kasárne nachádzajúce sa 65 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 8 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.4 - km 0,500 vľavo (Nitra) - trojpodlažná administratívna budova vo vojenskom areály nachádzajúca sa 55 m od osi cesty . Výška posudzovaného bodu je 7,5 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.5 - km 1,030 vpravo (Nitra) - dvojpodlažný obytný dom nachádzajúci sa 27 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.6 - km 1,060 vľavo (Nitra) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 18 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6 m nad terénom. Terén odrazivý.

objekt č.7 - km 1,225 vpravo (Nitra) - dvojpodlažné líniové rodinné domy nachádzajúce sa 98 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,5 m nad terénom. Terén odrazivý.

objekt č.8 - km 1,280 vpravo (Nitra) - jednojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 70 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén odrazivý.

objekt č.9 - km 1,360 vľavo (Nitra) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 39 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.10 - km 1,575 vľavo (Nitra) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 48 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.11 - km 4,195 vpravo (Horná Malanta) - trojpodlažný obytný dom nachádzajúci sa 70 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 9,0 m nad terénom. Terén pohltivý.

objekt č.12 - km 9,655 vpravo (Kolíňany) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 63 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,5 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.13 - km 9,885 vpravo (Kolíňany) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 52 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,5 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.14 - km 10,200 vpravo (Kolíňany) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 75 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,5 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.15 - km 10,580 vpravo (Kolíňany) - šest'podlažná administratívna budova nachádzajúca sa 83 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 17 m nad terénom. Terén odrazivý.

objekt č.16 - km 18,225 vpravo (Beladice) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 30 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6,5 m nad terénom. Terén odrazivý.

objekt č.17 - km 18,820 vpravo (Beladice) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 53 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.18 - km 24,040 vpravo (Tesáre) - jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 53 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.19 - km 26,425 vľavo (Chyzerovce) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 128 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6,5 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.20 - km 26,880 vľavo (Chyzerovce) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 97 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.21 - km 31,050 vľavo (Čierna dolina) - jednopodlažná bytovka nachádzajúca sa 108 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 4,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.22 - km 34,170 vľavo (Olichov) - jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 58 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.23 - km 35,055 vľavo (Olichov) - zrubové chatky pri reštaurácii Zubor nachádzajúce sa 92 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý.

Alternatíva červená

Objekty č.1 - 10 (Nitra) sú spoločné pre variant červený aj modrý, nakoľko variant červený aj modrý má po km 1,400 rovnaké smerové aj výškové vedenie.

objekt č.11 - km 4,195 vpravo (Horná Malanta) - trojpodlažný obytný dom nachádzajúci sa 70 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 9,0 m nad terénom. Terén pohltivý

objekt č.12 - km 6,545 vpravo (Pohranice) - trojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 65 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 7,5 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.13 - km 6,590 vľavo (Pohranice) - dvojpodlažná administratívna budova nachádzajúca sa 26 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 7 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.14 - km 6,775 vpravo (Pohranice) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 43 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.15 - km 7,090 vpravo (Pohranice) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 60 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 4 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.16 - km 7,260 vľavo (Pohranice) - záhradné domy (vo vinohradoch) nachádzajúce sa 40 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5,5 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.17 - km 21,600 vpravo (Tesáre) - jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 53 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 4 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.18 - km 25,730 vpravo (Prílepy) - jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 128 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,5 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.19 - km 29,890 vľavo (Olichov) - jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 100 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.20 - km 30,760 vľavo (Olichov) - zrubové chatky pri reštaurácii Zubor nachádzajúce sa 92 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý.
Vzdialenosť posudzovaných bodov od zdroja hluku a výška posudzovaných bodov vzhľadom k nivelete vozovky je prehľadne znázornená v priečnych rezoch - Červený variant.
Výpočet hladín hluku v posudzovaných bodech na trase modrého variantu je tabelárne spracovaný v tab.Č-7. (vysvetlivky k použitým skratkám - pozri modrý variant)

Podalternatíva zelená - južná

objekt č.1 - km 6,350 vpravo (Pohranice) -dvojpodlažná administratívna budova nachádzajúca sa 85 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 5 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.2 - km 6,540 vľavo (Pohranice) - dvojpodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 50 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 6,0 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.3 - km 6,970 vľavo (Pohranice) -jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 110 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.4 - km 7,590 vľavo (Pohranice) -jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 98 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý
objekt č.5 - km 11,030 vpravo (Čeladice) -jednopodlažný rodinný dom nachádzajúci sa 128 m od osi cesty. Výška posudzovaného bodu je 3,0 m nad terénom. Terén pohltivý

Podalternatíva fialová - tunel

Nakoľko v blízkosti cesty I/65 - podalternatíva tunel sa nenachádza žiadna zástavba, táto podalternatíva nebola z hľadiska hluku posudzovaná

Po porovnaní dosahovaných hladín hluku na posudzovaných objektoch s prípustnými ekvivalentnými hodnotami hladín hluku stanovenými vyhláškou č. 14/77 zb. MZ SSR boli pri objektoch, na ktorých dochádza k prekročeniu limitných hodnôt hluku navrhnuté ochranné protihlukové opatrenia.

2.4 Pôda

Vplyv komunikácie možno rozdeliť na niekoľko druhov. Základným je záber pôdy na samotné cestné teleso a potom, pri stavbe, na prístupové cesty, depónie a stavebné dvory. Okrem toho prevádzka pri stavbe a užívaní samotnej komunikácie spôsobuje ukladanie rizikových prvkov z exhalátorov do pôdy a jej okyslenie na páse cca 15 m od okrajov komunikácie, prenikanie splaškov z prevádzky a v prípade dopravnej havárie aj väčšieho množstva prepravovaného média a ropných produktov do pôd a podzemnej vody. Z hľadiska záberu sú pôdy pri všetkých alternatívnych riešeniac zhruba produkčne porovnatelné, menšie využitie je u pôdy v modrej alternatíve, kde vzhľadom na blízkosť doterajšej komunikácie je táto pôda už čiastočne kontaminovaná dopravnou prevádzkou.

2.5 Príroda

Všetky alternatívne riešenia prechádzajú územím intenzívne poľnohospodársky využívaným a antropogénne pozmeneným.

Terénnny prieskum v trase navrhovanej preložky cesty I/65 (v januári 1998) identifikoval v území nasledovné biotopy, na ktoré bude mať výstavba komunikácie vplyv :

Alternatíva červená:

km 1,5 - 2,5

Po pravej strane skupina topoľov (*Populus* sp.), po ľavej strane v malom priestore okolo odbočky sa nachádzajú kríky - šípka (*Rosa canina*), 4 ks čerešne (*Cerasus* sp.), 2ks mladý orech (*Juglans* sp.). Po ľavej strane existujúcej cesty pokračuje 200 m stromoradie prestárnutých čerešní (*Cerasus* sp.) malého hospodárskeho a ekologického významu (postupne odumierajú).

km 4,0 - 4,8

Cestné stromoradie sliviek malého hospodárskeho a ekologického významu (postupne odumierajú), po ľavej strane malé územie porastené dubom (*Quercus* sp.), napravo agátom (*Robinia* sp.), terénnna depresia porastená vŕbou (*Salix* sp.), jelšou (*Alnus* sp.) a javorom (*Acer* sp.)

km 6,5 - 6,8

Plytká dolinka porastená kríkmi -bršlen (*Eunonymus europaeus*), šípová ruža (*Rosa canina*) a iné. Popri nich sa tiahne rad ovocných stromov kolmo na plánovanú komunikáciu - slivka (*Prunus* sp), prestárnuté s malým ekologickým a hospodárskym významom.

km 6,9 - 7,1

Na svahoch nad obcou Pohranice výskyt genofondovej plochy s kriticky ohrozenými druhmi rastlín a vzácnych druhov hmyzu . V ďalšom úseku ovocné záhrady a vinice. V stromovej etáži sa vyskytujú brest (*Ulmus* sp.), javor (*Acer* sp.), agát (*Robinia* sp.), jaseň (*Fraxinus* sp.), ojedinele dub (*Quercus* sp.), ovocné stromy - čerešňa (*Cerasus* sp.), jabloň (*Malus* sp.), slivka (*Prunus* sp.) a kríky (šípova ruža (*Rosa canina*), baza (*Sambucus* sp.)

km 7,1 - 8,5

Vinice a záhrady.

- km 11,1 Cestné stromoradie kolmo na plánovanú komunikáciu - orech (*Juglans* sp.), čerešňa (*Cerasus* sp.).
- km 13,2 Mokradné spoločenstvo okolo potôčika. Stromovú vrstvu tvorí vrba (*Salix* sp.).
- km 14,0 Mokradné spoločenstvo pri potoku Bocegai - vrba (*Salix* sp.), topoľ (*Populus* sp.). V spodnej etáži sa nachádza šáchor - trst' (*Phragmites communis*).
- km 19,0 - 22,04 Popri ceste I/65 prestárnuté stromoradie čerešní (*Cerasus* sp.) a topoľa a agátové porasty
- km 25,0 - 25,15 Čerešňové stromoradie popri miestnej komunikácii, kolmo na navrhovanú trasu, popri potoku stromoradie topoľa (*Populus* sp.).
- km 26,2 Popri potoku Hraničný kanál topoľové stromoradie
- km 29,45 Popri potoku Bočovka rastie agát (*Robinia* sp.) s podrastom kríkov
- km 30,03 - 31,1 Trasa komunikácie vstupuje do lesných porastov, prechádza mladým porastom s borovicou (*Pinus* sp.), dubom (*Quercus* sp.), javorom (*Acer* sp.) a potom cca 60-ročnou dubinou (*Quercus* sp.), pomiestne javor (*Acer* sp.) až po pôvodnú cestu kolmo na trasu.

Alternatíva modrá:

- km 6,2 Nachádzajú sa tu 4 ks čerešní (*Cerasus* sp.), malého hospodárskeho a ekologického významu (postupne odumierajú).
- km 8,3 - 9,1 Pri potoku vlhkomilné spoločenstvo - vrba (*Salix* sp.), topoľ (*Populus* sp.), po jeho okraji sa vyskytuje slivka, jabloň, agát, hloh a kríky. Popri ceste mladé ovocné stromoradie.
- km 13,0- 13,5 Porast o malej výmere s drevinami: javor polný (*Acer campestre*), jaseň (*Fraxinus* sp.), topoľ biely (*Populus alba*). Na okraji pri ceste kry a stromoradie čerešní (*Cerasus* sp.) s malým hospodárskym a ekologickým významom
- km 13,5 Vŕbový porast popri potoku
- km 13,5 - 18,0 Topoľové cestné stromoradie a vŕbové spoločenstvá pozdĺž vodných tokov
- km 19,2 Brehový porast potoka - jelša (*Alnus* sp.), topoľ (*Populus*), vrba (*Salix* sp.).
- km 20,5 Lokalita porastená mladým agátom (*Robinia* sp.).

km 21,3 - 21,5	Brehový porast, popri potoku rastú jelša (<i>Alnus sp.</i>), vŕba (<i>Salix sp.</i>), topoľ (<i>Populus sp.</i>), popri ceste I/65 - stromoradie ovocných
km 25,5 - 26,4	Brehový porast vŕby (<i>Salix sp.</i>), po pravej strane cesty sa nachádza stromoradie ovocných stromov a kríkov s malým hospodárskym a ekologickým významom
km 26,5	Regulovaný potok s vŕbou (<i>Salix sp.</i>) a jabloňovým stromoradím (<i>Malus sp.</i>).
km 29,8 - 30,5	Na úpäti železničného mosta kríky - bršlen (<i>Eunonymus sp.</i>), hloh (<i>Crategus sp.</i>), vŕba (<i>Salix sp.</i>). Popri ceste I/65 pokračuje stromoradie javora poľného (<i>Acer campestre</i>) a jarabiny (<i>Sorbus sp.</i>).
km 31,0	Okolo regulovaného potoka je stromoradie topoľa (<i>Populus sp.</i>) a sprievodná zeleň.
km 31,5 - 31,8	Po ľavej strane cesty enkláva agátu (<i>Robinia sp.</i>).
km 32,5 - 32,75	Naľavo od cesty I/65 sa nachádza lesný porast s drevinami dub (<i>Quercus sp.</i>), borovica (<i>Pinus sp.</i>), agát (<i>Robinia sp.</i>). Napravo od cesty je porast agátu (<i>Robinia sp.</i>). Od porastu pokračuje stromoradie okolo cesty - javor poľný (<i>Acer sp.</i>), jarabina (<i>Sorbus sp.</i>) a kríky.
km 33,43	Brehový porast agátu s kríkovým podrastom

Podalternatíva fialová :

km 6,2	Poškodené slivkové stromoradie vedľa pôvodnej cesty kolmo na trasu.
km 6,5	Kríkmi zarastený pasienok pred kameňolomom.

Podalternatíva zelená južná :

km 6,45	Zarastený výmol' s poľnou cestou, jaseň (<i>Fraxinus sp.</i>), agát (<i>Robinia sp.</i>), vŕba (<i>Salix sp.</i>), orech (<i>Juglans sp.</i>), čerešňa (<i>Cerasus sp.</i>).
km 7,95	Vedľa poľnej cesty sa nachádzajú kríky a solitérne rastúce vŕby (<i>Salix sp.</i>)
km 9,25	Vlhkomilné spoločenstvá pri Host'oveckom potoku
km 10,3 - 10,6	Na okrajoch poľnej cesty sa nachádzajú agáty (<i>Robinia sp.</i>).
km 11,65	Stromoradie prestárych čerešní (<i>Cerasus sp.</i>) vedľa cesty.

Najväčšie zásahy do prírody budú predstavovať:

- likvidácia časti lesných porastov pri motoreste Zubor
- likvidácia vinohradov a zarastených pasienkov pri obci Pohranice
- likvidácia segmentov mokradných spoločenstiev
- likvidácia roztrúsenej zelene v trase cesty

Možnosť revitalizácie :	Lesné porasty - obmedzená Brehové porasty - dobrá Mokradné spoločenstvá - dobrá Vinohrady a zarastené pasienky - dobrá Roztrúsená zeleň - dobrá
--------------------------------	---

2.6 Krajina

Z hľadiska ekologickej stability územia prechádzajú navrhované variantné riešenia komunikácie prevažne územím s nízkou krajinoekologickou stabilitou (poľnohospodársky obrábaná pôda). Časti územia s vysokou krajinoekologickou stabilitou (brehové porasty miestnych tokov, enklávy zelene v poľnohospodárskej krajine) budú narušené vlastnou výstavbou komunikácie, resp. súvisiacimi investíciami, čím možno očakávať zníženie ekologickej stability územia.

V prípade červeného alternatívneho riešenia s podalternatívami, pribudne v krajine nová líniová prekážka. Realizáciou modrej alternatívy sa účinok bariérového efektu cesty I/65 jej rozšírením zväčší.

Najväčším vizuálnym zásahom do krajiny pri výstavbe komunikácie je vedenie trasy nad terénom alebo na moste. Násypy umožňujú v budúcnosti začlenenie do krajiny výsadbou vegetácie, čím stavba splynie s okolím, vytvorí však v krajine bariéru. Mosty predstavujú trvale viditeľný stavebný objekt, ale na druhej strane umožňujú prepojenie krajiny.

Mostné objekty

Návrh mostných objektov vychádza zo smerového vedenia alternatívnych riešení trasy komunikácie, rešpektuje morfológiu terénu, ktorý je veľmi premenlivý.

Modrá alternatíva	39 mostných objektov v celkovej dĺžke 1404 m
Červená alternatíva	36 mostných objektov v celkovej dĺžke 2175 m
Fialová podalternatíva	5 mostných objektov v celkovej dĺžke 509 m
Zelená podalternatíva	11 mostných objektov v celkovej dĺžke 1055 m

Počet križovatiek

Modrá alternatíva	13
Červená alternatíva	9
Fialová podalternatíva	1
Zelená podalternatíva	2

2.7 Využitie územia

2.7.1 Poľnohospodárstvo

Najväčší postih, ktorý predstavuje výstavba cesty I/65 Nitra - Čaradice pre oblasť poľnohospodárstva, je trvalý záber pôdy. Deliacim účinkom komunikácie vzniknú menšie plochy nevhodných tvarov. Dočasné zábery pre depónie materiálov a stavebné dvory môžu spôsobiť kontamináciu pôdy a je potrebné ich situovať mimo hodnotnú poľnohospodársku pôdu. Exhaláty z dopravy majú negatívny vplyv na poľnohospodársku výrobu. Suspendované častice uvoľnené z povrchu komunikácie, pneumatík a posypové soli, ako aj výfukové plyny a prach, ovplyvňujú rast poľnohospodárskych plodín a predovšetkým ich kvalitu. Najviac sú postihnuté poľnohospodárske kultúry vo vzdialosti 10 - 15 metrov od komunikácie.

Trvalý záber poľnohospodárskej pôdy

tab. č. 49

	merná jednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
záber poľnohospodárskej pôdy	ha	24,4	45,9	111,5	98,0

2.7.2 Lesná pôda

V km 30,05 červenej resp. Km 34,34 modrej alternatívy vstupuje komunikácia do lesného porastu tvoreného mladými jedincami borovice, duba a javora a potom cca 60 ročnou dubinou.

Trvalý záber lesnej pôdy

tab. č. 50

	merná jednotka	alternatíva červená			alternatíva modrá
		podalt. fialová	podalt. zelená	alter. červená	
záber lesnej pôdy	ha	-	-	8,6	7,5

2.7.3 Priemysel

Trasy alternatívnych riešení komunikácie nedochádzajú do konfliktu s územným rozšírením priemyselných areálov.

2.7.4 Zdroje nerastných surovín

Návrhy alternatívnych riešení komunikácie nedochádzajú do konfliktu s ložiskami zdrojov nerastných surovín.

2.7.5 Rekreačia

Pre rekreačné účely je využívaná vinohradnícka oblasť v katastrálnom území obce Pohranice. Realizácia červeného alternatívneho riešenia predstavuje v tomto území negatívny dopad na kvalitu rekreačného prostredia počas výstavby aj prevádzky. V spomínamej rekreačnej oblasti dôjde k narušeniu kvality životného prostredia rekrentov vplyvom hluku, exhalátov a negatívneho vizuálneho vnemu.

2.7.6 Kultúrne dedičstvo

Navrhované alternatívne riešenia komunikácie neohrozujú kultúrne pamiatky, ktoré sú umiestnené vo vnútri zástavby miest a obcí, alebo v ich tesnej blízkosti. V prípade, že sa pri výkone zemných prác na komunikácii narazí na archeologické náleziská, je nevyhnutné o tom informovať Archeologický ústav SAV.

2.8 Socioekonomicke vplyvy

Zamestnanosť

Samotná výstavba komunikácie predstavuje potenciál pracovných príležitostí z blízkeho aj vzdialeneho okolia. Vlastná prevádzka komunikácie pozitívne ovplyvní ponuku pracovných príležitostí.

Nehodovosť

Výrazným pozitívnym faktorom pre výstavbu komunikácie je predpoklad zníženia nehodovosti na skúmanom úseku cesty I/65, ktorý nevyhovuje STN 736101 smerovým vedením ani rozhlľadovými pomermi.

2.9 Hospodárenie s odpadmi

Po návrhu definitívnej trasy komunikácie v úseku Nitra - Čaradice treba spracovať program odpadového hospodárstva, ktorý bude zahŕňať prevenciu (obmedzenie množstva odpadu, triedenie a pod.), recykláciu, bezpečné ukladanie a zneškodnenie odpadu.

2.10 Základné výhodnotenie výhod a nevýhod navrhovanej trasy komunikácie

Proces výberu vhodného variantu líniovej stavby zahŕňa vzájomné porovnanie a zhodnotenie faktorov hodnotiacich pozitívne a negatívne vplyvy stavby na okolité životné prostredie a na obyvateľstvo a jeho socio - ekonomicke pomery.

Pri hodnotení vplyvov v koridore plánovanej komunikácie Nitra - Čaradice sa postupovalo nasledovným spôsobom :

1. Výber relevantných kritérií
2. Stanovenie kvantifikačných stupníc
3. Vyhodnotenie trás jednotlivých variantov podľa jednotlivých kritérií
4. Zhodnotenie dosiahnutých výsledkov a výber optimálneho variantu z hľadiska minimalizácie vplyvu na životné prostredie

1. Výber relevantných kritérií

Na základe analogických hodnotení bola vybraná skupina kritérií tak, aby približne rovnomerne postihla dva základné problémové okruhy :

- socio - ekonomický
- ekologický

Socio - ekonomické kritériá

1. Vplyv na obyvateľstvo - z hľadiska hluku, exhalátov a bezpečnosti
2. Vplyv na obyvateľstvo - vizuálne aspekty a deliaci efekt
3. Vplyv na obyvateľstvo - demolácie
4. Vplyv navrhovanej komunikácie na prepojenie sídel a aktivít

Ekologické kritériá

5. Vplyv na podzemné vody
6. Vplyv na povrchové vody
7. Vplyv na pôdu
8. Vplyv na horninové prostredie
9. Vplyv na flóru, faunu a ekosystémy
10. Vplyv na krajinu - scenária, harmónia trasy a ÚSES

2. Stanovenie kvantifikáčnych stupni kritérií

Pre zhodnotenie významnosti konkrétneho kritéria v konkrétnom mieste hodnotenej trasy (alternatívy), bolo potrebné každé kritérium kvantifikovať . Pri kvantifikácii bola pre každé kritérium zvolená 5 bodová stupnica, ktorá definuje stupeň impaktu jednotlivých kritérií na hodnotenej trase. Pri tejto kvantifikácii sa prihliadal na reálny stav v hodnotenom území.

1. Vplyv na obyvateľstvo z hľadiska hluku, exhalátov a bezpečnosti

- bude hodnotené v časovom horizonte uvedenia investície do prevádzky
- z hľadiska hluku, exhalátov a bezpečnosti bude hodnotený počet bývajúcich obyvateľov do 200 m od osy komunikácie, kt. môžu byť potenciálne ohrozený
- hodnotenie bude spracované v 200 m úsekokch

0	v hodnotenom území nebýva nikto
1	v hodnotenom území býva do 20 osôb
2	v hodnotenom území býva 21 - 50 osôb
3	v hodnotenom území býva 51 - 100 osôb
4	v hodnotenom území býva viac ako 100 osôb

2. Vplyv na obyvateľstvo - vizuálne aspekty a deliaci efekt

- z hľadiska možnosti vizuálnej bariéry, resp. deliaceho efektu bude hodnotené položenie komunikácie v teréne
- uvedené aspekty budú hodnotené nie len pre obytné časti sídel, ale aj pre ich rekreačno-relaxačné zázemie
- hodnotenie bude spracované v 200 m úsekokch

- 0 v hodnotenom území nie žiadne obytné ani rekreačné aktivity a nedochádza možnému negatívemu vizuálnemu pôsobeniu komunikácie
- 1 v hodnotenom území sú riedko umiestnené rekreačné aktivity (záhrady, vinice, vinné búdy) (do 200 m od osy komunikácie menej ako 10)
- 2 v hodnotenom území sú husto umiestnené rekreačné aktivity (záhrady, vinice, vinné búdy)
- 3 v hodnotenom území sú husto umiestnené rekreačné aktivity a komunikácia delí obytnú časť sídla od rekreačného zázemia
- 4 v hodnotenom území je komunikácia vedená tak, že negatívne vizuálne pôsobí na obytnú zónu (je vedená do 200 m od obytných domov a nie je v záreze, resp. chránená vegetáciou)

3. Vplyv na obyvateľov - demolácie

- 0 žiadne demolácie
- 1 demolácie hospodárskych objektov a záhradných chatiek
- 2 demolácie osamotených obytných budov alebo podobné demolácie v okrajových častiach obcí
- 3 demolácie zástavby v obytnej časti obce
- 4 demolácie historickej zástavby v obytnej časti obce

4. Vplyv navrhovanej komunikácie na prepojenie a napojenie sídiel a aktivít

- bude hodnotené zlepšenie, resp. zhoršenie napojenia sídla, resp. inej hospodárskej aktivity na navrhovanú komunikáciu
- hodnotené budú všetky súdla do vzdialenosťi 5 km od súčasne existujúcej komunikácie
- hodnotené budú všetky hospodárske aktivity do 500 m od existujúcej komunikácie, ktoré majú v súčasnosti napojenie na cestu I/65
- hodnotenie bude spracované v 200 m úsekokch

- 0 na komunikácii nie je križovatka
- 1 na komunikácii je navrhnutá križovatka, ktorá zabezpečí bezkolízny prístup a súčasne skráti vzdialenosť, prípadne je v rovnakej polohe
- 2 na komunikácii je navrhnutá križovatka, ktorá zabezpečí bezkolízny prístup, ale predĺži vzdialenosť
- 3 na komunikácii je navrhnutá križovatka, ktorá nezabezpečí bezkolízny prístup
- 4 nemení sa stav

Pod križovatkou, ktorá zabezpečí bezkolízny prístup sa myslí mimoúrovňová alebo svetelné riadená križovatka, alebo križovatka s niektorými obmedzenými vstupmi.

Pod križovatkou, ktorá nezabezpečí bezkolízny prístup sa myslí úrovňová neradená križovatka so zabezpečením všetkých vstupov.

5. Vplyv na podzemné vody

- 0 žiadny vplyv
 1 trasa vedená v blízkosti zdroja úžitkovej vody lokálneho významu
 2 trasa vedená cez pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa vonkajšia časť vodného zdroja pre hromadné zásobovanie
 3 trasa vedená cez pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa vnútorná časť
 4 trasa vedená cez pásmo hygienickej ochrany 1. stupňa vodného zdroja pre hromadné zásobovanie

6. Vplyv na povrchové vody

- 0 málo významný a žiadny vplyv
 1 premostenie a dotyk s povrchovým tokom nad $2 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
 2 premostenie a dotyk s povrchovým tokom do $2 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
 3 premostenie a dotyk s vodohospodársky významným povrchovým tokom
 4 premostenie a dotyk s vodárenským tokom

7. Vplyv na pôdu

- 0 zlepšenie pôdy v okolí komunikácie (navážka ornice), záber málo kvalitnej pôdy, nízke znečistenie nezabratej pôdy v okolí komunikácie, malý podiel dočasne zabratej kvalitnej pôdy s vratnými zmenami
 1 záber málo kvalitnej pôdy, stredne nízke znečistenie nezabratej pôdy v okolí komunikácie, malý podiel dočasne zabratej stredne kvalitnej pôdy s vratnými zmenami
 2 záber stredne kvalitnej pôdy, stredné znečistenie nezabratej pôdy v okolí komunikácie, zvýšený podiel dočasne zabratej stredne kvalitnej pôdy s vratnými zmenami
 3 záber kvalitnej pôdy, stredné znečistenie nezabratej pôdy v okolí komunikácie, vysoký podiel dočasne zabratej stredne kvalitnej pôdy s vratnými zmenami
 4 záber kvalitnej pôdy, silné znečistenie nezabratej pôdy v okolí komunikácie, vysoký podiel dočasne zabratej stredne kvalitnej pôdy s nevratnými zmenami

8. Vplyv na horninové prostredie

- 0 Minimálne alebo žiadne riziko - územie je rovinné, alebo s veľmi miernym sklonom do 5° , trasa vedie po teréne alebo v zárezoch a na násypoch výšky do-5 m na delúviach alebo piesčitých a štrkovitých sedimentoch, v prípade tunelov tieto budú razené v masívnych, prípadne miestami slabo rozpukaných skalných horninách.
 1 mierne riziko – územie má mierny sklon do- 10° s výskytom prachovitých a ílovitých vrstiev, trasa vedie po teréne alebo v zárezoch a násypoch do výšky 5- 10m, na namírzavých ílovitých zeminách s hladinou podzemnej vody do 5 m pod terénom, prípadne v zárezoch, v ktorých sa budú ťažiť ílovité zeminy alebo na sprašiach mocnosti do 2 m, v prípade tunelov tieto budú razené v prostredí stredne rozpukaných skalných hornín, prípadne sa môžu vyskytovať i krasom rozšírené pukliny
 2 stredné riziko – územie má mierne strmý sklon $10-20^\circ$, trasa vedie po teréne, alebo v odrezoch a na násypoch vyšších ako 10 m na prachovitých a ílovitých zeminách, na sprašiach mocnosti 2-5 m, v prípade tunelov výskyt porušených tektonických zón

kolmo alebo šikmo na os tunela výskyt malých krasových dutín pozdĺž puklín, možnosť narušenia stability svahov v portálových častiach.

- 3 veľké riziko – územie má strmý sklon, $20 - 30^{\circ}$, trasa vedie v odrezoch a na násypoch vyšších ako 10 m na prachovitých a ílovitých zeminách alebo na sprašiach mocnosti 5-10 m, v prípade tunelov výskyt porušených tektonických zón paralelných s osou tunela, výskyt menších krasových dutín (šírky do 1 m) s ílovou výplňou, existencia zosunov v portálových častiach.
- 4 veľmi veľké riziko – územie má veľmi strmý sklon, viac ako 30° , trasa vedie v zárezoch a na násypoch vyšších ako 10 m na ílovito-prachovitých sedimentoch, na sprašiach mocnosti viac ako 10 m, v prípade tunela výskyt porušených tektonických zón paralelných s osou tunela, výskyt väčších krasových dutín (širších ako 1 m) s ílovou výplňou, výskyt tlačivých hornín, existencia zosunov v portálových častiach a možnosť ohrozenie objektov nad portálom.

9. Vplyv na flóru , faunu a ekosystémy

- 0 orná pôda intenzívne poľnohospodársky využívaná
1 záhrady, sady, vinice a cestné stromoradia
2 pasienky porastené náletom stromov a krov, vhodné ako biotopy pre vtáctvo, hmyz a drobné živočíchy, bývalé medze a aj stromoradia okolo potokov
3 nízka a vysoká sprievodná zeleň vodných tokov umožňujúca úkryt a rozmnožovanie živočíchov s výskytom vzácnejších druhov rastlín, zarastené výmole
4 v danom území vzácné ojedinelé spoločenstvá suchomilné alebo vlhkomilné s výskytom vzácných druhov rastlín a živočíchov, genofondové plochy

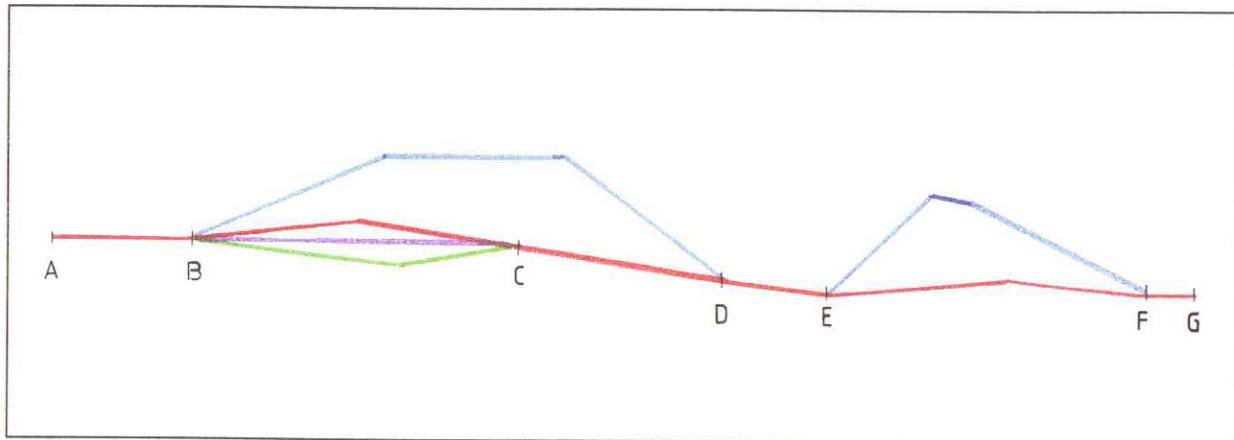
10. Vplyv na krajinu - scenéria, harmónia trasy a ÚSES

- 0 trasa vedená v tuneli
1 trasa vedená voľnou intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou v súlade s terénom neruší ráz krajiny, trasa vedená v intraviláne, využívajúca časť jestvujúcej komunikácie pre budúcu stavbu
2 trasa vedená poľnohospodárskou krajinou s drobnými fragmentami nízkej a vysokej zelene slúžiacej ako biotopy pre drobnú zver, obojživelníky, vtáctvo atď. v súlade s terénom s vytvorením nízkych násypov a plytkých zárezov, resp. mostných objektov
3 trasa vedená v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine na vysokých násypoch a hlbkých zárezoch, mimoúrovňové križovatky a objekty, predstavuje zanedbateľný až mierny vplyv na ekosystémy resp. vplyv na okrajovú časť lokality bez významného dopadu na plnenie funkcií, vytvorenie slabého bariérového vplyvu na lokalitu
4 trasa navrhnutá v nesúlade s terénom, narúšajúca charakter krajiny, trasa v prírodnej krajine, plošný zásah do lokality nadregionálneho a regionálneho významu s ovplyvnením jeho charakteru, funkcie a vytvorením nepriaznivého bariérového efektu

3. Vyhodnotenie alternatívnych riešení podľa jednotlivých kritérií

Pri posudzovaní vplyvu stavby sa trasy jednotlivých alternatív rozdelili na úseky :

AB	BC	CD	BD	DE	EF	FG
spoločný	červený	fialový	zelený	červený	modrý	spoločný

Konkrétna hodnotená trasa sa potom rozdelila na 200 m dlhé úseky a pre každý úsek sa určila hodnota miery vplyvu komunikácie podľa kvantifikačnej stupnice uvedenej v predošлом kroku. Po vyhodnotení úsekov podľa jednotlivých kritérií boli spočítané sumárne hodnoty impaktu komunikácie pre každú časť alternatívy a to pre každé kritérium a pre príslušný 200 m dlhý úsek. Nakoniec boli spočítané sumárne hodnoty impaktu pre každú časť alternatívy.

úseky variantov	hodnotenie
AB	141
BD	413
BC červený + CD	425
BC fialový + CD	370
BC zelený + CD	402
DE	77
EF	335
EF červený	271
FG	72
nulové riešenie	1 296

4. Zhodnotenie dosiahnutých výsledkov a výber optimálneho variantu z hľadiska minimalizácie vplyvu na životné prostredie

Tri úseky trasy sú pre alternatívne riešenia spoločné : AB, DE a FG. Volba zostáva pre úseky BD a EF.

V úseku BD vychádza ako alternatíva s relatívne najmenším vplyvom na životné prostredie : BC fialový + CD (370), tento exponovaný úsek v katastrálnom území Pohranice prechádza tunelom, za ním BC zelený + CD (402) a BD modrý (413). Ako najnehodnejšie

riešenie sa ukazuje **BC červený + CD** (priblíženie sa k obci Pohranice, likvidácia vzácných ekosystémov, zásah do vinohradníckej oblasti).

V úseku EF vychádza ako najoptimálnejšie riešenie EF červený.

Na základe uvedených výsledkov je poradie prvých štyroch kombinácií úsekov nasledovné :

Poradie	Kombinácia úsekov	Počet bodov
1.	AB + BC fialový + CD + DE + EF červený + FG	931
2.	AB + BC zelený + CD + DE + EF červený + FG	963
3.	AB + BD modrý + DE + EF červený + FG	974
4.	AB + BC červený + CD + DE + EF červený + FG	986

Vzájomné ekonomické porovnanie alternatív

Technická štúdia prináša len investičné náklady alternatívy červenej a modrej, v ktorej je lacnejšia modrá (červená - 6.124 292 tis. Sk,-, modrá - 5. 325 588 tis. Sk,-). Podľa výpočtov orientačných investičných nákladov jednotlivých úsekov (A až G) je

najlacnejším riešením trasa AB - BD modrý - DE - EF červený a FG,

ďalej nasleduje

**AB - BC zelený - CD - DE - EF červený - FG
AB - BC červený - CD - DE - EF červený - FG
AB - BC fialový - CD - DE - EF červený - FG**

3. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Vplyvy zámeru, presahujúce štátne hranice, sa neočakávajú.

4. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU VPLYVY SPÔSOBIŤ, S PRIHLADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ (SO ZRETEĽOM NA STUPEŇ EXISTUJÚCEJ OCHRANY PRÍRODY)

Vyvolané súvislosti vo vzťahu k obyvateľstvu

- zrýchlenie dopravy
- zníženie nehodovosti
- zlepšenie kvality životného prostredia (hluk, exhaláty)
- vytvorenie nových pracovných príležitostí počas výstavby a prevádzky komunikácie

Vyvolané súvislosti vo vzťahu k flóre a faune

- realizáciou vegetačných úprav zvýšiť podiel krajinotvornej zelene v území
- revitalizácia brehových porastov

Vyvolané súvislosti vo vzťahu k polnohospodárstvu

- výstavba prístupových komunikácií na pozemky
- zmena organizácie práce, vyplývajúca z prerozdelenia parciel

5. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI

- hluk, exhaláty a prašnosť v blízkosti staveniska

Tieto dopady sú len dočasné a zasiahnuté oblasti sú malé. Prach sa môže podstatne obmedziť kropením staveniska v čase sucha a hluk a exhaláty v blízkosti obydlia sa dajú obmedziť vylúčením prác počas dní pracovného voľna a pokoja a výlučne len cez deň.

- zhutnenie pôdy a kontaminácia vody a pôdy ropnými látkami prevádzkou tăžkých mechanizmov

- nehody a nepredvídateľné udalosti

Je potrebné vypracovať plán havarijných opatrení pre nepredvídateľné udalosti.

- vibrácie pri prevádzke tăžkých mechanizmov počas stavebných prác a počas vlastnej prevádzky komunikácie

- likvidácia stromovej a kríkovej zelene v záujmovom území stavby, obmedzenie lokalít pre hniezdenie vtákov a refúgií pre zver, zásah do biokoridorov, narušenie biotopov vodných živočichov

6. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ČINNOSTI**6.1 Geologické pomery**

Opatrenia na zabezpečenie stability svahov počas výstavby i po jej ukončení v podloží násypov musia byť zamerané na dokonalú drenáž podložia násypov, ktorá umožní jeho konsolidácie bez zvýšenia tlaku vody v póroch, ako aj na zabudovanie vhodného materiálu do násypov a jeho správnu technologickú úpravu. V úsekoch sprašových sedimentov v podloží cestnej komunikácie bude treba zvýšenú pozornosť venovať povrchovému odvodneniu zrážkových vôd.

Na predchádzanie aktivizácie zosunov vo svahoch zárezov je takisto potrebná dokonalá drenáž svahov pred ich budovaním, prípadne počas ich hĺbenia. Zabezpečenie svahov zárezov v jemnozrnných neogénnych sedimentoch vyžaduje štrkový prísyp o hrúbke minimálne 0,8-1,0 m, ktorý bude chrániť tieto zeminy pred vplyvmi atmosféry.

Spraše sú v zárezoch dostatočne stabilné. V prípade, že na nich budú budované násypy, je potrebné najprv zistiť stupeň ich presadavosti a podľa potreby zhutniť a zabezpečiť dokonalú

povrchovú drenáž.

Medzi základné predpoklady predchádzania nežiadúcich vplyvov na prírodné prostredie patrí inžinierskogeologický prieskum a dôsledné dodržiavanie navrhnutých technologických postupov a opatrení.

Materiál zo zárezov bude veľmi rôznorodý. Štrk a piesok je možné používať bez problémov. Pri používaní hlín a ílov je potrebné stanoviť a prísne dodržiavať stanovenú technológiu úpravy na základe zistených vlastností týchto zemín.

Vyrúbaná hornina z tunelového variantu bude predstavovať vhodný materiál do násypov, ako konštrukčná vrstva v podloží násypov z málo prieplustnej zeminy, ako stavebný kameň a je možné ho upraviť a triediť v neďalekom kameňolome. V takom prípade sa dá využiť i do betónu.

6.2 Znečistenie ovzdušia

Zásadným riešením imisnej situácie okolo komunikácií je uplatnenie Vyhl. 248/1991 Zb.FMD, podľa ktorej automobily vyrábané po roku 1993 musia zodpovedať predpisom EHK. Počíta sa s vývojom kvalitnejších pohonných hmôt (napr. ekologickej nafty) a s využívaním naftových katalyzátorov. Za týchto podmienok je možné odhadnúť zníženie množstva emisií do roku 2035 o cca 60 %. Zároveň bude riešená výsadba protiehalačnej a protihlukovej zelene po celej dĺžke komunikácie.

Špecifické emisie automobilov sa odhadujú nasledovne :

tab. č. 51

Rok	CO[mg.m ⁻¹ .auto]		NO _x [mg.m ⁻¹ .auto]	
	osobné vozidlá	nákladné vozidlá	osobné vozidlá	nákladné vozidlá
1994	22,0	14,0	1,5	9,0
2005	18,0	13,0	1,0	7,0
2035	8,5	6,5	0,6	3,6

6.3 Hluk

Porovnaním dosahovaných hladín hluku na posudzovaných objektoch s prípustnými ekvivalentnými hodnotami hladín hluku stanovenými vyhláškou č.14/77 zb. MZ SSR, možno konštatovať, že prípustné hodnoty hladín hluku neboli prekročené u objektov č.1, 3, 4 a 23 (viď str.71-73). U ostatných objektov bola prekročená prípustná hladina hluku.

Z hľadiska akustickej účinnosti proti šíreniu hluku v úsekoch, kde je prekročená prípustná max. hladina hluku sú navrhnuté nasledovné opatrenia :

Alternatíva modrá

Nitra :

- km 0,110 - 0,220 vľavo : protihluková stena výšky 1,5 m, dĺžky 110 m
  - km 0,880 - 1,100 vpravo : protihluková stena výšky 3,5 m, dĺžky 220 m
  - km 0,600 - 1,200 vľavo : protihluková stena výšky 6,0 m, dĺžky 600 m
  - km 1,280 - 1,750 vľavo : protihluková stena výšky 2,5 -3,0 m, dĺžky 470 m
- Od km 1,200 po km 1,280 nie je navrhnutá protihluková stena, nakoľko sa v predkladanej štúdii uvažuje s asanáciou príľahlej zástavby.

Objekty č. 7 a 8 sú chránené proti nadmerným účinkom hluku protihlukovou stenou situovanou na Tr. A.Hlinku - Levická ul., pretože tieto objekty sú atakované nadmerným hlukom z prilahlej križovatky a nielen z posudzovanej trasy. Na Tr. A.Hlinku - Levická ulica je navrhnutá protihluková stena výšky 5,0 m (Tr. A.Hlinku) - 3,3 m (Levická ul.), dĺžky 300 m.

Horná Malanta :

km 4,050 - 4,300 vpravo : protihluková stena výšky max 5,0 m, dĺžky 250 m.

Kolíňany :

km 9,550 - 10,250 vpravo : protihluková stena výšky od 4,0 po 5,5 m, dĺžky 700 m.

Beladice :

km 18,050 - 18,450 vpravo : protihluková stena výšky max 8,0, dĺžky 400 m

km 18,700 - 18,900 vpravo : protihluková stena výšky max 5,0, dĺžky 400 m

Tesáre :

km 23,900 - 24,450 vpravo : protihluková stena výšky 2,0 m, dĺžky 550 m

Chyzerovce :

km 26,300 - 26,600 vľavo : protihluková stena výšky 2,0 m, dĺžky 300 m

km 26,750 - 27,000 vľavo : protihluková stena výšky 3,0 m, dĺžky 250 m

Čierna dolina :

km 30,850 - 31,100 vľavo : protihluková stena výšky 2,0 m, dĺžky 250 m

Olichov :

km 34,100 - 34,250 vľavo : protihluková stena výšky 3,0 m, dĺžky 150 m.

Alternatíva červená

Porovnaním dosahovaných hladín hluku na posudzovaných objektoch s prípustnými ekvivalentnými hodnotami hladín hluku stanovenými vyhláškou č.14/77 zb. MZ SSR, možno konštatovať, že prípustné hodnoty hladín hluku neboli prekročené u objektov č.1, 3, 4, 13 a 20. U ostatných objektov bola prekročená prípustná hladina hluku.

Z hľadiska akustickej účinnosti proti šíreniu hluku v úsekoch, kde je prekročená prípustná max. hladina hluku sú navrhnuté nasledovné opatrenia :

Nitra :

Návrh protihlukových opatrení je rovnaký ako v alternatíve modrej

Horná Malanta :

km 4,050 - 4,300 vpravo : protihluková stena výšky 3,0 m, dĺžky 250 m

Pohranice :

km 6,450 - 7,200 vpravo : protihluková stena výšky od 2,0 do 3,0 m, dĺžky 770 m

km 7,150 - 7,400 vľavo : protihluková stena výšky 5,5 m, dĺžky 250 m

Tesáre :

km 21,400 - 21,950 vpravo : protihluková stena výšky 3,0 m, dĺžky 550 m

Prílepy :

km 25,600 - 25,850 vpravo : protihluková stena výšky 1,0 m, dĺžky 250 m

Olichov :

km 29,800 - 30,000 vľavo : protihluková stena výšky 1,5 m, dĺžky 200 m

Podalternatíva zelená - južná

Porovnaním dosahovaných hladín hluku na posudzovaných objektoch s prípustnými ekvivalentnými hodnotami hladín hluku stanovenými vyhláškou č.14/77 zb. MZ SSR, možno konštatovať, že prípustné hodnoty hladín hluku neboli prekročené u objektov č.1 a 4. U ostatných objektov bola prekročená prípustná hladina hluku .

Z hľadiska akustickej účinnosti proti šíreniu hluku v úsekoch, kde je prekročená prípustná max. hladina hluku sú navrhnuté nasledovné opatrenia :

Pohranice :

km 6,400 - 6,650 vľavo : protihluková stena výšky 1,5 m, dĺžky 200 m

km 6,900 - 7,100 vľavo : protihluková stena výšky 1,0 m, dĺžky 200 m

Čeladice :

km 10,900 - 11,150 vpravo : protihluková stena výšky 1,0 m, dĺžky 250 m

Protihlukové steny vzhľadom na ponuku trhu ako aj vzhľadom na charakter a ráz krajiny sa odporúčajú drevené na úsekoch vo voľnom prírodnom teréne a sklenené z vrstveného skla na úsekoch vedených na mostoch.

U protihlukových stien vyšších ako 5,0 m sa doporučuje použiť protihlukové steny Tuposider - Octagon, ktoré svojim profilom spôsobia útlm hluku o 2 - 4 dB(A), čo má za následok zníženie protihlukovej steny až o 1 m.

Výšky protihlukových stien je potrebné upresniť v ďalšom stupni projektovej dokumentácie po geodetickom zameraní posudzovaných objektov, nakoľko v tomto stupni projektovrj dokumentácie boli priečne rezy robené z mapového podkladu.

6.4 Povrchová a podzemná voda

Vzhľadom na to, že navrhovaná trasa komunikácie prechádza pásmami hygienickej ochrany vodných zdrojov 2. stupňa, musí rozsah navrhovaných opatrení v maximálnej možnej miere eliminovať negatívne vplyvy na podzemné a povrchové vody.

Ochranné opatrenia sú dôležité najmä v miestach prekleňovania vodných tokov v území budovanom pripustnými štrkopiesčitými uloženinami. Pri výstavbe cesty I/65 bude vybudovaný systém cestnej kanalizácie a sedimentačných nádrží, odkiaľ sa po precistení odvedie odpadová voda do príahlého recipientu. V oblasti PHO by mal byť stredný deliaci pruh a krajnice odizolované a mali by byť vybudované zvodidlá pre prípad havárií. Záchytky a nádrže by mali byť opatrené uzaváracím zariadením pre zamedzenie odtoku nebezpečných látok v prípade havárie. Systém kontroly kanalizácie umožní odhaliť prípadné netesnosti. V ochranných pásmach vodných zdrojov a ich blízkosti treba vylúčiť odstrel a tiež v zmysle

Záväzných opatrení úpravy o základných hygienických zásadách pre zriaďovanie, vymedzenie a využívanie ochranných pásiem vodných zdrojov určených na hromadné zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou nie je možné v PHO II.st. situovať vodohospodárske diela určené na čistenie odpadových vôd, čo sa vzťahuje aj na sedimentačné nádrže. Preto bude nutné niektoré sedimentačné nádrže vybudovať mimo PHO. Voda k nim bude pritekať kanalizačným potrubím od príslušnej cestnej kanalizácie. Sú to :

tab. č. 52

Alternatíva modrá	Alternatíva červená
SN 3 v ochrannom pásme VZ Kolíňany	SN 3 v ochrannom pásme VZ Kolíňany
SN 4 v ochrannom pásme VZ Kolíňany	SN 4 v ochrannom pásme VZ Kolíňany
SN 12 v ochrannom pásme VZ Zlaté Moravce	SN 11 v ochrannom pásme VZ Zlaté Moravce
SN 13 v ochrannom pásme VZ Zlaté Moravce	SN 12 v ochrannom pásme VZ Zlaté Moravce
SN 14 v ochrannom pásme VZ Zlaté Moravce	

Vybuduje sa :

tab. č. 53

	Alternatíva modrá	Alternatíva červená
cestná kanalizácia	DN 300 - 23 400 m DN 400 - 7 100 m DN 600 - 2 400 m DN 800 - 4 000 m	DN 300 - 21 650 m DN 400 - 6 000 m DN 600 - 3 050 m DN 800 - 1 000 m
sedimentačné nádrže	14 ks veľkosti 300 - 700 m ³ ^{110s} zoskupenie odlučovačov ropných látok - kapacita 150 l.s ⁻¹	12 ks veľkosti 250 - 800 m ³ ^{110s} zoskupenie odlučovačov ropných látok - kapacita 150 l.s ⁻¹
SN 1	km 3,0	km 3,0
SN 2	km 4,6	km 4,4
SN 3	km 6,85	km 6,6
SN 4	km 10,58	km 8,6
SN 5	km 13,6	km 10,1
SN 6	km 16,1	km 13,8
SN 7	km 17,1	km 16,2
SN 8	km 18,9	km 18,7
SN 9	km 21,2	km 20,7
SN 10	km 23,3	km 22,3
SN 11	km 24,9	km 25,7
SN 12	km 26,4	km 29,6
SN 13	km 29,3	
SN 14	km 30,1	

6.5 Pôda

Potenciálne znečistenie pôdy odtokom kontaminovanej vody z komunikácie rieši predchádzajúca kapitola. Dielčim opatrením proti kontaminácii pôdy bude výsadba zelene. Ochrana pôdy v etape výstavby komunikácie bude spočívať v snahe minimalizovať dočasné záber pôdy. Plochy stavebných dvorov a depónií materiálov by mali zaberat' menej hodnotné polnohospodársku pôdu, resp. mali by byť umiestnené na spevnených plochách.

6.6 Príroda

Rešpektovať v plnej mieri výsledky spracovaného RÚSES Nitra s cieľom zachovať systém ekologickej stability územia a technickými opatreniami minimalizovať porušenie ekologickej rovnováhy, prípadne zriadením nových biotopov obnoviť biologickú rovnováhu. Likvidáciu stromovej a krovitej zelene realizovať výlučne v čase vegetačného klúdu. Vypracovať bioprojekt na stabilizáciu porastových stien vzniknutých výstavbou komunikácie v oblasti Olichov. V spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej správy navrhnuť náhradnú výsadbu tak, aby sa vytvorili dostatočné možnosti na hniezdenie vtákov, najmä dravcov.

V ďalšej etape spracovania previesť podrobny prieskum výskytu ohrozených živočíšnych a rastlinných druhov. V mieste nadregionálneho biokoridoru vytvoriť súborom technických a biologických opatrení podmienky pre migráciu terestrických a vodných živočíchov.

6.7 Krajina

K opatreniam na zlepšenie estetického účinku smerového a výškového vedenia stavby v krajinе patria vegetačné úpravy na svahoch komunikácie. Zároveň tieto úpravy, realizované v rámci náhradných výsadieb, prispejú k posilneniu nelesnej stromovej a krovitej vegetácie v polnohospodárskej krajinе (v zmysle znenia návrhov RÚSES) a zároveň k zvýšeniu ekologickej stability územia.

6.8 Havarijný plán

Vypracovať havarijný plán, aby riziko vážnych ekologických dopadov v prípade havárie v priebehu výstavby a prevádzky, alebo iných nepredvídateľných udalostí bolo čo najnižšie. Havarijný plán by mal riešiť predovšetkým tieto problémy :

- únik ropných látok a chemikálií
- zanášanie vodných tokov a plôch stavebným materiálom a materiálom zo zemných plác.
- havarijný plán počas výstavby komunikácie vypracuje zhotoviteľ stavby
- havarijný plán pre prevádzku vypracuje prevádzkovateľ v termíne ku kolaudácii stavby

6.9 Monitoring

Cieľom monitorovacieho programu je sledovať adekvátnosť ochranných opatrení v týchto oblastiach :

- znečistenie pôdy vplyvom dopravy, stupeň kontaminácie ťažkými kovmi,
- monitorovanie znečistenia vzduchu vplyvom dopravy v blízkosti sídiel,
- monitorovanie hluku z dopravy,
- monitorovanie kvality a hladiny podzemných vôd na existujúcich zdrojoch podzemnej vody a významnejších recipientoch (Žitava, Čerešňový potok), a to pred započatím stavby, v priebehu i počas prevádzky diela,
- monitorovať fyzikálno - chemické vlastnosti vôd stekajúcich z povrchu diaľnice

Spôsob analýzy, dĺžka pozorovania a finančné náklady budú špecifikované v ďalšej etape projekčných prác. Doba sledovania bude stanovená podľa výsledkov merania individuálne pre jednotlivé lokality a druhy merania.

7. POSÚDENIE OĆAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ĆINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)

7.1 Dopravné intenzity pre stav bez realizácie investície

V prípade, že nebude realizovaná investícia v niektorom z navrhovaných variantov, všetka doprava sa bude realizovať na v súčasnosti existujúcej cestnej sieti.
Rozhodujúcou zostane aj nadálej cesta I/65.

Nasledujúci prehľad dokumentuje predpokladané intenzity dopravy v časových horizontoch rokov 2005, 2015 a 2035 .

tab. č.54

INTENZITY DOPRAVY NULOVÝ STAV (skut.voz./24 h v jednom smere) (osobné v. + ostatné v. = spolu)	ROK 2005	ROK 2015	ROK 2035
I/65 Nitra - Pod Zoborom - I/51	$10989 + 2007 = 12\ 996$	$15321 + 2287 = 17\ 612$	$18295 + 2003 = 20\ 598$
I/65 - I/51 - Pohranice	$7454 + 1687 = 9\ 141$	$10395 + 1924 = 12\ 319$	$12409 + 1937 = 14\ 346$
I/65 Pohranice - III/06433	$7032 + 1624 = 8\ 656$	$9806 + 1851 = 11\ 657$	$11707 + 1863 = 13\ 570$
I/65 - III/06433 - Beladice	$6432 + 1365 = 7\ 797$	$8970 + 1555 = 10\ 525$	$10709 + 1566 = 12\ 275$
I/65 - Beladice - II/511	$6340 + 1393 = 7\ 733$	$8842 + 1588 = 10\ 430$	$10555 + 1598 = 12\ 153$
I/65 - II/511 - III/51110	$6980 + 1687 = 8\ 667$	$9734 + 1924 = 11\ 658$	$11621 + 1937 = 13\ 558$
I/65 - III/51110 - Olichov	$6136 + 1263 = 7\ 399$	$8558 + 1439 = 9\ 997$	$10216 + 1459 = 11\ 675$
I/65 - Olichov - hr. okresu	$5422 + 1046 = 6\ 468$	$7562 + 1192 = 8\ 754$	$9028 + 1200 = 10\ 228$
I/51 - Nitra - koniec SÚ	$4166 + 877 = 5\ 043$	$5810 + 999\ 6\ 809$	$6553 + 966 = 7\ 519$
I/51 - Nitra - Vráble	$3933 + 856 = 4\ 789$	$5\ 485 + 676 = 6\ 161$	$6187 + 973 = 7\ 130$
III/06433 - Žirany	$364 + 163 = 527$	$508 + 185 = 693$	$573 + 179 = 752$
II/511 - Tesárske Mlyňany - Vráble	$986 + 254 = 1\ 240$	$1375 + 290 = 1\ 665$	$1551 + 280 = 1\ 831$
II/511 - I/65 - Zlaté Moravce	$2196 + 470 = 2\ 666$	$3062 + 535 = 3\ 597$	$3454 + 517 = 3\ 971$
III/51110 - Zlaté Moravce	$634 + 178 = 812$	$885 + 203 = 1\ 088$	$998 + 196 = 1\ 194$
III/51113 - Olichov	$770 + 155 = 925$	$1073 + 176 = 1\ 249$	$1210 + 170 = 1\ 380$

Údaje v tabuľke sú dokumentované graficky v kartogramoch dopravného zaťaženia na priložených obrázkoch.

Na ceste I/65 sa aj do budúcnosti predpokladá silný tranzit dopravy, ktorý je súčasťou tzv. „stredného západno-východného“ prepojenia cez Slovensko. Je to komunikácia celoštátneho aj medzinárodného významu, ktorá v súčasnom stave prechádza niektorými sídlami, čím je premávka spomalená a nie je bezpečná ani pre vodičov ani pre chodcov používajúcich túto na miestne účely.

7.1.1 Kapacitné posúdenie výkonnosti komunikácie

Posúdenie výkonnosti vybraných úsekov cesty I/65 Nitra - Čaradice - stav bez investície

Z dôvodu zistenia výkonnosti posudzovaných úsekov cesty I/65 pri výhľadovom dopravnom zaťažení boli uvedené úseky kapacitne posúdené.

Výpočet bol vykonaný podľa STN 73 6101 „Projektovanie ciest a diaľnic“.

Posudzované boli úseky :

- 1 - Nitra križovatka s I/51 - Pohranice
- 2 - Pohranice - Kolíňany
- 3 - Kolíňany - Beladice
- 4 - Beladice - Tasárske Mlyňany
- 5 - Tesárske Mlyňany - križovatka s III/51110
- 6 - križovatka s III/51110 - Čadadice
- 7 - Čadadice - hranica okresov

Výkonnosť posudzovaných úsekov bola vypočítaná na základe týchto predpokladov :

- hodinová špičková intenzita automobilovej dopravy bola stanovená v hodnote 10% celodenného objemu
- požadovaná rýchlosť vozidla bola uvažovaná v zmysle č.24 STN 7361 01 (min.50 kmh)
- stupeň stúpania bol stanovený v zmysle STN 7361 01 podľa dĺžky jednotlivých úsekov a k nim prislúchajúcim pozdĺžnym sklonom
- možnosť prebiehania predstavovala 70-75 %

Vypočítané hodnoty prípustných intenzít (kapacity) vybraných úsekov pre výhľadové obdobie 2005 - 2035 sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách :

tab. č.55

Čís. ús.	Šírk. usp.	Požadovaná rýchl. (km/h)	Podiel pom.v. (%)	Stupeň stúpania	Výhľadová intenzita (voz/h)	Prípustná intenzita (voz/h)	Rezerva (voz/h)
ROK 2005							
1	S 9,5	50	18,5	1	915	488	- 206
2	S 9,5	50	18,8	1	866	705	- 161
3	S 9,5	50	17,5	1	780	724	- 56
4	S 9,5	50	18	1	774	718	- 56
5	S 9,5	50	19,5	1	867	695	- 172
6	S 11,5	50	17,1	1	740	866	126
				2	740	717	- 23
7	S 11,5	50	16,2	1	647	904	257
				2	647	755	108
ROK 2015							
6	S 11,5	50	14,4	1	1 000	900	- 100
7	S 11,5	50	13,6	1	876	913	37 *
				2	876	763	- 113
ROK 2035							
7	S 11,5	50	11,9	1	969	940	- 29

* rezerva nedosahuje hodnotu 10%

Z posúdenia kapacity vybraných úsekov možno konštatovať, že do výhľadového obdobia roku 2005 nevyhovujú úseky č. 1,2,3,4,5 a 6 pri stupni stúpania 2.

V ďalšom posudzovanom období nevyhovie výhľadovým dopravným nárokom ani jeden posudzovaný úsek.

7.2 Obyvateľstvo a sídla

V dotknutom území je pomerne silný vzťah obyvateľov smerom na krajské a okresné sídlo Nitra a následne na okresné sídlo Zlaté Moravce.

Takýto vzťah predpokladane pretrvá, resp. zosilnie aj do budúcnosti.

V oblasti Nitry a Zlatých Moraviec sa predpokladá posilňovanie mestského charakteru zástavby aj do budúcnosti s prevahou bývania v bytových domoch.
Ostatné dotknuté sídla si zachovajú charakter polnohospodárskych vidieckych sídiel.

Nasledujúci prehľad uvádza predpokladaný vývoj obyvateľov v riešenom území.

tab. č. 56

Názov sídla	Charakter sídla	Počet obyv. 2005	Počet obyv. 2015	Počet obyv. 2035
Nitra	krajské, okresné sídlo	110 000	118 000	124 000
Nitrianske Hrnčiarovce	polnohosp., vidiecke	1 300	1 300	1 500
Žirany	polnohosp., vidiecke	1 000	1 000	1 100
Pohranice	polnohosp., vidiecke	1 000	1 000	1 100
Kolíňany	polnohosp., vidiecke	1 100	1 100	1 300
Jelenec	polnohosp., vidiecke	1 600	1 600	1 700
Host'ová	polnohosp., vidiecke	300	300	300
Čeladice	polnohosp., vidiecke	600	600	550
Zlaté Moravce	okresné sídlo	21 000	24 000	27 000
Neverice	polnohosp., vidiecke	500	500	600
Beladice	polnohosp., vidiecke	1 300	1 200	1 300
Tesárske Mlyňany	polnohosp., vidiecke	1 400	1 300	1 500
Čadice	polnohosp., vidiecke	500	500	500
Volkovce	polnohosp., vidiecke	800	700	800
Choča	polnohosp., vidiecke	400	350	350
Čierne Kľačany	polnohosp., vidiecke	1 000	1 000	1 100

8. POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNO - PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU

Stav územno - plánovacej dokumentácie :

- Územný plán veľkého územného celku Nitrianskeho regiónu
- Územný plán sídelného útvaru Nitra
- Územný plán sídelného útvaru Zlaté Moravce

Navrhované alternatívne riešenia sú v súlade s uvedenými územnými plánmi.

9. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Predkladaný Zámer mapuje hlavné problémy, ktoré môžu nastať pri výstavbe a prevádzke cesty I/65 v úseku Nitra - Čaradice. Zisťuje pozitívne aj negatívne vplyvy na životné prostredie a poskytuje orientáciu pre návrh ochranných opatrení. Rozbor dopadov na životné prostredie ukazuje, že úplné vylúčenie konfliktov nie je reálne. Zo zhromaždených poznatkov je snaha nájsť kompromisný návrh trasy, pri ktorom by projektant a dodávateľ stavby dbal o čo najmenší a šetrný dopad na jednotlivé zložky životného prostredia.

Identifikácia najzávažnejších vplyvov

Geomorfologické a geologické vplyvy

Súhrne záver

K najvýznamnejším vplyvom na reliéf pri budovaní komunikácie patrí narušenie energie reliéfu zárezmi do terénu a násypmi v údoliach a depresiach. Na násypoch budovaných na sprašiach sa môže prejaviť ich deformácia následkom presadania. Pod násypmi založenými na ilovitom a prachovitom podloží je nebezpečie aktivizovania stabilizovaných zosunov a vzniku nových následkom neutrálneho napäťia vody v pôroch po ich vybudovaní.

Tunel bude razený v prostredí strednotriásových vápencov, pričom niveleta tunela bude pravdepodobne v celej dĺžke nad úrovňou hladiny podzemnej vody. V období jarného topenia snehu a prudkých búrok, môže dochádzať k presakovaniu vody po puklinách.

Vplyvy na podzemné a povrchové vody

V miestach vyústenia vód z cestnej kanalizácie do tokov možno očakávať zvýšenie prietokov po intenzívnych dažďoch a topení snehu. Zraniteľnosť povrchových vód súvisí najmä s ich otvorenosťou t.j. možnosťou priameho vniku znečistenia. Za najviac zraniteľné považujeme miesta križovania tokov s navrhovanou komunikáciou a to najmä počas jej výstavby, kedy môže dochádzať lokálne ku splaveniu rozrušenej zeminy do recipientov resp. i úniku pohonných hmôt zo stavebných mechanizmov a prieniku do vód.

Zraniteľnosť podzemných vód je viazaná na úseky križovania komunikácie s väčšími tokmi, na oblasť karbonátov kolíňanského ostrova, kde komunikácia prechádza územím PHO vodného zdroja Pohranice v km 6,5 - 8,5 červenej alternatívy a na oblasť PHO vodného zdroja Zlaté Moravce a Čierne Kľačany v km 24,0 - 29,75 červenej alternatívy a v km 25,75 - 32,5 modrej alternatívy. Pri tunelovej alternatíve možno očakávať v dôsledku pomerne malej rozlohy kolíňanského ostrova menšie prítoky podzemnej vody drénovaním infiltrovanej zrážkovej vody, najmä pri naradení porušených karbonatických hornín. Niveleta tunela je vedená nad miestnou eróznou bázou (potok Kadaň, Hostovský potok).

Vplyvy na ovzdušie

Z hľadiska celkového množstva exhalátov (intravilán + extravilán), pri NO_x a pri pevných časticích nastáva zníženie množstva emisií od 10 % (pri fialovej podalternatíve) až po zvýšenie o 2 % (pri modrej alternatíve). Takéto zvýšenie je spôsobené predovšetkým vyššími rýchlosťami vozidiel na štvorpruhovej komunikácii, pretože produkcia NO_x sa so zvyšujúcou rýchlosťou zväčšuje. Pri emisiách ostatných sledovaných zložiek (CO a C_xH_y) dochádza k

zniženiu od 6 % do 16 %. Najvýhodnejšia je v tomto ohľade fialová podalternatíva, najmenej výhodná je modrá alternatíva (- zníženie o %, + zvýšenie o %):

	alternatíva modrá	alternatíva červená	podalt. fialová	podalt. zelená
NO _x	+ 2 %	- 8 %	- 9 %	- 6 %
CO	- 6 %	- 15 %	- 15 %	- 14 %
C _x H _y	- 6 %	- 15 %	- 16 %	- 14 %
pevné častice	+ 1 %	- 9 %	- 10 %	- 9 %

Vplyvy na prírodu a krajinu

Všetky alternatívne riešenia prechádzajú predovšetkým územím intenzívne poľnohospodársky využívaným a antropogénne pozmeneným a nedostávajú sa do konfliktu s legislatívne chránenými lokalitami. Realizácia modrej alternatívy si vyžiada likvidáciu cestného stromoradia a brehových porastov v miestach premostení vodných tokov. Cestné stromoradie tvorí v prevážnej mieri prestárnuté jedince topoľov a čerešní.

Červená alternatíva predstavuje najväčší zásah v úseku BC (Pohranice). Jej realizácia bude znamenať zásah do genofondovej plochy kriticky ohrozených druhov rastlín a vzácných druhov hmyzu. Stavba si vyžiada aj likvidáciu záhrad a vinohradov v rekreačnej časti študovanej oblasti. Najoptimálnejšiu alternatívu v úseku BC vo vzťahu k prírode a krajine predstavuje fialová (tunelová) podalternatíva. Zelená podalternatíva a pokračovanie červenej v úseku CF si vyžiada len lokálny zásah do brehových porastov a likvidáciu časti cestného stromoradia. Negatívne účinky na prírodu môžeme očakávať v úseku FG, kde trasa križuje nadregionálny biokoridor a vchádza do lesného porastu.

Vplyvy na obyvateľstvo

Demolácie rodinných domov budú predstavovať pre ich majiteľov vážny negatívny vplyv z hľadiska psychiky. Negatívne účinky z hľadiska hluku a psychickej pohody sa prejavia predovšetkým v úsekoch priblíženia sa alternatívnych riešení komunikácie k obytným súborom, najmä počas výstavby. Počas prevádzky komunikácie bude obyvateľstvo chránené pred nepriaznivým účinkom hluku protihlukovými clonami.

ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Z celkovej analýzy vyplýva, že účinky výstavby a následná prevádzka komunikácie bude mať negatívne dopady na viacero zložiek životného prostredia ako napríklad likvidácia rozptýlenej krajinotvornej zelene, záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy, vytvorenie bariéry v krajine a vznik cudzorodého prvku - technického diela v krajine. Významným prínosom však bude zníženie nehodovosti, zlepšenie kvality životného prostredia v príľahlých obciach z titulu dopravy a vytvorenie optimálnych dopravných pomerov v regióne. Dá sa predpokladať, že účinky výstavby sa prejavia negatívnejšie ako samotná prevádzka komunikácie, bude však mať krátkodobý charakter.

Štúdia cesty I/65 Nitra - Čaradice poskytuje hrubú informáciu o spôsobe a možnostiach technického riešenia. Z tohto dôvodu sa aj v zámere pracovalo s údajmi orientačného charakteru äzáber PPF a LPF, likvidácia krajinotvornej zelene, demolácie, vzdialenosť

komunikácie od najbližšej obytnnej zástavby). Zo zhromaždených poznatkov bola snaha nájsť alternatívu, ktorá by predstavovala najmenší a šetrný dopad na jednotlivé zložky životného prostredia.

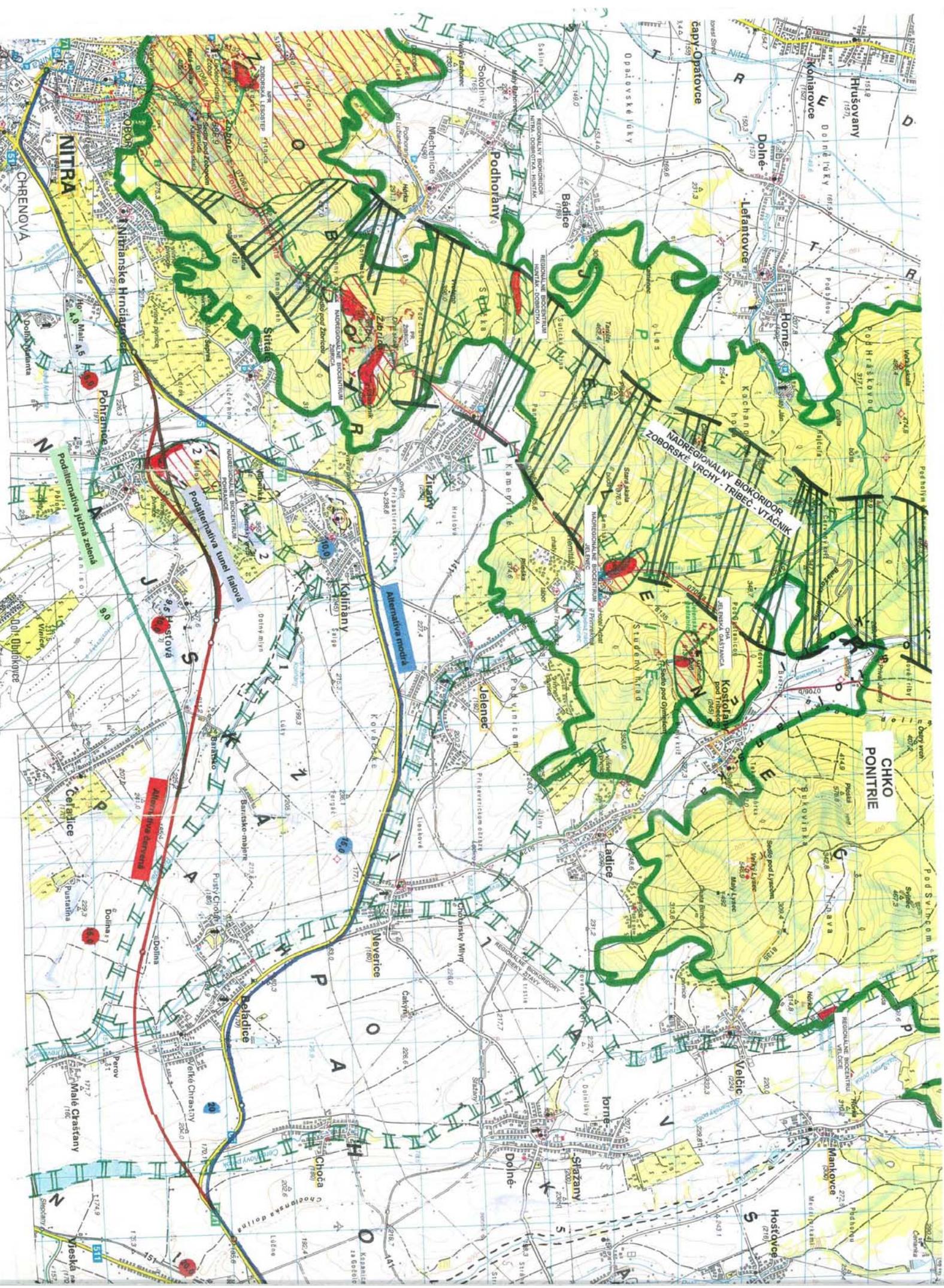
Ako najvhodnejšiu môžeme hodnotiť červenú alternatívu s fialovou podalternatívou, ktorá predstavuje najšetrnejší zásah do životného prostredia. Prijateľné je aj riešenie so zelenou podalternatívou a modrá alternatíva v úseku BD, ktorá ponúka najlepšie dopravné napojenie a navrhovaná cesta tak bude viac začlenená. Najnevýhodnejšia je červená alternatíva v úseku BC, ktorá predstavuje negatívny dopad na prírodu a krajinu v najproblematickejšom úseku pri obci Pohranice. V úseku EF vychádza ako optimálnejšie riešenie EF červený.

Komplexom doplňujúcich prieskumov (anketa s obyvateľmi, podrobný botanický, inžiniersko - geologický prieskum...) je potrebné v ďalšej etape upresniť mieru vplyvu na životné prostredie v jednotlivých koridoroch a rozsah a umiestnenie ochranných opatrení, pri zohľadnení ekonomických a dopravných kritérií.

V.

MAPOVÁ PRÍLOHA A FOTODOKUMENTÁCIA

**CHKO
PONITRE**

LEGENDA:

VELKOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA
MALOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA
ÚZEMIA S PREDPOKLADOM PRE VYHLÁSENIE ZA CHRÁNENÉ (PODĽA POPO)

NADREGIONÁLNE BIOCENTRUM VEC

REGIONÁLNE BIOCENTRA

NÁDREGIONÁLNY BIOKORIDOR

REGIONÁLNY BIOKORIDOR

Uzemia s predpokladmi pre vyhlásenie za chránené podľa zákona:
Jadro biocentra
Nádrožie Kráľovské Nemce
Vodná nádrž Kolňany
Lávne porasty, Jägerka pustatina
k.ú. Ponranice, Kolňany, Lapáš, Nitra
Starý haj - k.ú. Těšárske Myňany,
Veľké Vozokany
Rieka Žitava - od obce Obyčej po hranicu
s okr. Nové Zámky
Potok Štráňka - k.ú. Mankovce, Hostovce,
Slažany, Martin nad Žitavou, Chyzevoce,
Těšárske Myňany
Certova dolina - k.ú. Čáradice
Čata Kráľoviny priestor Rohožnická hôrka, k.ú. Volkovce

Uzemia s predpokladmi pre vyhlásenie za chránené podľa zákona:
Choko
Štiavnické vrchy
Kozárovce
Ochrana prírody, rúses

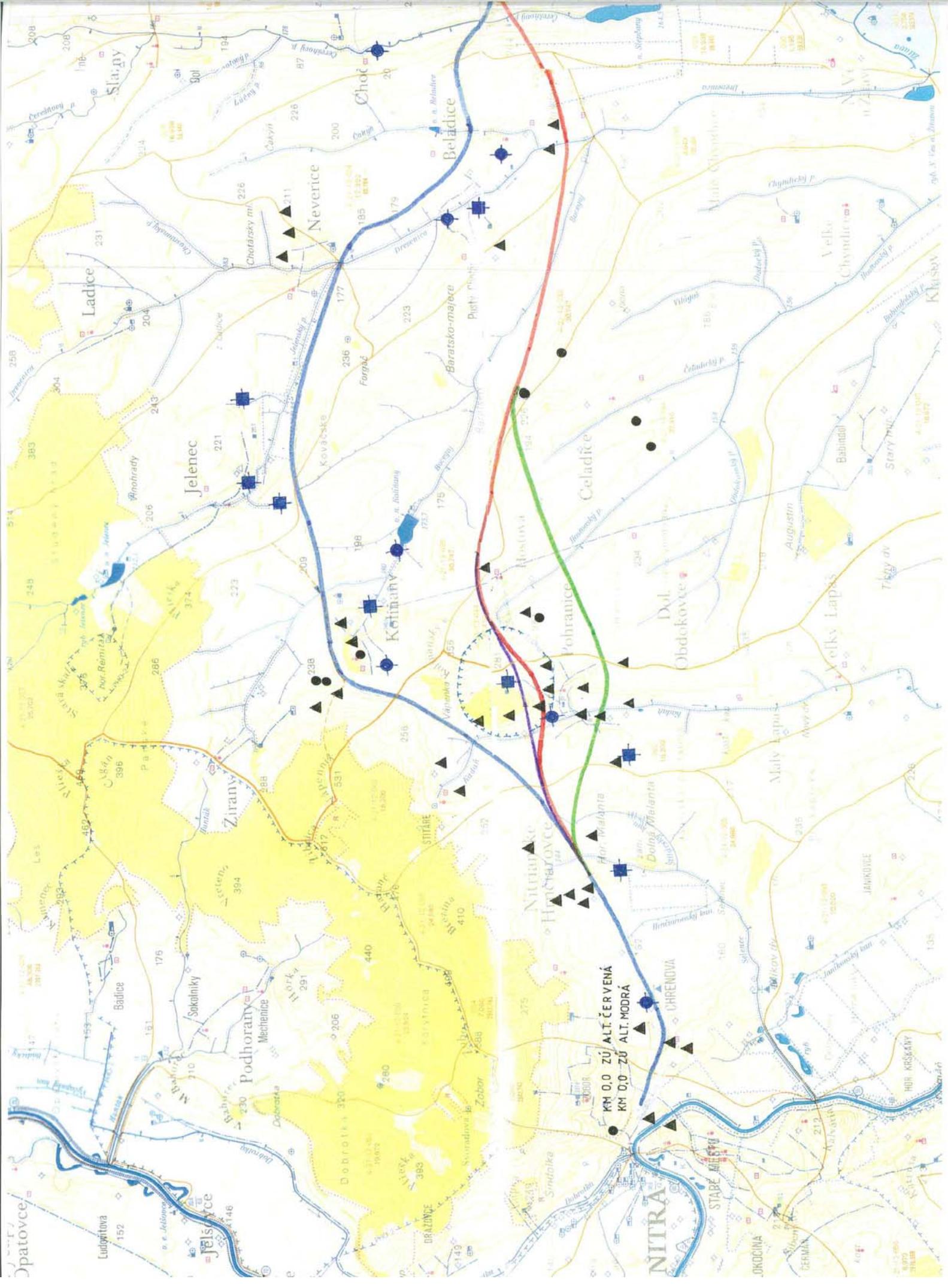
CESTA I / 65 NITRA - ČÁRADICE

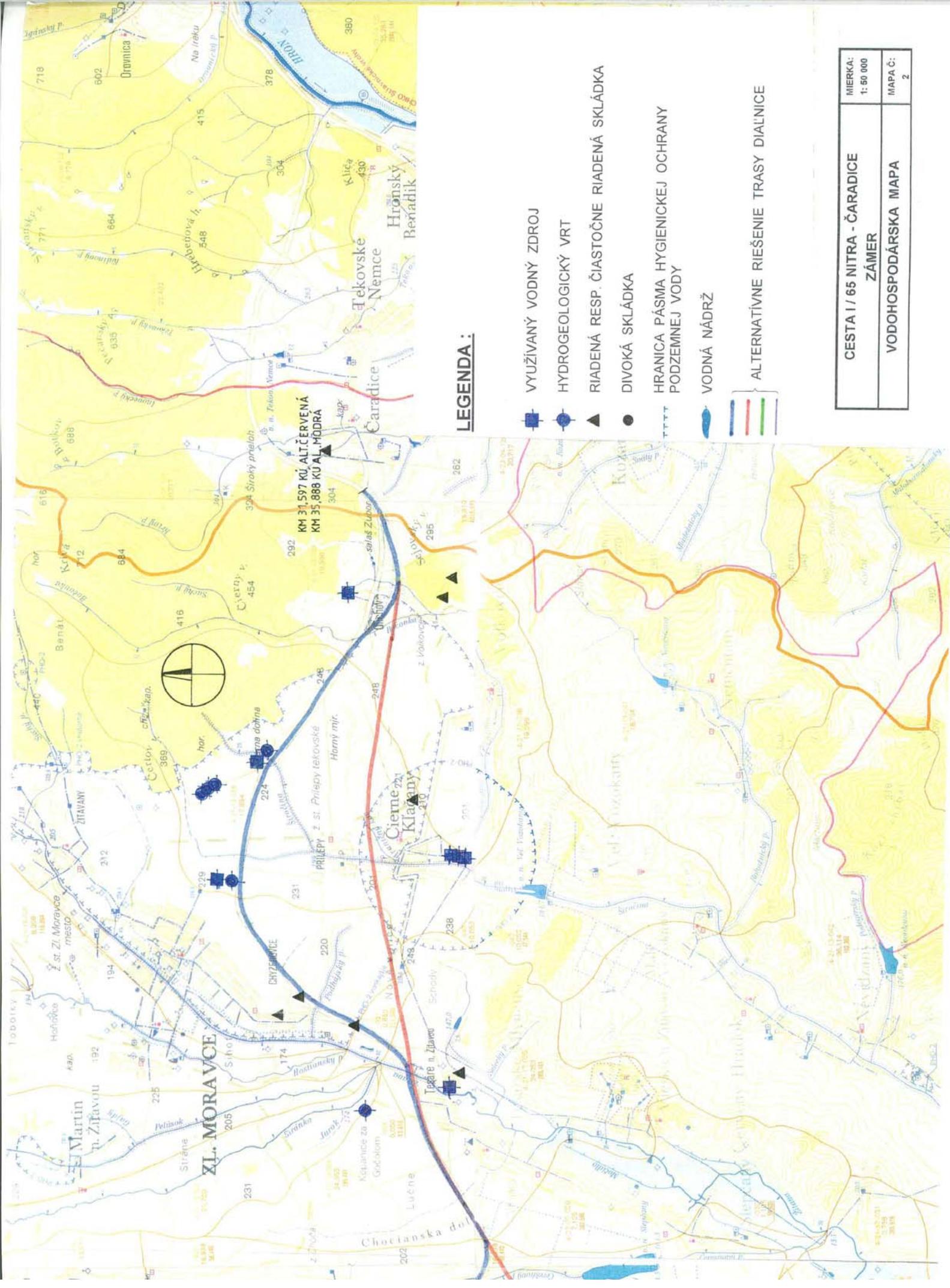
ZÁMER

OCHRANA PRÍRODY, RÚSES

MIERKA:
1: 50 000

MAPA Č.:
1

LEGENDA:

KM 4,000 ZAČIATOK PODALTERNATÍVY "JUŽNÁ"
= KM 4,000 ALTERNATÍVY "ČERVENÁ"

MIGRAČNÝ ŤAH ZVERI (V RÁMCI NADREGIONÁLNEHO BIOKORIDORU)

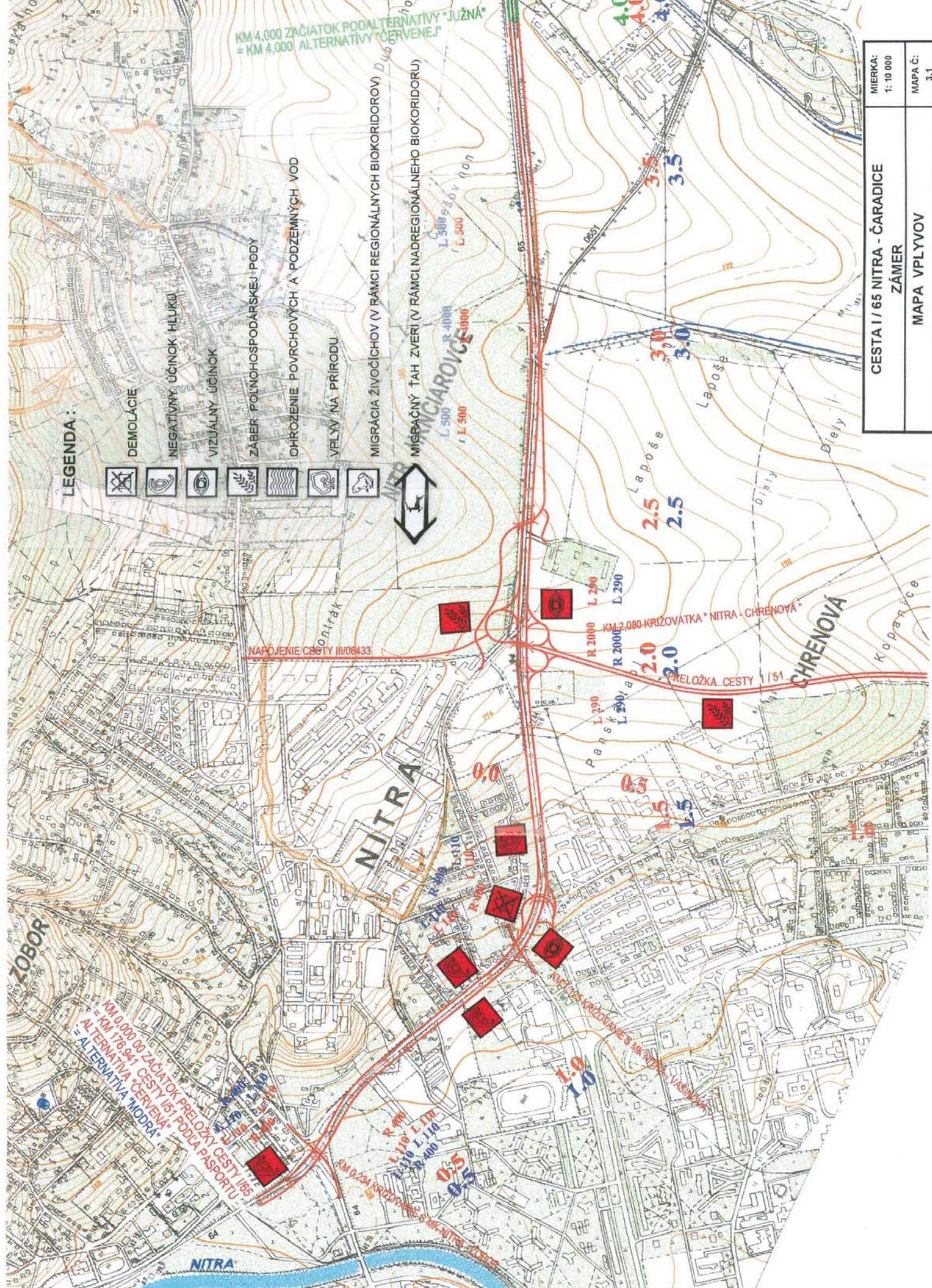
L 500 L 500
R 400 R 400

L 500

NAPOJENIE CESTY III/06433

NITRA

ZOBOR

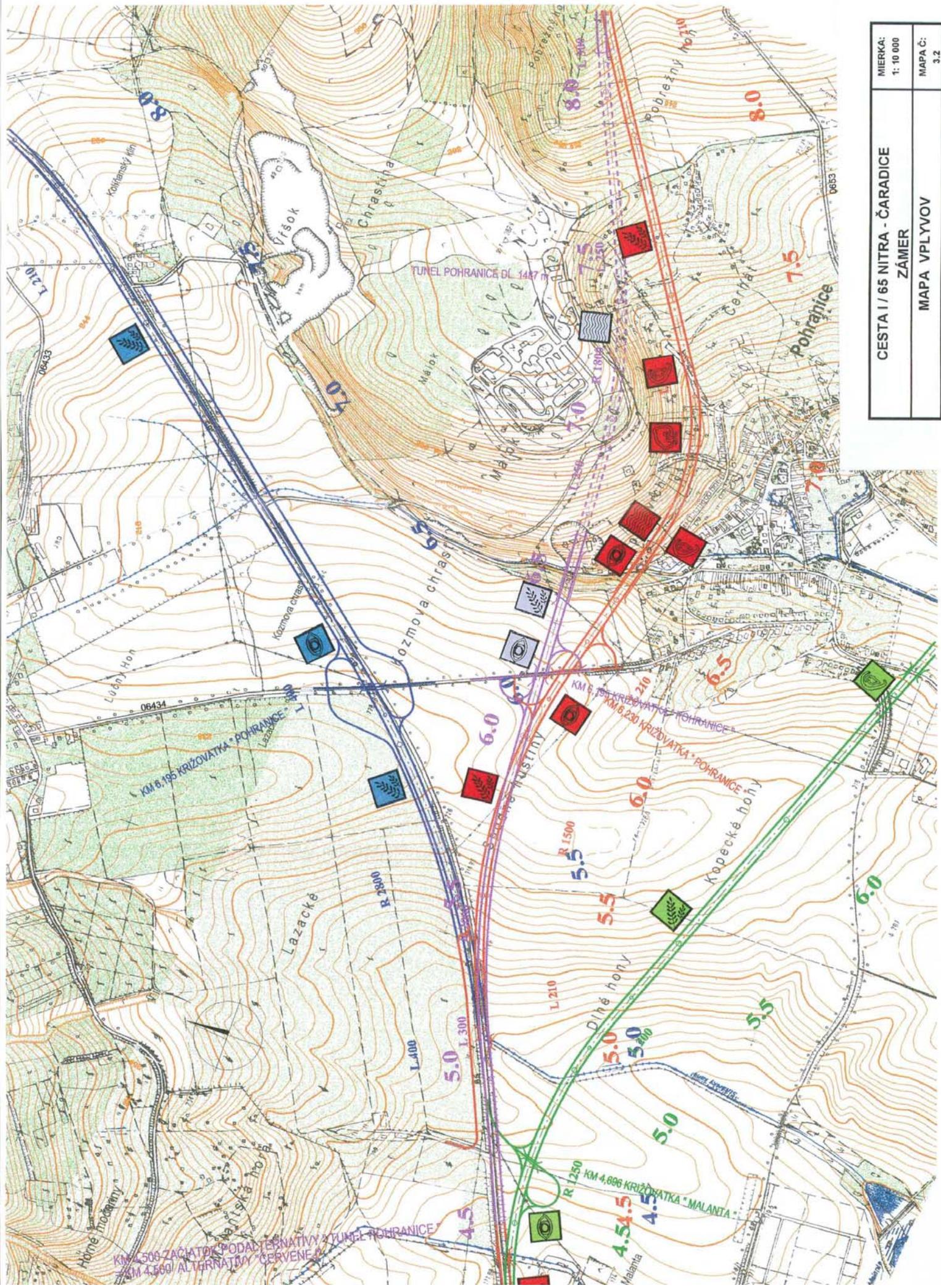
CESTA I / 65 NITRA - ČARADICE
ZÁMER

MAPA VPLÝVOV

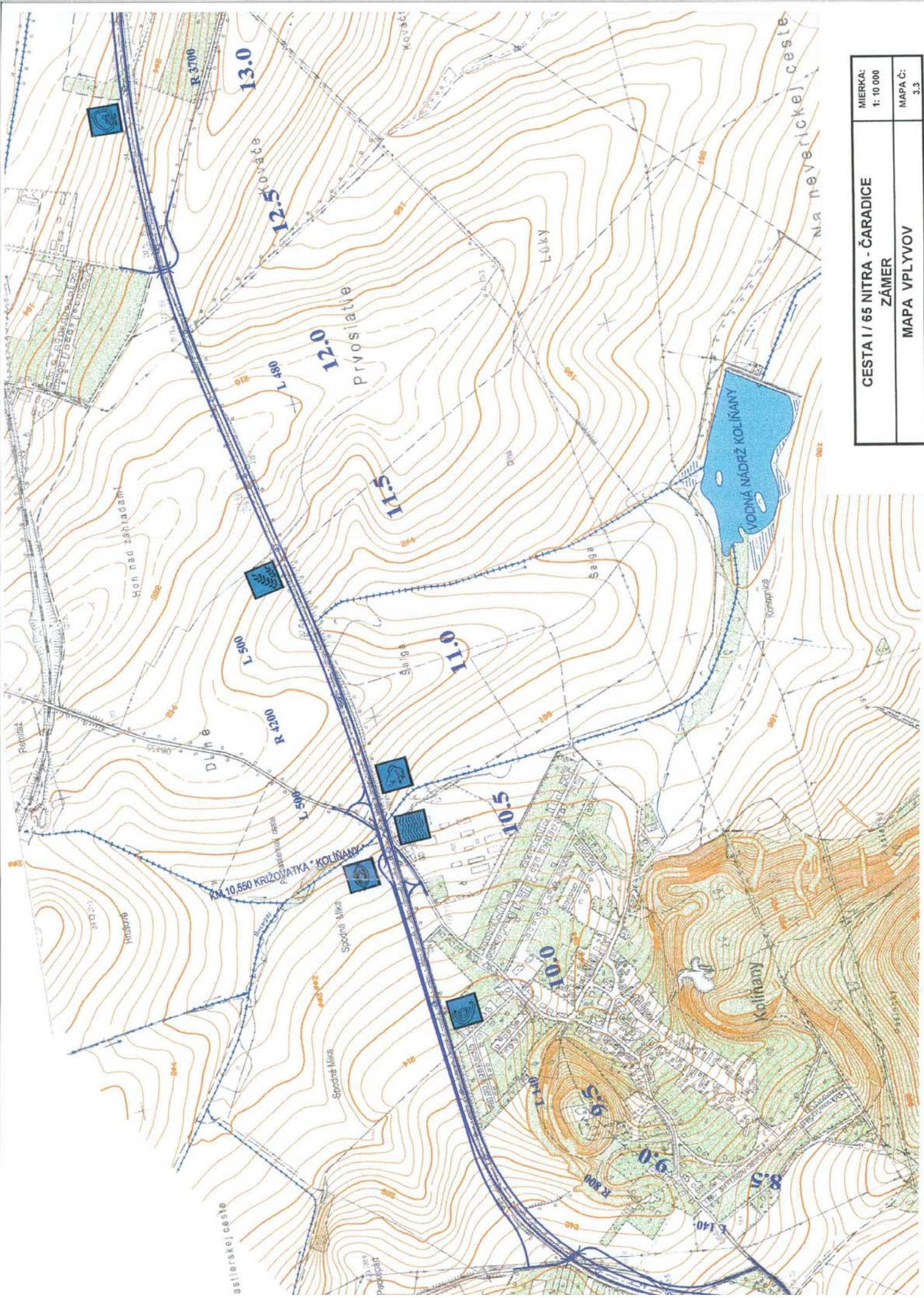
MAPA: 1:10 000	MAPA C: 3.1
----------------	-------------

CESTAI / 65 NITRA - ČARADICE
ZÁMER
MAPA VPLYVOV

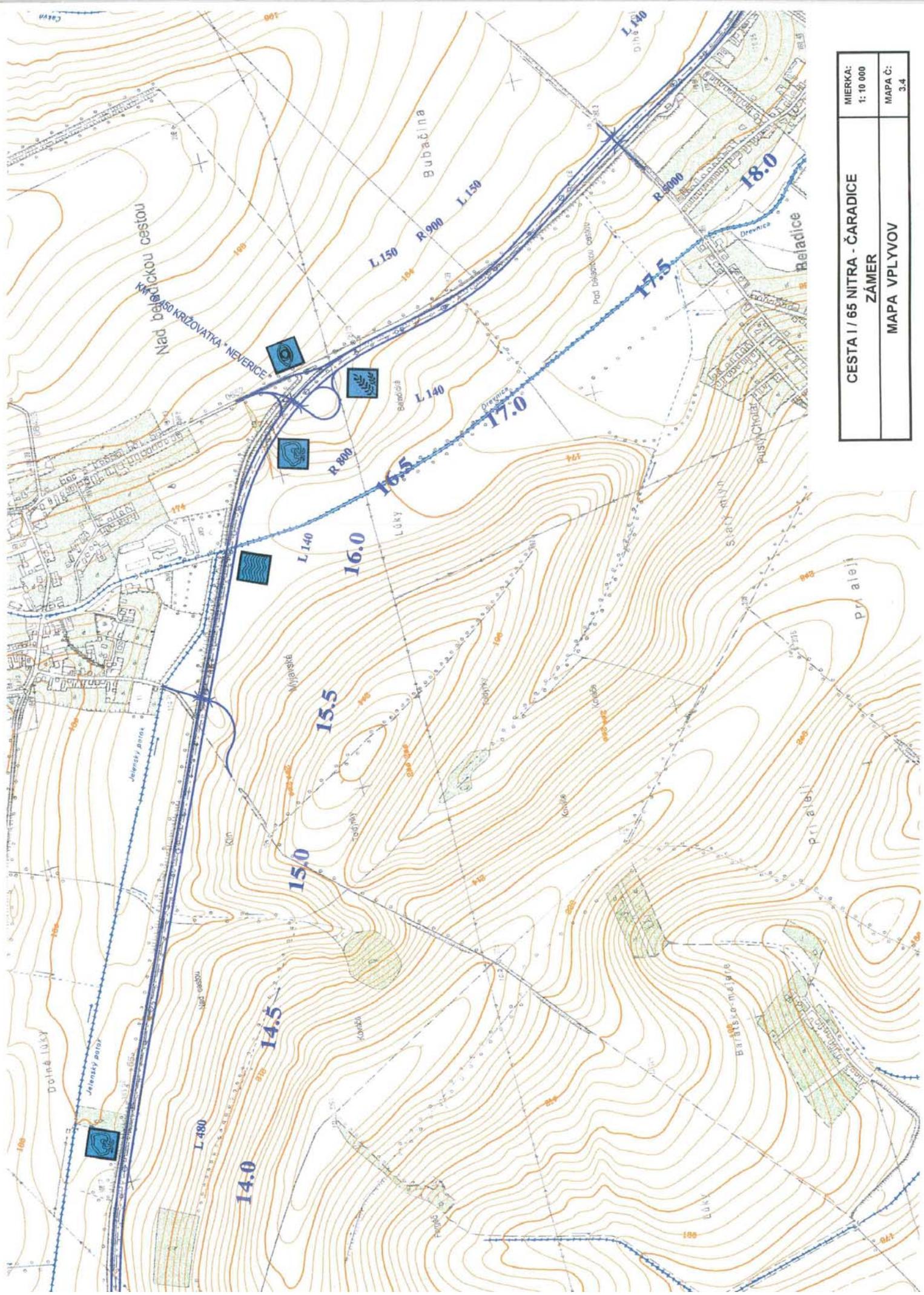
MIERKA: 1:10 000	MAPA ČI: 3.2
---------------------	-----------------

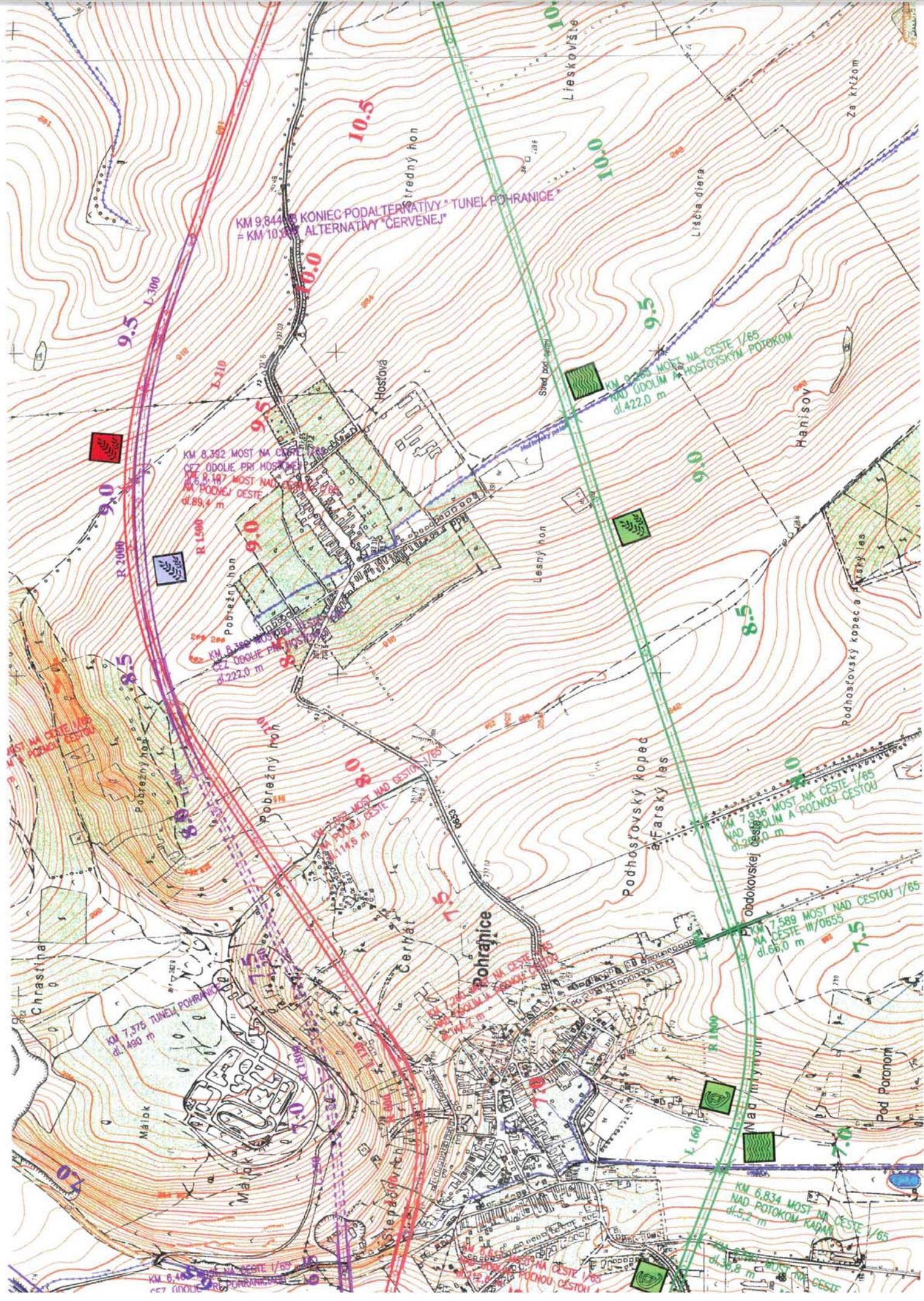

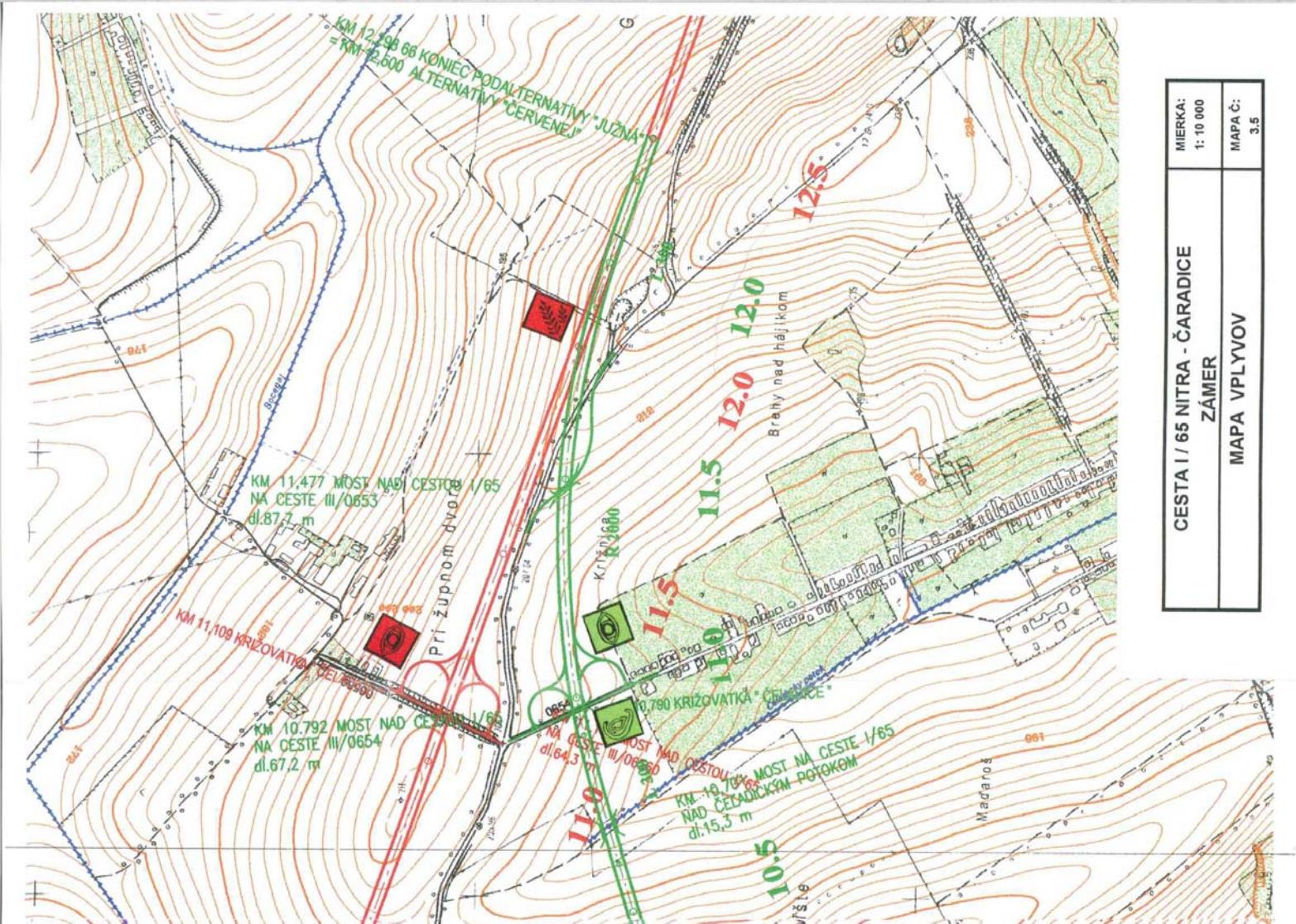
CESTAI / 65 NITRA - ČARADICE	MIERKA:
ZÁMER	1: 10 000
MAPA VPLYVOV	MAPA ČÍ: 3.3

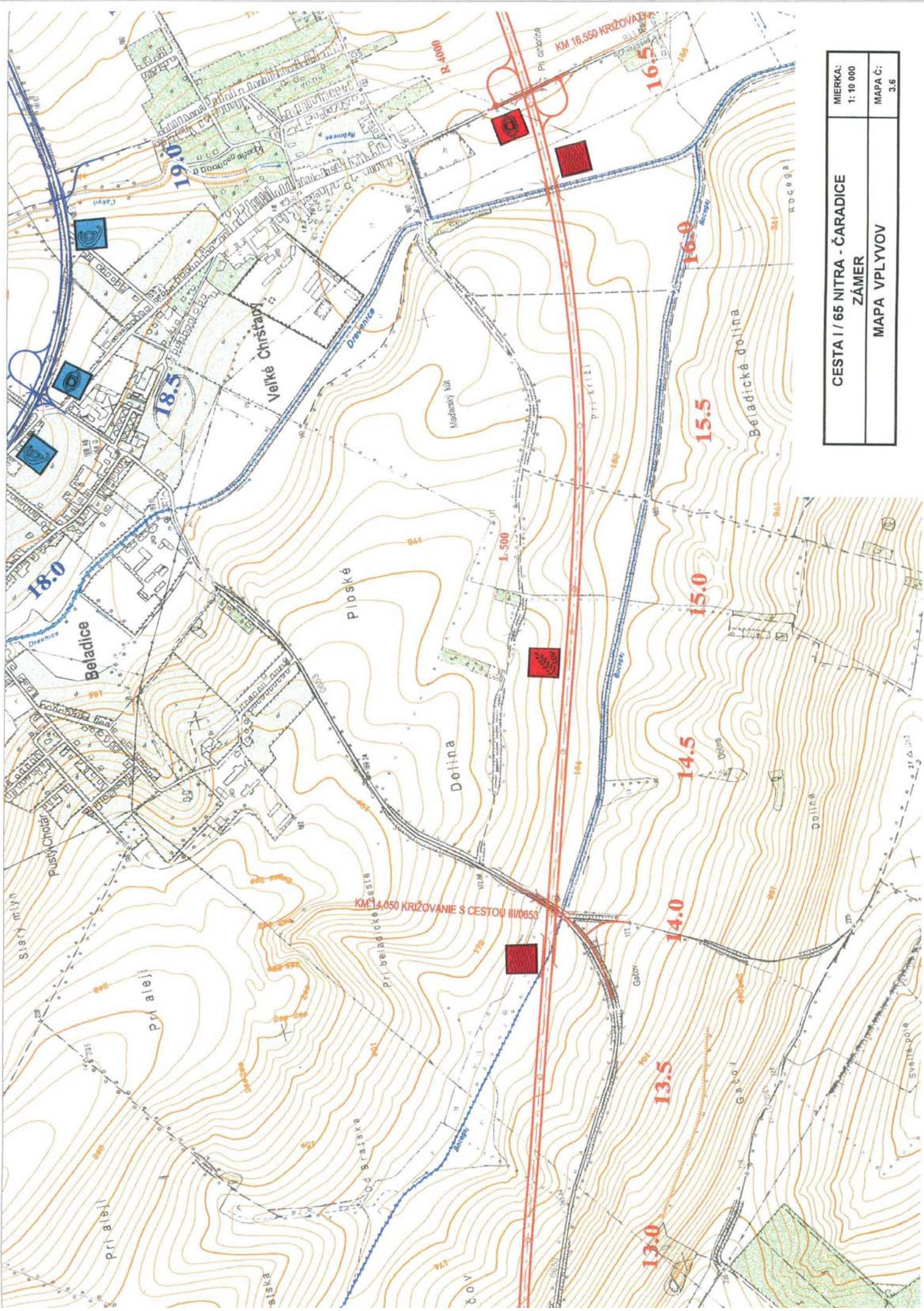
cesta I/65 NITRA - ČARADICE	MÍRKA: 1:10 000
ZÁMER	MAPA Č: 3,4
MAPA VPLYVOV	

CESTA I / 65 NITRA - ČÁRADICE	MIERKA: 1: 10 000
ZÁMER	
MAPA VPLYVOV	MAPA Č: 3,5

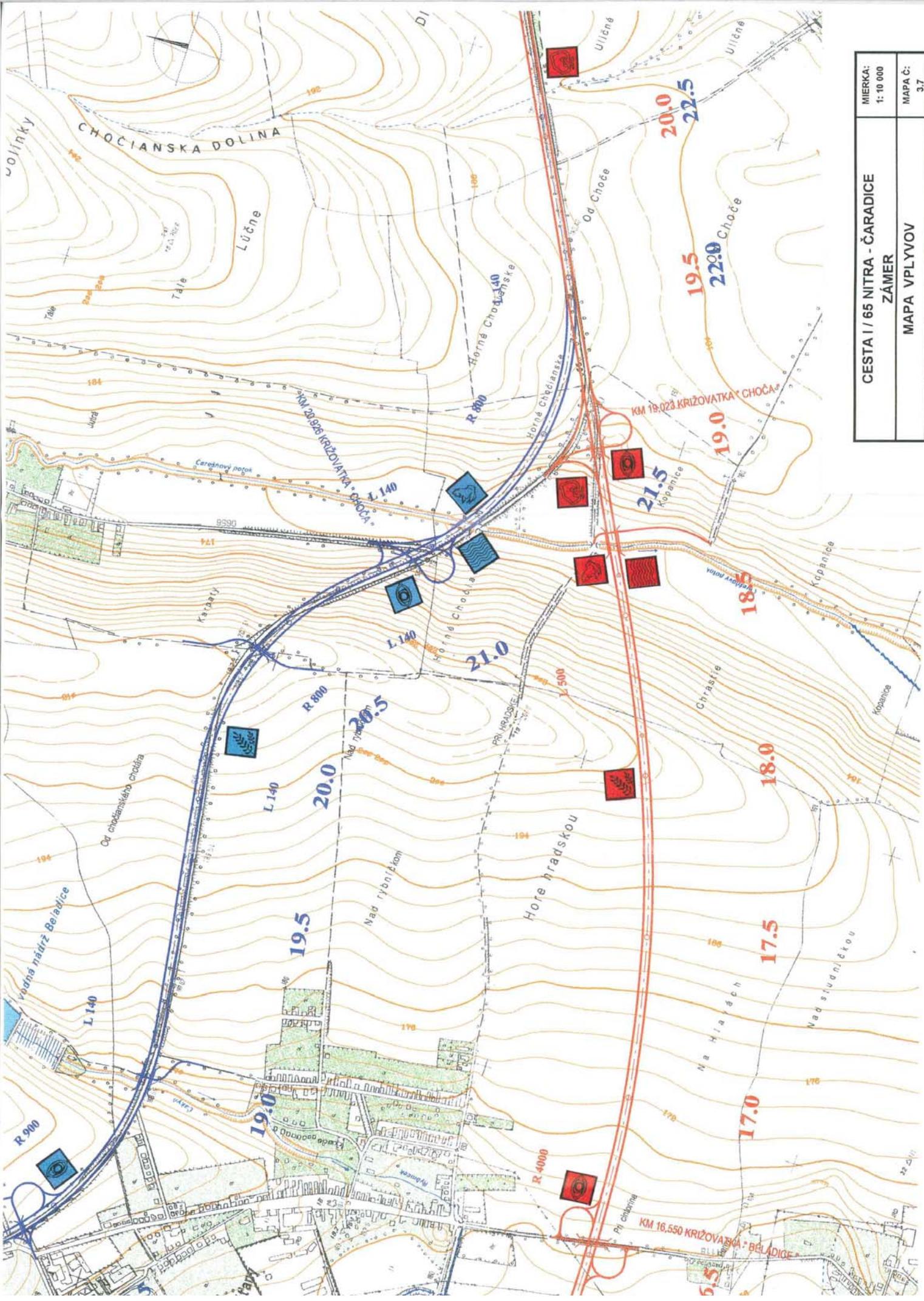
CESTA I / 65 NITRA - ČÁRADICE	MIERKA:
ZÁMER	1: 10 000
MAPA VPLYVOV	MAPA Č:

CESTA I / 65 NITRA - ČARADICE

ZÁMER

MAPA VPLYVOV

MIERKA: 1:10 000
MAPA Č: 3.7

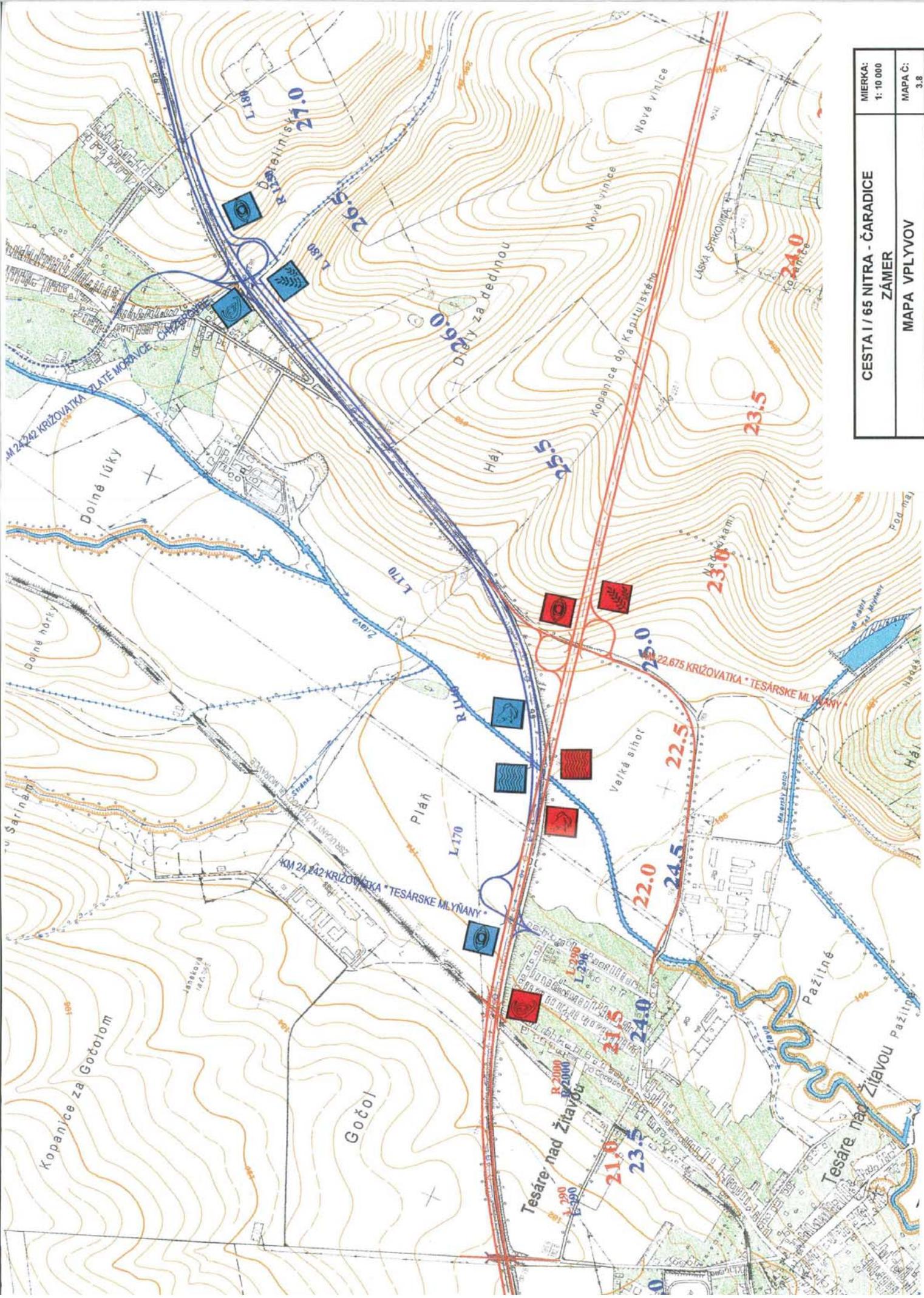

CESTA I / 65 NITRA - ČARADICE

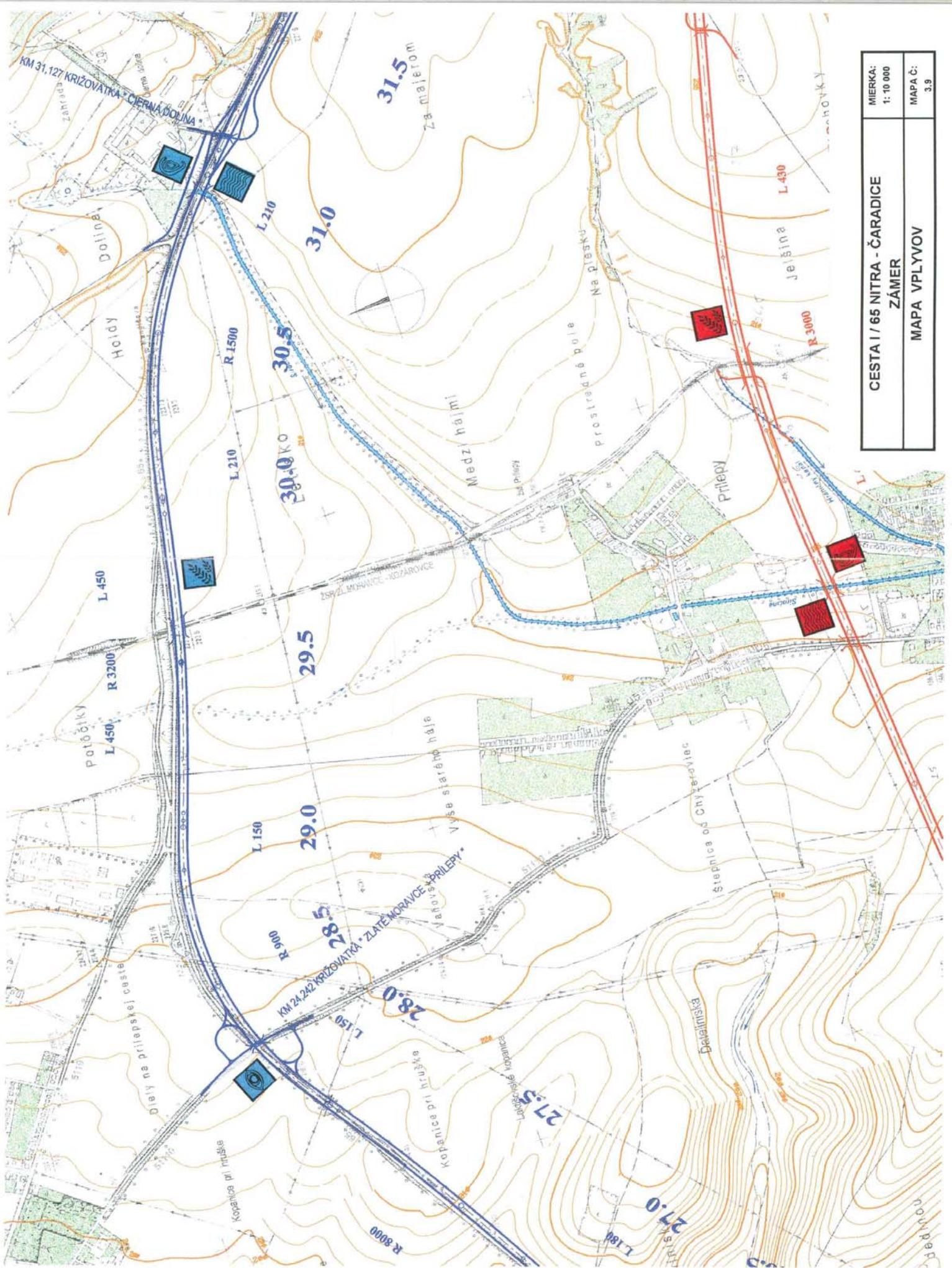
ZÁMER

MAPA VPLYVOV

MIERKA:	1:10 000
MAPA Č:	3.8

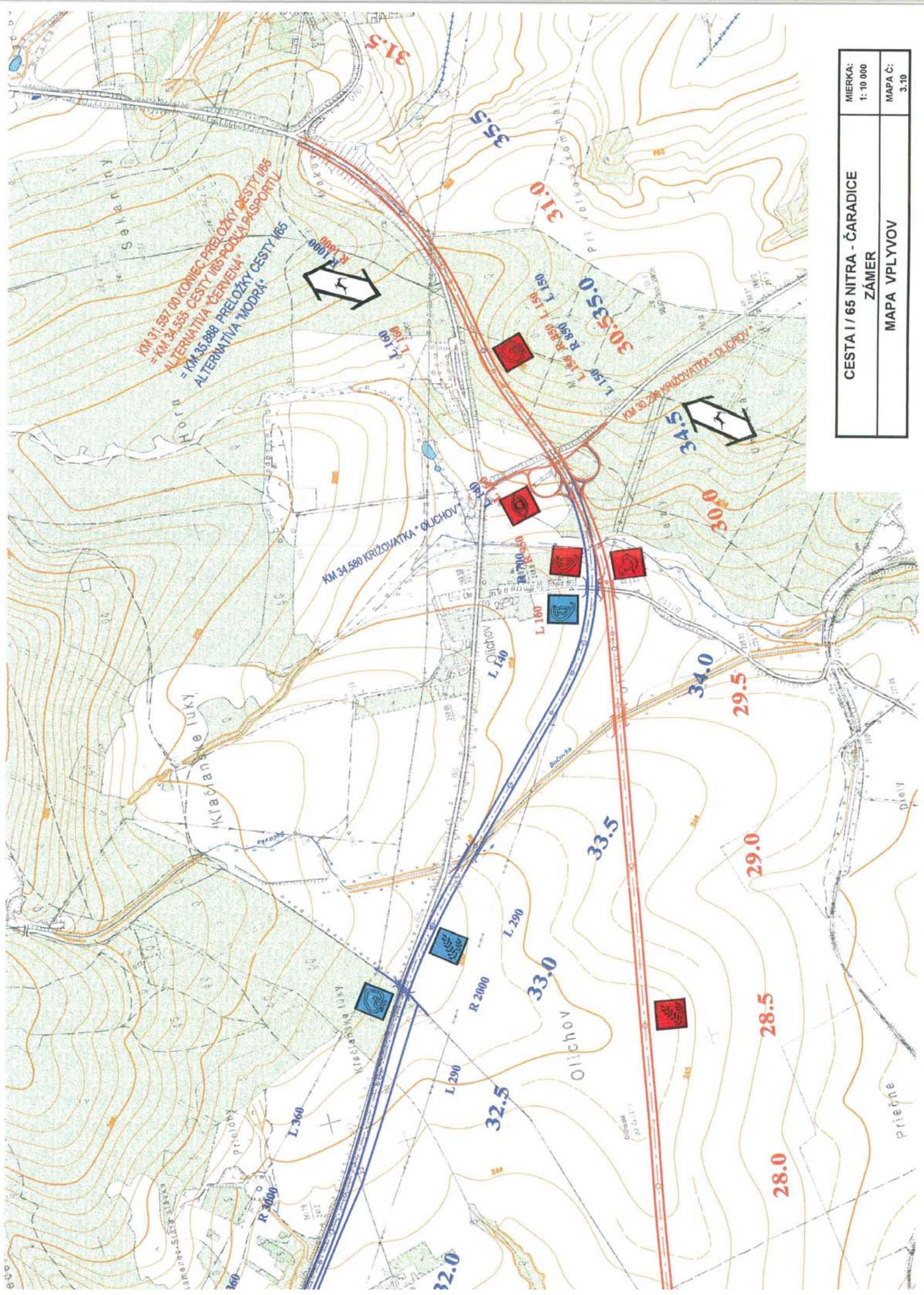

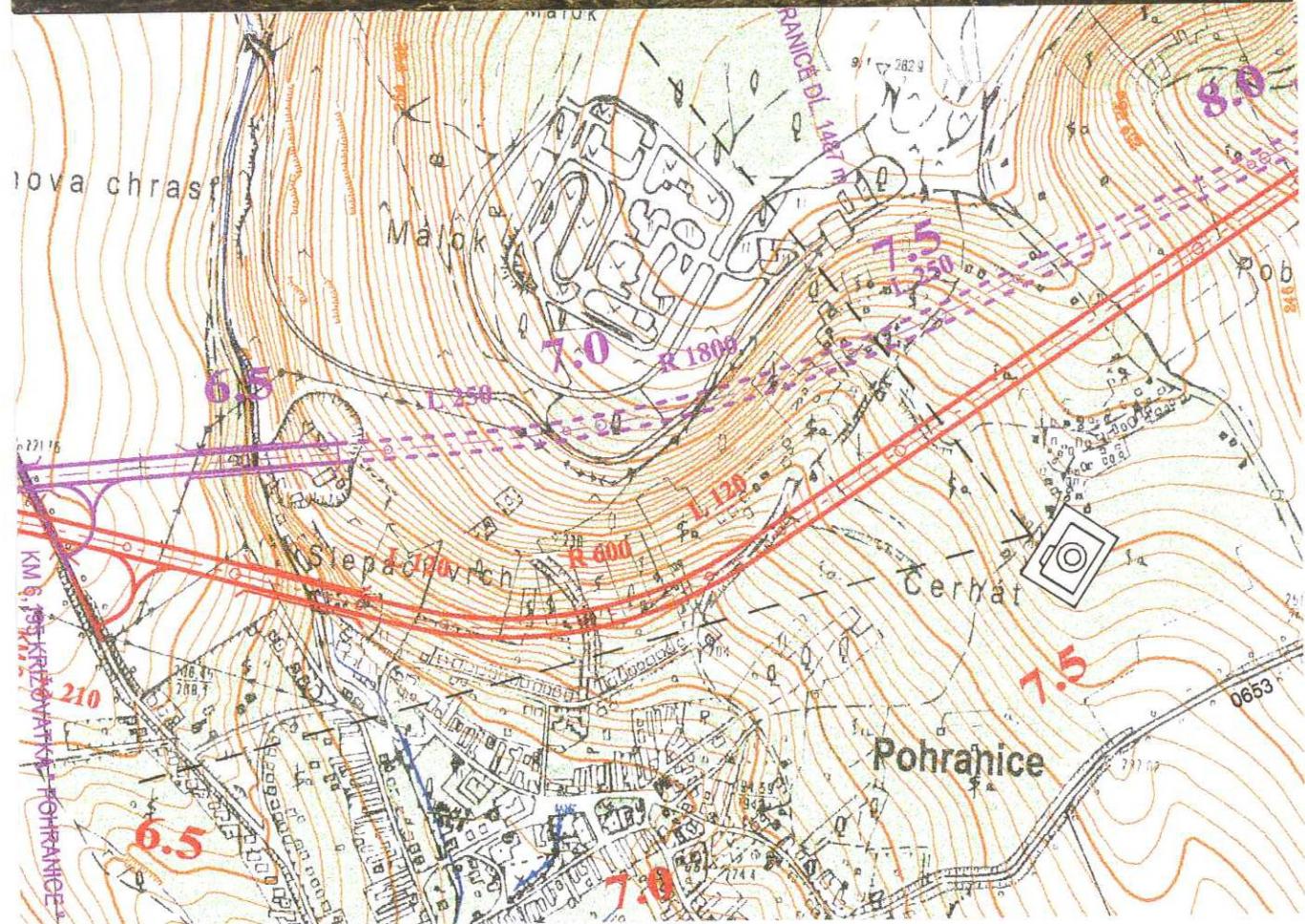
CESTA I / 65 NITRA - ČARADICE	MIERKA:
ZÁMER	1: 10 000
MAPA VPLYVOV	MAPA Č:
	3.9

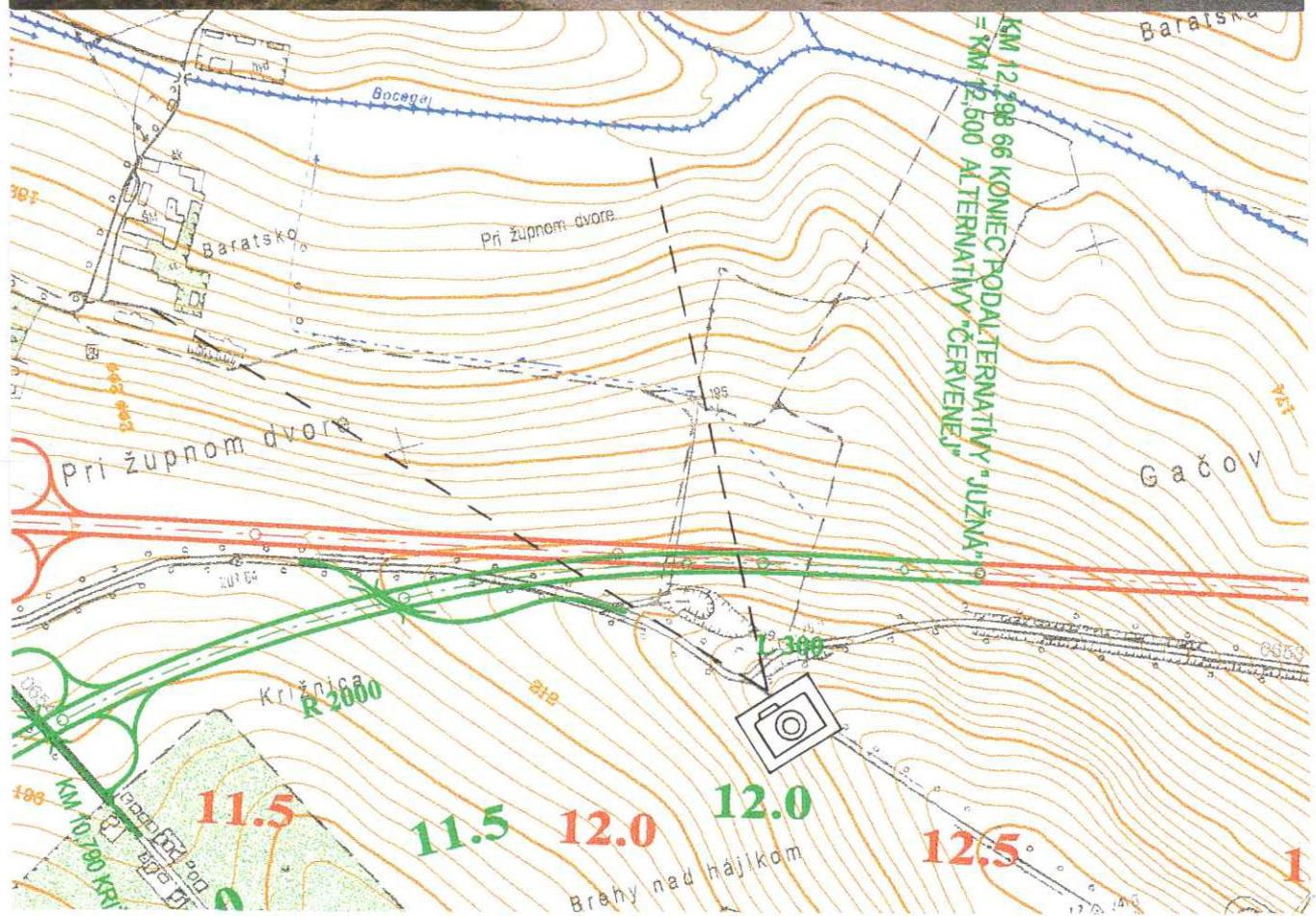
CESTA I / 65 NITRA - ČARADICE	MIERKA: 1:10 000
ZÁMER	MAPA Č: 3.10

MAPA VPLYVOV

Vinohradnícka oblast' v Pohraničiach vytvára pre obyvateľstvo optimálne podmienky pre krátkodobú formu rekreácie

Brehové porasty a vegetácia na podmáčaných pôdach tvoria v poľnohospodárskej krajine vzácne ekosystémy

VI.

DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY, DOPLŇUJÚCICH MATERIÁLOV A ŠTÚDIÍ

- Deáková K., : Hydrologická ročenka - povrchové vody 1995, SHMÚ Bratislava 1996
správa z Geofondu Bratislava
- Fusán, O. a kol.: Geologická mapa ČSSR. ÚUG Praha, 1963
- Gajdoš, V., Longa, J., 1996: využitie environmentálnej štúdie pri výbere optimálneho variantu vedenia komunikácie. Zb. "Hodnotenie a posudzovanie vplyvov komunikácií a dopravy na životné prostredie", Spišská Nová Ves.
- Jonáš, F. a kol.: Pozemkové úpravy, SZN, Praha, 1990
- Kolektív autorov : Atlas SSR. SAV , Bratislava ,1978
- Kolektív autorov : Slovensko II - Príroda, Obzor, Bratislava, 1972
- Kolektív autorov : Encyklopédia Slovenska, VEDA Bratislava, 1980
- Kolektív autorov : Klimatické pomery na Slovensku. Zborník SHMÚ Bratislava zv. 33/I, 1991
- Kolektív autorov : Návrh RUSES okresu Nitra, AUREX Bratislava, 1993
- Kolektív autorov : Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR. MŽP SR Bratislava, 1992
- Kolektív autorov : Metodické pokyny na vypracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability, MŽP SR, Bratislava, 1993
- Kolektív autorov. : Atlas životného prostredia a zdraví obyvateľstva ČSFR, GU ČSAV, Brno, 1992
- Kolektív autorov : Hydrologická ročenka ČSSR. HMÚ Bratislava, 1975
- Kolektív autorov : Štátна vodohospodárska bilancia SR, časť podzemné vody. SHMÚ Bratislava, 1994
- Kolektív autorov : Akosť vody v tokoch na Slovensku. SHMÚ Bratislava 1989
- Kolektív autorov : Súpis pamiatok I., II., III. -SÚPSOP Bratislava 1969
- Kuthan M. a kol. : Vysvetlivky k prehľadnej geol. mape CSSR (1: 200000) - Nitra : Bratislava 1963
- Maňkovská,B., 1996, Vplyv emisií z prevádzky motorových vozidiel na lesné prostredie.
Zb. "Hodnotenie a posudzovanie vplyvov komunikácií a dopravy na životné prostredie", Spišská Nová Ves.
- Mazúr,E., Lukniš,M. : Atlas SSR, SAV, Bratislava, 1980
- Michalko, J. a kol. : Geobotanická mapa ČSSR, VEDA, Bratislava, 1986
- Ondrášik,R., Hyánková,A. : IG mapa SSR, list Žilina. GÚDŠ Bratislava, 1989
- Ondrášik,R., Hyánková,A., Vlčko,J. : IG mapa SSR, list Banská Bystrica. GÚDŠ Bratislava, 1989
- Pagan, J. : Dendrológia, VSDL, Zvolen, 1980
- Randuška, D. : Fytocenológia a lesnícka typológia - II. , VSDL, Zvolen, 1977
- Šuba J., : Hydrogeologická rajonizácia Slovenska; SHMÚ Bratislava 1984,

Ďalšie použité materiály

- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 1996, MŽP SR, 1997
- Agenda 21 a ukazovatele trvalo udržateľného rozvoja, MŽP SR, 1996
- Štatistický lexikon obcí SR 1992 (ŠEVT 1994)
- Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia v SR (ŠÚ SR 1993)
- Projekcia obyvateľstva v SR do roku 2015 (ŠÚ SR 1993)
- II.aktualizácia projektu urbanizácie SSR - 2.variant (URBION 1988)
- Výsledky sčítania dopravy na diaľničnej a cestnej sieti SR v rokoch 1990 a 1995 (SSC)
- GDP SÚ Nitra (Dopravoprojekt a.s 1986)
- Štatistická ročenka SR 1997 (VEDA 1998)
- Kraje a okresy Slovenska - Nové administratívne členenie (vydavateľstvo Q111 Bratislava 1997)
- Malá encyklopédia Slovenska (VEDA 1987)
- Zákon NR SR č. 127 / 1994 O posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- Zákon NR SR č.287 / 1994 O ochrane prírody a krajiny
- I/65 Nitra - Čaradice - Hluková štúdia, Dopravoprojekt a.s, Bratislava 1998
- I/65 Nitra - Čaradice - Imisná štúdia, TIBOS Bratislava, 1998

VII.

MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto : Dopravoprojekt a.s., Kominárska 2,4
832 03 Bratislava

Dátum : marec 1998

VIII.

POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na spracovaní zámeru podielali

Ing. Ján Longa	vedúci riešiteľského kol.	Dopravoprojekt a.s.
RNDr. Dorota Martinková	fauna, krajina, stabilita	Dopravoprojekt a.s.
PhDr. Mária Kociánová	doprava, obyvateľstvo,	Dopravoprojekt a.s.
Ing. Michal Poláček	metodika hodnotenia	Dopravoprojekt a.s.
Ing. František Mojžiš	emisie, ekon. efektívnosť	Dopravoprojekt a.s.
Doc.RNDr.Vojtech Gajdoš, CSc	technické riešenie	AQUIPUR a.s.
	geológia,pedológia,	
	metodika hodnotenia	
RNDr. Mária Némethyová	voda, odpady	Vodné zdroje Slovakia s.r.o
Ing. Jozef Hašul'	lesy, flóra	
Ing. Tibor Šramko	imisná štúdia	TIBOS, Bratislava
Ing. Magdaléna Komorová	hluková štúdia	Dopravoprojekt a.s.